

โครงการตะวันออกกลางศึกษา (Middle East Monitoring Project - MEMP)

158 ออมรพันธุ์ ช. เสนานิคม 1 พหลโยธิน ลาดพร้าว กทม. 10230

E-mail Address: anujmemp@gmail.com โทร 0-2570-2588, โทรสาร 0-2570-2038

คำชี้แจง

เอกสารฉบับนี้ เป็นรายงานการประมวลสรุป วิเคราะห์และสังเคราะห์ เหตุการณ์และแนวโน้มด้านต่างๆ ในภูมิภาคตะวันออกกลาง ในรอบปี 2549 ในชื่อเรื่องว่า “ตะวันออกกลาง 2549: อำนาจภายในที่สูงขึ้น” จัดทำโดย โครงการตะวันออกกลางศึกษา (Middle East Monitoring Project - MEMP) โดยได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกอ.)

คณะผู้ดำเนินงาน หวังว่าท่านจะได้รับประโยชน์จากการรายงานฉบับนี้ ตามสมควร และขอความกรุณาเผยแพร่เอกสารฉบับนี้ ต่อไปยังหน่วยงานราชการต่าง ๆ รวมถึงองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องของท่านด้วย จักขอบคุณยิ่ง

นายอนุช อาภาภิรม

หัวหน้าโครงการตะวันออกกลางศึกษา (MEMP)

15 มีนาคม 2550

สารบัญ

คำชี้แจง.....	1
สารบัญ	3
บทคัดย่อ	5
Abstract	7
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	9
ตะวันออกกลาง 2549: อำนาจภายในที่สูงขึ้น	9
1. บทนำ สถานการณ์ทั่วไปในตะวันออกกลาง	9
2. สถานการณ์ในอิสราเอล-ปาเลสไตน์ รวมเลบานอน และซีเรีย	11
3. ㎏ความมีเดครองและส่งความกลางเมืองอิรัก	12
4. สถานการณ์ในอิหร่าน.....	13
5. สถานการณ์กู้มรัฐอ่าวอาหรับ (Arab Gulf States).....	13
6. ㎏ความอัฟกานิสถาน.....	15
7. สถานการณ์อิริปต์กับดูรี	15
8. สถานการณ์น้ำมัน	15
9. แนวโน้มปี 2007	16
รายงานสถานการณ์และแนวโน้มตะวันออกกลางปี 2549	20
ตะวันออกกลาง 2549: อำนาจภายในที่สูงขึ้น	20
1. บทนำ สถานการณ์ทั่วไปในตะวันออกกลาง	20
2. สถานการณ์ในอิสราเอล-ปาเลสไตน์ รวมเลบานอน ซีเรีย และจอร์แดน	27
3. ㎏ความมีเดครองและส่งความกลางเมืองอิรัก	36
4. สถานการณ์ในอิหร่าน.....	38
5. สถานการณ์กู้มรัฐอ่าวอาหรับ (Arab Gulf States).....	39
6. ㎏ความอัฟกานิสถาน.....	45
7. สถานการณ์อิริปต์กับดูรี	45
8. สถานการณ์น้ำมัน	48
9. แนวโน้มปี 2007	51
บรรณานุกรม	61
ลำดับความเคลื่อนไหวด้านการเมืองในตะวันออกกลางปี 2549	63
เดือนมกราคม	63
เดือนกุมภาพันธ์	64
เดือนมีนาคม	65
เดือนเมษายน	66
เดือนพฤษภาคม	66
เดือนมิถุนายน.....	68
เดือนกรกฎาคม	70
เดือนสิงหาคม	73

เดือนกันยายน.....	75
เดือนตุลาคม.....	77
เดือนพฤศจิกายน.....	78
เดือนธันวาคม	79
ลำดับความเคลื่อนไหวด้านน้ำมันและพลังงานในรอบปี 2549	83
เดือนมกราคม	83
เดือนกุมภาพันธ์.....	84
เดือนมีนาคม	85
เดือนเมษายน	86
เดือนพฤษภาคม	86
เดือนมิถุนายน	87
เดือนกรกฎาคม.....	87
เดือนสิงหาคม	87
เดือนกันยายน.....	88
เดือนตุลาคม.....	89
เดือนพฤศจิกายน.....	90
เดือนธันวาคม	91
ลำดับความเคลื่อนไหวเศรษฐกิจตะวันออกกลางในรอบปี 2549	94
เดือนมกราคม	94
เดือนกุมภาพันธ์.....	98
เดือนมีนาคม	104
เดือนเมษายน	108
เดือนพฤษภาคม	112
เดือนมิถุนายน	116
เดือนกรกฎาคม.....	120
เดือนสิงหาคม	122
เดือนกันยายน.....	126
เดือนตุลาคม.....	128
เดือนพฤศจิกายน.....	129
เดือนธันวาคม	131
ภาคผนวก 1	134
รายชื่อคณะกรรมการโครงการตะวันออกกลางศึกษา (MEMP).....	134
ภาคผนวก 2	135
แนะนำโครงการตะวันออกกลางศึกษา.....	135

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง โครงการตะวันออกกลางศึกษา (Middle East Monitoring Project- MEMP) มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาความรู้พื้นฐานที่สำคัญของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคตะวันออกกลาง (2) เพื่อติดตามความเคลื่อนไหวทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และด้านพลังงานของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคตะวันออกกลาง (3) เพื่อศึกษา เรียนรู้ และเผยแพร่แลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้และการเคลื่อนไหวที่สำคัญของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคตะวันออกกลาง ระหว่างกลุ่มนบุคคลและองค์กร เป้าหมายของโครงการ ตลอดจนบุคคลที่สนใจทั่วไป

การวิจัยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร บทความ หนังสือพิมพ์ทั้งของในประเทศและของต่างประเทศ ข้อมูลข่าวสารจาก Internet และผลงานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) วิธีการดำเนินงานจะมีรายงานสังเคราะห์ข่าวความเคลื่อนไหวด้านต่างๆ ในภูมิภาคตะวันออกกลางทุกเดือน และรายงานสถานการณ์ตะวันออกกลางในรอบ 6 เดือน และรอบสิบปี

ผลการวิจัยภายใต้หัวข้อเรื่อง “ตะวันออกกลาง 2549: อำนาจภายในที่สูงขึ้น” พ布ว่าในรอบปี 2006 ภูมิภาคตะวันออกกลางมีความเคลื่อนไหวที่นำสนใจ ทั้งในด้านการเมือง การทหาร และการทูต ด้านน้ำมัน และด้านการเงินการลงทุน โดยความเคลื่อนไหวด้านการทหารและการก่อการร้ายนับเป็นข่าวเด่นมากที่สุด ปรากฏเหตุการณ์ที่น่าจับตา ดังนี้คือ

1. ความขัดแย้งทางการเมืองของอิสราเอลและปาเลสไตน์ ที่ขยายตัวรุนแรงหลังการเลือกตั้งที่ทั่วไปของปาเลสไตน์ ที่กลุ่มชา水量ได้เสียข้างมากเด็ดขาด หนทางเจรจาสันติภาพตีบตัน ขณะที่ภายในกลุ่มปาเลสไตน์เองก็เกิดความขัดแย้งภายใน

2. ความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลและ黎凡ต์ ที่ร้อนแรงจนขยายตัวเป็นสงคราม โดยฝ่ายอิสราเอลบุกเข้าไปในตีทั้งภาคพื้นดิน อากาศ และปิดล้อมทางทะเล ภายใต้ชื่อทางการ “เดือนมิถุนายน” ได้ผลตามที่อิสราเอลต้องการ

3. ความรุนแรงในอิรักที่ขยายตัวเป็นสงครามกลางเมือง โดยมีความขัดแย้งทางลัทธิศาสนาเข้าไปด้วย และการลงโทษประหารชีวิตเช่นคอดีตผู้นำอิรักที่นำจะทำให้สถานการณ์เลวร้ายยิ่งขึ้น

4. สถานการณ์การฟื้นตัวของตอลีบานในอัฟغانistan สถานการณ์นิวเคลียร์ในอิหร่านที่ร้อนระอุจากแรงกดดันของสหรัฐและพันธมิตร จนในที่สุดค่อนขานต่อความมั่นคงสหประชาชาติ มีมติแทรกแซงเมื่อเดือน มี.ค. 2006 และบทบาทการต่อต้านประเทศตะวันตกของอิหร่านที่ในระยะหลังเป็นพันธมิตรแน่นแฟ้นกับซีเรีย ตลอดจนการเคลื่อนไหวของชาอยู่ดีในฐานะพันธมิตรของตะวันตก เกือบทั้งหมดเหล่านี้ล้วนเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของสหรัฐ ที่เข้ามามีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงนโยบายในภูมิภาคตะวันออกกลาง รวมทั้งบทบาทของอังกฤษที่เป็นมิตรสนิทกับสหรัฐด้วย

5. สนับสนุนให้ได้เติบโตขึ้น และพยายามเดินนโยบายที่เป็นตัวของตัวเองมากขึ้น ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และการทหาร

6. จับตากำเรลื่องให้สร้างแกนรัฐเชี่ย-จีนขึ้นมาควบคุมทรัพยากรของสหัส โดยเฉพาะบทบาทของรัฐเชียที่แข็งกร้าวขึ้นในทุกมิติ ซึ่งอาจนำไปสู่ภาวะสงครามเย็นครั้งใหม่

7. แนวโน้มทั่วไปของโลกคือ สมการอำนาจกำลังเปลี่ยนจากตะวันตกสู่ตะวันออกมากขึ้น โดยตลาดเกิดใหม่ที่สำคัญ คือจีนและอินเดีย รวมไปถึงตะวันออกกลางที่มีศักยภาพสูง ซึ่งกำลังพัฒนา กิจกรรมทางเศรษฐกิจให้หลากหลาย ที่เด่นคือการเป็นศูนย์การเงินอีกแห่งหนึ่งของโลก ความเคลื่อนไหวเหล่านี้จะเป็นทั้งการท้าทายและเปิดโอกาสใหม่แก่ภูมิภาคตะวันออกกลาง

Abstract

This research, entitled “Middle East Monitoring Project” (MEMP), was aimed at the followings: (1) to study and collect significant data and knowledge on countries in the Middle East region, (2) to monitor movements in the political, economic, social and energy fields of those countries, and (3) to study, disseminate and exchange data and knowledge on important movements of the counties among the project’s target persons and organizations as well as interested people in general.

The research gathered data from documents, articles, newspapers both local and foreign, information from the Internet and research findings. Data analysis took the approach of content analysis. It conducted a monthly-synthesized report on the developments of various issues in the Middle East, and produced bi-annually and year-end reports of the situations in the region.

The research result under the topic “The Middle East 2006: Growing Inner Power” found that during 2006 the Middle East registered interesting developments in the political, military, diplomatic, oil, financial and investment fields. Among these, military and terrorism matters made the most prominent news. The focus of the events was as follows.

1. Political conflict between Israel and Palestine that had become increasingly intense following the Palestinian general election which the Hamas faction won the majority votes. Peace talks between them saw no chances of success. Meanwhile, the factional conflict between the Palestinians had not been settled.
2. The conflict between Israel and Lebanon had reached its peak and expanded into a war. The Israeli forces attacked by land, air and sea closure claiming that the aim was to fight the Hezbollah. However the operation did not bear fruits as the Israeli wanted.
3. Violence in Iraq lapsed into a state of civil war coupled with a sectarian conflict. The situation was worsened by the execution of the former Iraqi leader to death by hanging.
4. The Taliban staged resurgence in Afghanistan; the issue of Iranian nuclear program brought pressure to bear on the US and its alliance leading the UNSC to adopt a resolution of sanction in March 2006; Iran that lately became a close alliance with Syria took a role in protesting the West while Saudi Arabia having the West as its ally also made some movements; almost all of these movements are relating to the US' having been putting influences over policy changes in the Middle East region. The UK as a close alliance with the US had roles to play too.

5. The European Union had grown and tried to undertake its own economic, political and military policies.
6. Focus was on a movement to build up Russia-China side as a balance of power with the US. Especially, Russia's role had been more aggressive in all dimensions and thus possibly brought to another Cold War.
7. General trends of world situation were power equation shifting from the West to the East. The important emerging markets were China and India as well as Middle East countries amassing wealth from oil and trying to diversify their economies, notable among the endeavors being their ambition to become another financial hub. These movements presented both challenges and new opportunities for the Middle East region.

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ตะวันออกกลาง 2549: อำนาจภายในที่สูงขึ้น

1. บทนำ สถานการณ์ทั่วไปในตะวันออกกลาง

สถานการณ์ทั่วไปในตะวันออกกลางรอบปี 2549 เต็มไปด้วยความระทึกใจ ทั้งการทหาร การเมือง การทุต การน้ำมัน และการเงินการลงทุน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงที่ลึกซึ้งภายในภูมิภาค ซึ่ง จะเป็นทั้งการท้าทายและโอกาสใหม่ เมื่ออำนาจทหารและการก่อการร้ายได้เป็นข่าวเด่นหนือข่าวอื่น แต่ การเข้าใจตะวันออกกลางจากมุมมองพื้นฐานทางเศรษฐกิจน่าจะให้ภาพที่ชัดเจนดีขึ้นอีก

-จับตากำรเคลื่อนย้ายศูนย์อำนาจจากตะวันตกมาสู่ตะวันออก

นิตยสารดีนาร์สแตนดาร์ดเพื่อธุรกิจในโลกมุสลิม ได้เสนอแนวโน้มหลัก 10 ประการ (ในระยะ 5-10 ปี) สำหรับผู้บริหารชาวมุสลิมที่จะต้องปรับตัว และหนึ่งในแนวโน้มหลักนั้นและเป็นอันดับแรก ได้แก่ กิจกรรมเศรษฐกิจโลกจะย้ายมาสู่ตะวันออก เนื่องด้วยปัจจัยสำคัญ 2 ประการ ได้แก่

(1) การรุ่งเรืองขึ้นของจีนและอินเดีย (ซึ่งเป็นตลาดผู้บริโภคเกิดใหม่ที่ใหญ่ที่สุด และเป็นประเทศที่มีมูลค่าเป็นชนกลุ่มน้อยที่ใหญ่ที่สุด) และ

(2) การค้าและการลงทุนที่เพิ่มขึ้นภายใต้การสนับสนุนของจีนและอินเดีย

อย่างไรก็ตาม ปรากฏการณ์ที่สมการทางอำนาจจะเคลื่อนย้ายจากตะวันตกมาสู่ตะวันออก น่าจะเกิดจากเหตุปัจจัยอื่นด้วย นอกจากนี้จาก 2 ประการข้างต้น ได้แก่

1. การอ่อนแรงลงอย่างทั่วถันของสหรัฐฯ

มีสัญญาณและเหตุปัจจัยในระยะใกล้ดังนี้ 1) การติดหล่มในสังคมยีดครองอิรัก 2) การถูกตั้งร่องในอัฟغانistan 3) ในทางการเมืองเกิดกระแสต่อต้านสหรัฐฯไปทั่วโลก โดยเฉพาะในโลกมุสลิม 4) นโยบายแบบจักรวรรดินิยม ทำให้เกิดความโน้มเอียงในทางการทำสงครามและการพัฒนาอาชีวะซึ่งมีราคาแพงมาก 5) จากนโยบายแบบจักรวรรดินิยมและการใช้จ่ายทางทหารสูง กล่าวกันว่าเป็นเหตุสำคัญ อย่างหนึ่งที่การผลิตภาคอุตสาหกรรมไม่ได้พัฒนาไปเท่าที่ควร 6) ในด้านอุตสาหกรรมการเงินมีรายงานที่จัดทำโดยบริษัทที่ปรึกษาทางการเงินให้แก่หน่วยงานนานาชาติ รวมทั้งนิวยอร์กและเมืองอื่นในสหรัฐฯ กำลังสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในอุตสาหกรรมการเงิน 7) การไม่สมดุลทางเศรษฐกิจสหรัฐฯในปัจจุบัน 8) ช่องว่างทางสังคมซึ่งสูงมากสำหรับประเทศพัฒนาแล้ว 9) สมการอำนาจที่กำลังเปลี่ยนไป (The Shifting Power Equation) โดยอำนาจจะเปลี่ยนจากตะวันตกสู่ตะวันออกมากขึ้นบางคนสรุปว่า โลกภิวัตน์ที่สหรัฐฯเป็นเจ้าของได้สิ้นสุดแล้ว (ดูบทความ American No Longer Owns Globalization ใน อินเตอร์เนชันแนล เอเชียร์ ทรีบูน, 240107)

2. การเติบใหญ่ของสหภาพยูโรปและการ怛หายของพันธมิตร

การเติบใหญ่ของสหภาพยูโรปทำให้ยูโรปซึ่งเคยเป็นศูนย์อำนาจมาก่อน มีความเป็นอิสระทั้งทางการเมืองและเศรษฐกิจ แต่ที่พันธมิตรสำคัญของสหรัฐ เช่นญี่ปุ่น ก็รู้สึกว่าจำต้องเพ่งตนเองมากขึ้น เมื่ออิทธิพลสหรัฐลดลง มีความพยายามที่จะรักษาความเป็นอิสระทางนโยบายสูงขึ้น

3. การรวมพลังประเทศในลาตินอเมริกา

ปรากฏการรวมพลังของกลุ่มประเทศลาตินอเมริกาอย่างเห็นได้ชัดในช่วงปี 2006 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อความเป็นปึกแผ่น และเพื่อความเป็นอิสระทางเศรษฐกิจ-การเมือง ที่สำคัญคือจากการรุกcroft นำโดยสหรัฐ

ความเป็นไปได้ที่จะรวมชาติอเมริกาให้เป็นเกิดจากเหตุปัจจัยสำคัญ 3 ประการได้แก่ 1) ความสำนึกร่วมผู้นำในประเทศลาตินอเมริกาว่าไม่สามารถดำรงตนอยู่ได้ประเทศเดียวในระยะยาวได้หากขาดออกจากภาระ 2) การลุกขึ้นทางสิทธิมนิรันดร์ต่อเนื่องและแข็งขันของประชาชนพื้นเมือง 3) การได้มีองค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจเป็นพื้นฐานอยู่ 2 องค์กร ได้แก่ ประชาคมแอนดีส (Andean Community – Can) ได้แก่ กลุ่มประเทศที่อยู่บริเวณเทือกเขาแอนดีส กลุ่มนี้ได้ตั้งขึ้นมากกว่า 35 ปีแล้วในปี 1969 และกลุ่มตลาดร่วมใต้ (Southern Common Market ภาษาสเปนว่า Mercado Comun del Sur นิยมเรียกย่อตามภาษาสเปนว่า Mercosur) ตั้งขึ้นในปี 1991

4. การมีอำนาจใหม่ของรัสเซีย

รัสเซียก็แสดงบทบาทเด่นขึ้น เนื่องจากพื้นฐานทางภูมิศาสตร์การเมือง มีทรัพยากรน้ำมันและก๊าซธรรมชาติสูง หลังจากผ่านภาวะยุ่งยากช่วงหนึ่ง ก็ได้พื้นตัวมีความเป็นปึกแผ่นทั้งด้านเศรษฐกิจและการเมือง ในด้านการเมืองประธานาธิบดีบูตินได้รับคะแนนนิยมสูง ต่างกับผู้นำในโลกตะวันตก ความรู้สึกวักปิดภูมิยังคงพัฒนา ในด้านเศรษฐกิจมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ในปี 2006 อัตราเติบโตสูงกว่า 6.7-6.9 ตลาดหลักทรัพย์มีมูลค่าใกล้ 1 ล้านล้านдолลาร์สหรัฐ (แคนาดา.คอม, อินเทอร์เฟกซ์ 010207)

สัญญาณแสดงความโดดเด่นของรัสเซีย เห็นได้จากการประชุมสุดยอดระหว่างผู้นำ 3 ประเทศ ได้แก่ รัสเซีย ฝรั่งเศส และเยอรมัน ในเดือนกันยายน 2006 ที่กรุงปารีส

มีเหตุการณ์ที่น่าจับตาเกี่ยวกับรัสเซีย ได้แก่

1) ในปี 2005 รัสเซียได้แข่งชนะสหรัฐในฐานะผู้ขายอาวุธขันดับสูงสุด 2) รัสเซียเตรียมเปิดโรงงานผลิตเชื้อเพลิงยูเรเนียมร่วมกับคาซัคสถานที่บริเวณทางตะวันออกของไชนา เพื่อสนองเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ทั่วโลก (สำนักข่าวรัสเซีย 261006) 3) ผู้นำอิหร่านที่สนับสนุนกับสหรัฐ ได้แก่ ประธานาธิบดีมูบารัก ได้เดินทางไปเยือนรัสเซียในช่วงปลายปี 2006

5. การจัดตั้งองค์กรศูนย์อำนาจใหม่

ศูนย์อำนาจใหม่สำคัญ ได้แก่ องค์กรความร่วมมือเชียงไฮ (Shanghai Cooperation Organization) จัดตั้งขึ้นในปี 2001 แกนได้แก่ พันธมิตรจีน-รัสเซียในการต้านอิทธิพลของสหรัฐในบริเวณ

ເອເຊີຍກລາງໂດຍເຄພາະ ທີ່ຈະມາຍວ່າຈະທຳໃຫ້ອິທີພລຂອງສຫຮູ້ໃນສ່ວນນີ້ ເຊັ່ນ ປະເທດອຸອະບກສານ ແລະ ອິທີພລນັ້ນແຜ່ນດີນເອເຊີຍ-ຢູ່ໂຮງ (Eurasia) ໂດຍທ້າໄປ ລດລົງ

ໃນທ່າມກາລາກາເຄລື່ອນຍໍາຍທາງຄໍານາຈ ໄດ້ປາກງົມມີກາຣເປົ່າຍິນແປ່ລົງໃນງົມວິກາຕະວັນອອກລາງ ທີ່ເດັ່ນຫັດໄດ້ແກ່ 1) ອິຫວ່ານໄດ້ແສດງບທບາທເດັ່ນໃນກາຣຕ່ອດ້ານອິທີພລສຫຮູ້-ອິສຣາເອລ ແລະກາຣທີ່ຢັ້ງສາມາຮັດ ຍືນຍໍດອຍ໌ໄດ້ຕລອດປີ 2549 ໄດ້ເພີ່ມເກີຍຕົກມີແກ່ຜູ້ນໍາອິຫວ່ານຂຶ້ນອີກ 2) ອິສຣາເອລຕົກເປັນຝ່າຍຮັບທາງ ກາຣເມືອງ ແນວ່າຈະມີແສນຍານຸກາພເຂັ້ມແຂງ 3) ກລຸ່ມຮູ້ອ່າວອາຫຮັບໄດ້ມີກາຣເຄລື່ອນໄຫວທາງເສຣ້ຈຸກ-ກາຣເມືອງອ່າຍຸງຄຶກຄັກ 4) ອີຍີປີຕິດໄວ້ປັບຕົວເພື່ອຮັບກາຣເປົ່າຍິນແປ່ລົງ ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະມີກາຣສ້າງ ແກນອີຍີປີ-ໜາອຸດີ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງແກ່ປະເທດອາຫຮັບໃນກາຣຄານຄໍານາຈກັບອິຫວ່ານ

2. ສາທາກາຣົນໃນອິສຣາເອລ-ປາເລສໄຕນ໌ ຮົມເລບານອນ ແລະ ທີ່ເຮີຍ

ໃນບຣິເວນດັ່ງກ່າວທີ່ດີດກັບທະເລມີເຕົອຣົເຣເນີຍນ ໃນຊ່ວງປີ 2006 ໄດ້ເກີດຄວາມໄມ່ສົງບຸລຸກຄາມໄປ ທ້າ ອຳຍ່າງຄາດໄມ້ຖື່ນ ສ່ວນສຳຄັນເກີດຈາກຄວາມຂັດແຍ້ງອິສຣາເອລ-ປາເລສໄຕນ໌ຂໍາຍົດຕ້ວອກໄປ

2.1 ຄວາມຂັດແຍ້ງອິສຣາເອລ-ປາເລສໄຕນ໌

ຄວາມຂັດແຍ້ງອິສຣາເອລ-ປາເລສໄຕນ໌ ປະຖຸສູ່ວະດັບສູງ ຈະກະທັ້ງບານປລາຍໄປຢັ້ງປະເທດໃກລໍເຄີຍງ ດ້ວຍເຫດຸ້ບັດຈິຍ ໄດ້ແກ່ 1) ກາຣປະຫຼຸນນີ້ເປັນກາຣຕ່ອນຂອງກາຣລຸກຂຶ້ນສູ້ຮັກທີ່ສອງຂອງໜາວປາເລສໄຕນ໌ 2) ມີ ກລຸ່ມອີ່ຫຼັບລາຍການ (ພຣັກແຮ່ງພຣະຜູ້ເປັນເຈົ້າ) ທີ່ເຄລື່ອນໄຫວອຍ໌ໃນເລບານອນຕ່ອນເນື່ອງມາຈນດຶງອິສຣາເອລຕອນ ແນື້ອ 3) ແບບຮູ່ປົກກໍາສູ້ຮັບໃນຄວາມຂັດແຍ້ງອິສຣາເອລ-ປາເລສໄຕນ໌ ຈະເປັນທຳນອງວ່າ ອິສຣາເອລໃໝ່ “ມືອເລັດິກ” ທາງແສນຍານຸກາພແລະກາຣສັນບສັນນຸ່ງຈາກຕະວັນທັກທີມີສຫຮູ້ເປັນແກນ ສ່ວນກລຸ່ມຕ່ອດ້ານໃໝ່ທີ່ວິທີ່ສູ້ຮັບແບບ ຈຽວໜ້າສົມກາຣກ່ອກກາຣ້າຍ ພຍາຍາມສ້າງສູ້ານມາລໜ້າໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ໄດ້ຮັບຄວາມສັນບສັນນຸ່ງໃນໂລກມຸສລິມ 4) ກາຣປະຫຼຸນຂຶ້ນຂອງຄວາມຂັດແຍ້ງ ຍັງສືບເໝືອຈາກສົງຄວາມອີກວັກ

2.2 ສາທາກາຣົນທ້າໄປໃນອິສຣາເອລ

ໃນອິສຣາເອລມີສາທາກາຣົນທ້າໄປ 4 ປະກາຣໄດ້ແກ່ 1) ອິສຣາເອລຕົກເປັນຝ່າຍຮັບທາງກາຣເມືອງໃນກາຣນີ ພິພາທອິສຣາເອລ-ປາເລສໄຕນ໌ 2) ປົງປົກຕົກທີ່ໄມ້ໄດ້ຜລຂອງອິສຣາເອລໃນກາຣກ່ອສງຄຣາມເລບານອນ 3) ປ່າຍຫາ ກາຣເມືອງກາຍໃນຂອງອິສຣາເອລຮຸມເວົ້າ ເດວິດ ກຣອສແມ່ນ ນັກເຂົ້າຍົນໜາວອິສຣາເອລໄດ້ກ່າລ່າວປຣະຍໃນການຈຳລັກ ກາຣເສີຍຫົວໜ້າຂອງອົດິຕ່ານຍກຮູ້ສູນຕົວຢືນທັກ ຮາບີນ ໃນເດືອນພຸດຍຈິກຍັນ 2006 ຈຳ ສົງຄຣາມຄຣັງໜັງໃນ ເລບານອນ ແສດງວ່າກາຣນໍາຂອງປະເທດກລວງໄປໜັງທາງທ່ານແລະກາຣເນື່ອງ ຜູ້ທີ່ກຳລັງນໍາປະເທດອິສຣາເອລ ອູ່ ໄນສາມາຮັດເຊື່ອມປະເທດອິສຣາເອລແລະອັດລັກໜ້າຂອງຕົນໃຫ້ເຂົ້າກັນໄດ້ ໃນຕອນທ້າຍເຂົາໄດ້ເຮີຍກ່ອງໃຫ້ ນາຍໂລດເມົວຕ ເປີດກາເຈຣາກັບກລຸ່ມຍາມາສ 4) ກາຣເປີດສຶກໜາຍດ້ານ

2.3 ສາທາກາຣົນໃນປາເລສໄຕນ໌

ມີທີ່ນໍາສົນໃຈໄດ້ແກ່ 1) ກາຣເລື່ອກຕັ້ງທ້າໄປໃນເຂົາປັກຄອງປາເລສໄຕນ໌ ໃນເດືອນມັງກວາມ 2006 ແລະ ພລກະທບຕ່ອນເນື່ອງ 2) ສາທາກາຣົນໃນ ເວສົດ໌ ແບງກໍແລະອັນວນກາຈາ ໃນຮອບປີ 2006 ໄດ້ເກີດຄວາມຂັດແຍ້ງ

รุนแรงระหว่างอิสราเอล-ชนวนกาชาด ที่ค่อยๆ ต่อระดับมาตั้งแต่เดือน กันยายน 2005 ขึ้นสู่กระแสน้ำเมื่อกลุ่มยาามาสได้รับเลือกตั้งและจัดตั้งรัฐบาลในต้นปี 2006 มีการตอบโต้กันโดยอาวุธระยะไกล อิสราเอลตอบโต้ด้วยการใช้ปฏิบัติการทางทหารเต็มรูปแบบเรียกว่าปฏิบัติการฝนฤดูร้อน (Operation Summer Rain) ตั้งแต่ปลายเดือนมิถุนายน โดยบุกโจมตีพื้นที่ชนวนกาชาดทั่วทุกแห่งตามแผนทางยุทธศาสตร์ปฏิบัติการทางทหารของอิสราเอลครั้งนี้ บรรลุเป้าหมายที่สำคัญของอิสราเอล ได้แก่ ทำให้รัฐบาลยาามาสอ่อนแอลง ทั้งในทางอำนาจปักครองและการให้บริการที่จำเป็นแก่ประชาชน เปิดช่องให้กลุ่มพافาห์พื้นอำนาจขึ้น เกิดความปั่นป่วนทางการเมืองและการจลาจล การประท้วงก่อการกำลังกลุ่มยาามาสและพافาห์ จนอาจขยายไปสู่สงครามกลางเมืองได้

2.4 สถานการณ์ในเลบานอน

เลบานอนในปี 2006 ได้เปลี่ยนจากความสงบรุ่งเรือง สู่การจลาจลและภาวะสงครามที่อาจกล้ายเป็นสงครามกลางเมืองได้ในเวลาอันรวดเร็ว แสดงถึงความอ่อนไหวของสถานการณ์ในประเทศนี้ และของทั้งภูมิภาค ลำดับความรุนแรงอาจสรุปได้ดังนี้

- 1) การตอบสังหารนายกรัฐมนตรีอาฟิก ยาาวี แห่งเลบานอน
- 2) การขึ้นตัวจริงดำเนินนายกรัฐมนตรีเลบานอนในเดือน กรกฎาคม 2005
- 3) สงครามเลบานอน (กรกฎาคม-สิงหาคม 2006) 4) การชุมนุมขึ้นป่ารัฐบาล

2.5 สถานการณ์ในซีเรีย

ในสงครามรุกรานอิรักปี 2003 ซีเรียคัดค้าน ทำให้สัมพันธิภาพระหว่างซีเรียกับสหรัฐเสื่อมลงอย่างรวดเร็ว และซีเรียเริ่มถูกโดดเดียว หลังเหตุการณ์ลอบสังหารนายกรัฐมนตรีเลบานอนในปี 2005 ซีเรียถูกโดดเดียวมากขึ้น จนต้องถอนทหารออกจากเลบานอนทั้งหมด หลังจากนั้นซีเรียกับอิหร่านได้เสริมความสัมพันธ์ทางทหารใกล้ชิดขึ้นอีกในการต่อต้านอิทธิพลจากภายนอกโดยทำสัญญาทางทหารระหว่างกันในเดือนมิถุนายน 2006 กล่าวได้ว่าซีเรียอาศัยกลุ่มอิสบัลเลาะห์เพื่อรักษาอิทธิพลของตนในเลบานอนไว้ สถานการณ์ในตะวันออกกลางเริ่มเปลี่ยนไป เมื่อสหรัฐจมปลักในสงครามอิรักมากขึ้น และปฏิบัติการทางทหารของอิสราเอลในเลบานอนไม่ประสบความสำเร็จตามคาด อิทธิพลของซีเรียจึงเพิ่มขึ้น เช่นเห็นกันว่าซีเรียควรเป็นประเทศหนึ่งที่จะเข้ามามีส่วนในการแก้ปัญหาสงครามอิรัก ขณะที่อิทธิพลของซีเรียในเลบานอนก็เพิ่มขึ้นตามอิทธิพลของกลุ่มอิสบัลเลาะห์

3. สงครามยึดครองและสงครามกลางเมืองอิรัก

สถานการณ์ทั่วไป

- 1) ความอ่อนแอกของรัฐบาลอิรัก 2) อิรักก้าวสู่ภาวะสงครามกลางเมือง 3) มีการเคลื่อนไหวในประเทศมุสลิม 4) การฟื้นฟูประเทศอิรักทำได้ลำบาก 5) แนวโน้มเหตุการณ์ดุยิ่งเรววายล 6) ความพยายามแก้ปัญหาที่เรื้อรัง

ผลกระทบของสังคมรุ่นในอิรัก

- 1) ต่อภูมิภาคและโลกมุสลิม ส่งผลกระทบอย่างสูงต่อความมั่นคงและสันติภาพในภูมิภาค และโลกมุสลิม ทำให้เกิดลุ่มหัวเราะแวงรวมทั้งอิหร่านมีอิทธิพลมากขึ้น
 - 2) ต่อสหราชอาณาจักร ด้านการค้า ต้องใช้จ่ายสูง ประมาณ 1 ล้านล้านดอลลาร์สหราชอาณาจักร ด้านการเมืองทำให้ประ瘴านาธิบดีตอกอับ และพรมครเดไม่แครดขึ้นมาครองอำนาจในสภาคองเกรส เกิดกลุ่มต่อต้านสหราชอาณาจักร จำนวนมาก ด้านสังคม เกิดความแตกแยก และความไม่พอใจเนื่องจากบริการจากรัฐไม่ทั่วถึงหรือไม่ได้คุณภาพตามที่คาดหวัง ด้านสากล เกี่ยวด้วยภัยของประเทศตอกต่อ
 - 3) ต่อประเทศอังกฤษ สเปน และอิตาลี ที่คัญใจตามนโยบายสหราชอาณาจักร ต้องประสบปัญหาทางการเมืองอย่างหนักในท่านองเดียวกัน
 - 4) ต่อภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีส่วนทำให้ซีกโลกนี้เป็นอิสระมากขึ้น
 - 5) ผลกระทบต่อโลก ทำให้สันติภาพในโลกคลอนแคลน

4. สถานการณ์ในอิหร่าน

4.1 สถานภาพอิหร่านจากบางทัศนะ

อิหร่านจากทศนะของเดบอราห์ แคมเบล

- 1) ประเทศไทยหรือรัฐประกอบด้วยชนชาติต่างๆ หลายชนชาติ 2) อิหร่านมีประชากรเป็นเยาวชน
มาก 3) รายงานทางการระบุปัญหาเยาวชนสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ (ก) เรื่องเพศที่มีลักษณะเสรี (ข) การ
ว่างงาน (ค) ยาเสพติด (ง) ความศรัทธาหรือความเคร่งทางศาสนา น้อยกว่าคนรุ่นก่อน 4) เรื่องพลังงาน
นิวเคลียร์ถือเป็นประเด็นใหญ่ 5) ประธานาธิบดีอับดุลลาห์มาดินีจัด นับว่าได้รับความนิยมพอสมควร

4.2 สถานการณ์ของอิหร่าน

การเลือกตั้งสภาผู้เชี่ยวชาญ (Assembly of Expert) เป็นสภาของผู้รู้ทางศาสตร์ มีความสำคัญมากเนื่องจากเป็นผู้เลือกผู้นำสูงสุด และในเดือนกุมภาพันธ์ 2007 อิหร่านเปิดให้องค์กรระหว่างประเทศคุณภาพและศื่ออมวาลชน เข้าเยี่ยมชมโครงการไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์

5. สถานการณ์กลุ่มรัฐอ่าวอาหรับ (Arab Gulf States)

5.1 สถานการณ์ในชาวดีอะระเบี่ย

ในทางการเมือง

เนื่องจากเหตุปัจจัยบางประการได้แก่ 1) ความมั่งคั่งจากน้ำมัน 2) ขนาดของประเทศที่ใหญ่ ตกลงทะเบนดและอ่าวเปอร์เซีย 3) จำนวนประชากรที่มากเมื่อเทียบกับรัฐอาหรับอื่นในตะวันออกกลาง 4) เป็นที่กำเนิดของศาสนาอิสลาม และที่ตั้งนครศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนาได้แก่เมืองมะดินา 5) การมีพันธมิตรที่เหนียวแน่นพอสมควรระหว่างฝ่ายกษัตริย์ผู้ปกครองและผู้สอนศาสนา

การเมืองซาอุดิอาระเบียมีเสถียรภาพพยานน ปัจจุบันแม้กล่าวกันว่าอยู่ในภาวะไม่สงบ แต่ก็ไม่มีอำนาจภายในท้าทายใดเด่น ได้แสดงบทบาทที่สำคัญในหลายระดับ

ในทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ การตั้งเมืองเศรษฐกิจ (Economic City) ซึ่งจะก่อผลในด้านดิจิทัลยประการ ได้แก่

1) การสร้างความหลากหลายทางเศรษฐกิจ ไม่ให้กระจุกตัวอยู่ในเรื่องน้ำมันและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง 2) สร้างพันธมิตรทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในกลุ่มรัฐอาหรับ ได้แก่ ญี่ปุ่น เป็นต้น 3) เป็นการสร้างงานให้แก่ชาวซาอุดิซึ่งมีอัตราการว่างงานสูง เป็นบ่อเกิดปัญหาทางสังคมและความชุนเดื่องใจทางการเมือง 4) เปิดรับความเชี่ยวชาญและเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยเฉพาะจากตะวันตกมีสถาบันเทคโนโลยีแห่งแม่สาซูเซสต์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีจากประเทศไทยอีกด้วย

เมืองเศรษฐกิจแห่งแรก ได้แก่ เมืองเศรษฐกิจคิงอับดุลลาห์ (King Abdullah Economic City – KAEC) เริ่มการก่อสร้างตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคม 2005 ประจำวันกับห่วงเวลาที่ชาอุดิฯได้เข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก ต่อมาเปิดเมืองเศรษฐกิจอีก 3 เมือง ในปัจจุบันมีถึง 4 เมือง

กล่าวได้ว่าปี 2006 (พ.ศ. 2549) เป็นปีแห่งเมืองเศรษฐกิจของชาอุดิฯ การสร้างเมืองนี้ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล และจัดการหรือประสานงานโดยสำนักงานการลงทุนทั่วไปซาอุดิอาระเบีย (Saudi Arabian General Investment Authority)

5.2 สถานการณ์ในบาห์เรน

มีจุดเด่นในการพัฒนาประชาธิปไตย ที่มีกิจกรรมทางการเมืองค่อนข้างคึกคัก โดยมีขบวนการฮักเพื่อเสรีภาพและประชาธิปไตยบาห์เรน (Haq Movement for Liberty and Democracy Bahrain) เป็นฝ่ายค้าน องค์กรเหล่านี้เคลื่อนไหวในพื้นที่ที่มีผู้ต่อต้านอยู่เป็นสำคัญ (อัลจาชีรา 020207)

5.3 สถานการณ์ในญี่ปุ่น

กรณีที่ทำเวือดูไบโลจิก (Dubai Port World – DP World) ซึ่งรัฐบาลดูไบเป็นเจ้าของ เจรจาตัวต่อตัวเรื่อง 6 แห่งในสหราชอาณาจักร ในเดือนกุมภาพันธ์ 2006 ฝ่ายบริหารสหราชอาณาจักร แต่เกิดกระแสคัดค้าน จากสื่อมวลชนและนักการเมืองชั้นนำโดยการอ้างเหตุความมั่นคง สภาพองค์กรสหราชอาณาจักร จึงมีมติให้ชะลอการซื้อขายไป

5.4 สถานการณ์ในการ์ตา

1) รัฐกัดตาเร็วจัดแข่งกีฬาเอเชียนเกมส์ 2006 2) การพัฒนาสำนักข่าวอัลจาชีรา

5.5 การพัฒนาประชาธิปไตยในคูเวต

คูเวตประกาศในระบบกฎหมายตั้งแต่ปี 1962 ให้รัฐธรรมนูญ มีระบบปรัชญาภานานกว่าทุกรัฐในอ่าวอาหรับ จับตากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ที่สตรีมีสิทธิในการเลือกตั้งเป็นครั้งแรก

6. สังคมอิฟกานิสถาน

มีลักษณะเด่น 5 ประการด้วยกันได้

- 1) สถานการณ์สู้รับรุนแรงขึ้นจากการฟื้นตัวของกลุ่มตอติบาน 2) กลุ่มนาก็และสหรัฐสวิมกำลังทหารเพิ่มขึ้นตลอดปี 2006 3) การฟื้นฟูประเทศล้าหลังกว่ากำหนดการ 4) สงครามขยายตัวสู่ด้านตะวันตกของปากีสถาน 5) คาดหมายว่าในปี 2007 การสู้รบยิ่งรุนแรง

7. สถานการณ์อิยิปต์กับตุรกี

อิยิปต์และตุรกีไม่ได้อยู่ในตะวันออกกลางโดยตรง แต่ก็ควรรายงานสถานการณ์บางประการเนื่องจากประเทศทั้งสองมีอิทธิพลต่อโลกอาหรับและโลกมุสลิมในระดับที่แน่นอน

7.1 ភ្នាមិលំ

- 1) หั้งอีซิปต์และตรกีต่างเคยเป็นจักรวรดิเก่า 2) หั้งสองประเทศมีการปรับเปลี่ยนประเทศให้ทันสมัย

7.2 สถานการณ์ในรอบปี 2006

ในครุภารกิจเด่นดังนี้ ก) การเข้าเป็นสมาชิกสมบูรณ์ของสหภาพยุโรป ข) ปัญหากรณีไซปรัส ค) การแก้ปัญหากรณีชาวเคอร์ดในประเทศ รวมทั้งเขตชาวเคอร์ดในอิรัก ง) การสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มยุโรปตะวันออกและเอเชียกลาง ส่วนในอียิปต์มีเหตุการณ์ที่น่าจับตา ได้แก่ ก) เหตุก่อการร้าย ข) การกวาดล้างฝ่ายค้านทางการเมือง ค) การสร้างพันธมิตรทางการเมือง

7.3 บทบาทและอิทธิพลของทั้งสองประเทศ

ทั้งสองประเทศ มีบทบาทสำคัญในการเป็นแบบอย่างประเทศมุสลิมที่พัฒนาเพื่อไล่ทันตะวันตก และเข้าสู่กระแสโลกกวิศัตน์ โดยอาศัยอิทธิพลทางศาสนาน้อย มีรัฐบาลแบบโลกวิสัย (Secular)

8. สถานการณ์ห้ามัน

8.1 สาขางานธุรกิจทั่วไป

สถานการณ์ทั่วไปของพลังงานน้ำมันและแก๊สธรรมชาติที่ควรจับตาคือ 1) ปรากฏการณ์ราคา
น้ำมันเคลื่อนไหวขึ้นสูงและลดต่ำอย่างรวดเร็ว 2) การผลิตถึงขั้นสูงสุด 3) ความต้องการน้ำมันเพิ่มขึ้น
4) ประเทศเจ้าของน้ำมันต่างพากันรักษาผลประโยชน์ของตนมากขึ้น 5) ประเทศที่ใช้น้ำมันมากมี 5
ประเทศ โดยเฉพาะสหราชอาณาจักรใช้สูง得多ที่สุดในโลก

8.2 សមាគករបៀបទីនេះ

ก) การเคลื่อนไหวของชาอดีตและอิหร่าน ซึ่งปรากฏภาพกว้างว่าทั้งสองประเทศแข่งกันเป็นผู้นำทั้งในด้านพลังงานและการเมืองของภูมิภาค อาจสรุปได้ว่าชาอดีตยังคงสามารถรักษาการนำในกลุ่มโลกได้

ข) การเคลื่อนไหวของรัสเซีย การเคลื่อนไหวของรัสเซีย ถือเป็นการเคลื่อนไหวที่ทรงพลังที่สุดต่อโลกพลังงานและดูด涎านาจโลกรวมทั้งในตะวันออกกลาง เป็นที่เห็นได้ว่า การพื้นตัวของรัสเซียหลังการล่มสลายของคอมมิวนิสต์นั้น ที่สำคัญเกิดจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรน้ำมันและแก๊สธรรมชาติ การเคลื่อนไหวของรัสเซียอาจนำไปได้ว่าเริ่มตั้งแต่ปลายปี 2003 เมื่อได้จับกุมนายโอดอร์คอฟสกี้ (Mikhail Khodorkovsky) หัวหน้าผู้บริหารบริษัท Yukos อันเป็นบริษัทนำมันที่ใหญ่ที่สุดของรัสเซียในขณะนั้น เป็นที่น่าสังเกตว่า นับตั้งแต่การจับกุมนายโอดอร์คอฟสกี้ในเดือนตุลาคม 2003 ปรากฏว่าราคาน้ำมันโลกที่ตลาดนิวยอร์ก ทะยานขึ้นอย่างรวดเร็ว จากการเฉลี่ย 25 ดอลลาร์สหรัฐในเดือนกันยายน 2003 เป็น บาร์เรลละกว่า 60 ดอลลาร์ในเดือนสิงหาคม 2005 ในรอบปี 2006 รัสเซียได้ใช้พลังงานเป็นอาวุธ

ค) การเคลื่อนไหวของจีน ทางด้านพลังงานมีอยู่ 3 ด้านด้วยกัน ได้แก่ 1) ในฐานะผู้บริโภครายใหญ่ 2) ในด้านการเข้าไปร่วมลงทุนหรือซื้อสัมปทานในการสำรวจฯ เจาะน้ำมันในประเทศต่างๆ ในตะวันออกกลาง ได้แก่ อิหร่าน เป็นต้น 3) เป็นผู้พัฒนาเหมืองถ่านหินอย่างมาก

ง) การเคลื่อนไหวของประเทศผู้ผลิตน้ำมันในโลกที่สาม มีลักษณะทั่วไปคือการพยายามโอบหรือเปลี่ยนกิจการให้กลายเป็นของรัฐ ลดอิทธิพลของบริษัทน้ำมันต่างชาติ

9. แนวโน้มปี 2007

9.1 สหรัฐจะทิ้งระเบิดอิหร่านหรือไม่ ?

ยุทธศาสตร์ (ข้ออ้าง) ที่ประสบความล้มเหลวของสหรัฐ ภายหลังเหตุการณ์วินาศกรรมเดือนกันยายน 2001 ได้แก่ ৎความต่อต้านการก่อการร้าย การเปลี่ยนระบบปัก-corner ในอิรัก และการสร้างประชาธิปไตยหรือระบบตลาดเสรีนิยมที่มีสหรัฐเป็นผู้นำขึ้นทั่วภูมิภาค แต่ยุทธศาสตร์หรือข้ออ้างดังกล่าว ต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรคดังต่อไปนี้ แต่เริ่มต้น และในปัจจุบันดูเหมือนอยู่ในภาวะล้มละลาย

แนวโน้มสูงครามเย็นครั้งใหม่

ในการประชุมว่าด้วยนโยบายความมั่นคงครั้งมหิดล มิวนิก (Munich Conference on Security Policy) ครั้งที่ 43 ต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2007 ซึ่งมีผู้นำตัววันตกเข้าร่วมประชุม เช่น นายกรัฐมนตรีเยอรมนี แองเจล่า เมอร์เคิล รัฐมนตรีรักษาใหม่สหรัฐโรเบิร์ต เกตส์ รวมทั้งสมาชิกสภาของเกรสสหรัฐ นายวลาดิมีร์ บูติน ประธานาธิบดีรัสเซีย ได้กล่าวโجمตีสหรัฐอย่างเผ็ดร้อน ว่าเป็นผู้ก่อให้เกิดการแข่งขันทางอาชญากรรมคือการท่องเที่ยวในภูมิภาค และพยายามที่จะแบ่งแยกภูมิภาคเป็น 2 ค่าย

การสถาปนาประชาธิปไตยในตัววันอุกกาลังยังห่างไกล เพราะว่าเมื่อเปิดประชาธิปไตย มีการเลือกตั้งอย่างเสรี ก็มีแนวโน้มที่กลุ่มเครื่องศาสนาหรือกลุ่มที่ต้องการเป็นอิสระจากสหรัฐจะได้รับชัยชนะ

ข้ออ้างใหม่ในการเคลื่อนไหวในตัววันอุกกาลัง

(1) การปลูกฝื้นอิทธิพล (2) การขยายความขัดแย้งระหว่าง 2 นิกาย (3) เพิ่มกำลังทหารขึ้นในตัววันอุกกาลัง

จากการเปลี่ยนผ่านยุทธวิธีของสหรัฐดังกล่าว จึงมีเสียงวิจารณ์หนาหูว่าสหรัฐจะโฉมตือิหร่าน และในต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2007 ทางการสหรัฐแสดงหลักฐานที่อ้างว่าอิหร่านเข้าไปสนับสนุนการต่อต้านในอิรักเสียงวิจารณ์ก็ดูเป็นจริงจังขึ้น

มีเหตุผลหลายประการที่สหรัฐไม่ควรโฉมตือิหร่าน ได้แก่

1) อิหร่านมีความสามารถในการตอบโต้สหรัฐสูงกว่าอิรักมาก
2) การโฉมตือิหร่านได้ผลเพียงชั่วคราว แต่ไม่อาจหยุดยั้งการพัฒนาพลังงานนิวเคลียร์ได้ เนื่องจากเป็นกระแสไปทั่วโลก จากการที่นำมั่นราคากลาง

3) อิหร่านมีศักยภาพต่ำมากในการคุกคามสหรัฐและยุโรปตัววันตกล แม้การใช้อาวุธนิวเคลียร์ทำลายอิสราเอลก็เกิดขึ้นยาก เพราะเท่ากับเป็นการทำลายชาวปาเลสไตน์ และรัฐอาหรับอื่นที่อยู่ใกล้เคียงด้วย นั่นคือเป็นข้ออ้างที่ไม่มีเหตุผล

4) การโฉมตือิหรานยิ่งจะทำให้สหรัฐได้ดีขึ้นในสากล และเป็นที่เกรียงดังในหมู่มุสลิมมากขึ้น ทำให้ฐานะของอิหรานสูงเด่นขึ้นอีก

5) อิหร่านไม่ใช่คู่แข่งของสหรัฐ การโฉมตือิหร่านทำให้สหรัฐอ่อนแอลงทางการทูตและการเมือง และทำให้คู่แข่งที่แท้จริงของสหรัฐ ได้แก่รัสเซีย-จีน ใช้โอกาสนี้เพิ่มบทบาทและอิทธิพลในเวทีโลกมากขึ้น การโฉมตือิหรานของสหรัฐยิ่งหนักหน่วงและลึกซึ้ง ก็ยิ่งก่อผลดีต่อรัสเซีย-จีนเท่านั้น โดยภาพรวม การโฉมตือิหรานก่อผลเสียต่อผลประโยชน์แห่งชาติสหรัฐ มากกว่าผลดี

ยังมีเหตุผลด้านอื่นที่สนับสนุนว่าสหรัฐจะโฉมตือิหร่าน ที่สำคัญมีอยู่ 2 ประการ ได้แก่

1) เพื่อเป็นการปกปิดความพ่ายแพ้ในอิรัก เป็นการสำแดงอำนาจก่อนที่จะถอนตัวออกจากไป
2) เป็นด้านจิตวิทยาและศักดิ์ศรีของจักรวรดินิยมที่กำลังเสื่อมอำนาจมักปฏิบัติ

9.2 การเจรจาสันติภาพยิว-ปาเลสไตน์

ความขัดแย้งอิสราเอล-ปาเลสไตน์มีผู้แสดงสำคัญ 7 กลุ่มด้วยกัน ได้แก่ (1) กลุ่มปาเลสไตน์ (2) กลุ่มประเทศอาหรับ (3) อิสราเอล (4) สหรัฐและพันธมิตรตัววันตกล (5) อิหร่าน (6) รัสเซียซึ่งเริ่มมีบทบาทมากขึ้นในปี 2006 และคาดว่ามีแนวโน้มสูงขึ้น โดยอาจดึงจีนเข้าเป็นพันธมิตรด้วย (7) องค์การสหประชาชาติ โดยอาจแยกกล่าวได้เป็น 3 กลุ่มด้วยกัน คือ

1) กลุ่มปาเลสไตน์และประเทศไทยรับ รวมทั้งประเทศไทยร่วม แนวโน้มที่ไปก็คือยินยอมใน การเจรจาสันติภาพ ขณะที่ดำเนินสรุปไปพลาง

2) ทางด้านกลุ่มอิสราเอลและสหรัฐ กล่าวได้ว่าเป็นผู้แสดงสำคัญที่สุดต่อสันติภาพใน ตะวันออกกลาง พบว่าจะแสวงผลยังเป็นการใช้เสนยานุภาพ สันติภาพจากความเข้มแข็ง และ

3) ควรจะเป็นตัวกลางในการเจรจาสันติภาพครั้นนี้ ปัญหาความขัดแย้งนี้อยู่ที่ความไม่ ไว้วางใจกันระหว่างสองฝ่าย สหรัฐได้มีบทบาทสำคัญในการเสนอหนทางสันติภาพ แต่ทั้งหมดล้มเหลว ดังนั้น จึงจำต้องใช้ตัวกลางอื่นมาเพิ่ม ได้แก่ รัสเซีย และองค์กรสหประชาชาติ คือจำต้องเปิดการเจรจา หลายฝ่ายขึ้น เช่นเดียวกับการแก้ไขความขัดแย้งที่ยืดเยื้ออื่น

9.3 การเพื่องฟุทางเศรษฐกิจหรือสังคมกลางเมือง 3 แห่ง

แม้ข่าวคราวเกี่ยวกับตะวันออกกลางจะหนักไปในเรื่องของความขัดแย้งและสังคม แต่ในอีกด้านหนึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างลึกซึ้งในภูมิภาคนี้ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ในปี 2007 ตะวันออกกลางจะบ่ายหน้าไปสู่ทิศทางใด ระหว่างการเพื่องฟุทางเศรษฐกิจและสันติภาพและสังคม กลางเมือง 3 แห่ง

ในด้านการเพื่องฟุทางเศรษฐกิจ

มีการเคลื่อนไหวเพื่อการพัฒนา ซึ่งมีตัวอย่างรูปธรรมจำนวนไม่น้อย อย่างไรก็ตามการ เคลื่อนไหวดังกล่าวถูกกลบด้วยเรื่องทางการเมืองและการทหาร ซึ่งสามารถทำลายผลพวงของการ พัฒนาได้ในพริบตา ด้วยนโยบายการทึ่งระเบิดจนกลับไปสู่ยุคหินของสหรัฐ

ในด้านปัญหาสันติภาพและสังคม

ในรอบปี 2006 มีผู้ชี้แจงความเป็นไปได้ที่จะเกิดสังคมกลางเมืองในปาเลสไตน์ เลบานอนและ อิรักพร้อมกันในตะวันออกกลาง ในปี 2007 คาดหมายในด้านดีว่าพลังแห่งสันติภาพจะสามารถต้านยั่น พลังแห่งสังคมได้ และสถานการณ์ความรุนแรงที่ว่าไปไม่น่าจะเลวร้ายไปกว่าในปี 2006

9.4 ช่องว่างและการพัฒนา

โลกอาจหวับและประเทศมุสลิมในตะวันออกกลางกล่าวโดยทั่วไป มีช่องว่างที่สำคัญ 6 ประการ ซึ่งด้านหนึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา ในอีกด้านหนึ่งก็เป็นตัวเร่งให้เกิดการพัฒนาเพื่อลดทอนช่องว่าง ลง ซึ่งว่างดังกล่าวได้แก่ 1) ช่องว่างระหว่างรัฐบาลกับประชาชน 2) ช่องว่างทางเศรษฐกิจ ระหว่างคน รายกับคนจน ระหว่างเมืองกับชนบท 3) ช่องว่างระหว่างวัย หากจัดการไม่ดีก็อาจกล่าวเป็นปัญหาใหญ่ ได้ 4) ช่องว่างทางเพศ ภาวะซ่องว่างทางเพศเป็นสิ่งที่ค่อยๆ คลี่คลายไปตามการพัฒนาของสังคม 5) ช่องว่างทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 6) ช่องว่างทางการบริหารจัดการหรือการจัดการสมัยใหม่

กระแสโลกวิตน์ ที่มีการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนการ ปรับองค์กรอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สามารถดำรงอยู่ได้ในโลกที่ไม่แน่นอนและเต็มไปด้วย การแข่งขัน ส่งผลกระทบอย่างสูงต่อโลกอาหรับและโลกอิسلام ขณะเดียวกัน ความ เป็นไปในตะวันออกกลางก็มีผลกระทบต่อโลกวิตน์ด้วย

สันติภาพ ประชาธิปไตย และการพัฒนาอย่างยั่งยืนในตะวันออกจะสร้างความทันต์ใหม่แห่งโลกกว้างนี้ ภูมิทัศน์ทางการเมืองในตะวันออกกลาง จะเปลี่ยนแปลงอย่างผิดๆ ผิดๆ เมื่ออิทธิพลการณ์นอกรอบทบทวนและผู้แสดงภายในสามารถกำหนดนโยบาย การเมืองและการพัฒนาประเทศของตนเองได้มากขึ้น นี่เป็นการเปลี่ยนแปลงใหญ่จุดที่นี่ ของดุลอำนาจโลก

รายงานสถานการณ์และแนวโน้มตัวบ่งชี้ทางเศรษฐกิจประจำปี 2549

ตัวบ่งชี้ทางเศรษฐกิจประจำปี 2549: ที่สูงขึ้น

1. บทนำ สถานการณ์ทั่วไปในตัวบ่งชี้ทางเศรษฐกิจประจำปี 2549

สถานการณ์ทั่วไปในตัวบ่งชี้ทางเศรษฐกิจประจำปี 2549 เต็มไปด้วยความระทึกใจ ทั้งการทบทวน การเมือง การทุต การน้ำมัน และการเงินการลงทุน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงที่ลึกซึ้งภายในภูมิภาค ซึ่งจะเป็นทั้งการท้าทายและโอกาสใหม่ แม้ว่าการทบทวนและการก่อการร้ายได้เป็นข่าวเด่นหนึ่งในช่วงปี แต่การเข้าใจตัวบ่งชี้ทางเศรษฐกิจจากมุมมองพื้นฐานทางเศรษฐกิจจะช่วยให้ภาพที่ชัดเจนดี

-จับตาการเคลื่อนย้ายศูนย์อำนาจจากตะวันตกมาสู่ตะวันออก

นิตยสารดีนาร์สแตนดาร์ดเพื่อธุรกิจในโลกมุสลิม ได้เสนอแนวโน้มหลัก 10 ประการ (ในระยะ 5-10 ปี) สำหรับผู้บริหารชาวมุสลิมที่จะต้องปรับตัว และหนึ่งในแนวโน้มหลักนั้นและเป็นอันดับแรก ได้แก่ กิจกรรมทางเศรษฐกิจโลกจะย้ายมาสู่ตะวันออก เนื่องด้วยปัจจัยสำคัญ 2 ประการ ได้แก่ (1) การรุ่งเรืองขึ้นของจีนและอินเดีย (ซึ่งเป็นตลาดผู้บริโภคเกิดใหม่ที่ใหญ่ที่สุด และเป็นประเทศที่มีมุสลิมเป็นชนกลุ่มน้อยที่ใหญ่ที่สุด) และ (2) การค้าและการลงทุนที่เพิ่มขึ้นอย่างมากในกลุ่มประเทศมุสลิมโลก

1) ในประเด็นการรุ่งเรืองของจีนและอินเดีย

ก) การรุ่งเรืองของจีนในด้านต่างๆ แสดงออกที่สำคัญ ได้แก่

(1) ในทางเศรษฐกิจ อัตราเติบโตทางเศรษฐกิจสูงอย่างต่อเนื่อง สัดส่วนในการค้าระหว่างประเทศ สูงขึ้นเป็นเท่าตัว ในระยะใกล้ ในปี 2006 จีนได้เป็นประเทศสัมปทานค้าจากสหภาพยุโรปสูงสุด แทนที่สหราชอาณาจักร (พีเพลส์ เดลี่ 310107)

(2) ในด้านอุตสาหกรรมและการผลิต จีนได้สมญาว่าเป็น “โรงงานของโลก”

(3) ในด้านการค้า การเงินและการลงทุน มีเงินทุนสำรองต่างประเทศกว่า 1 ล้านล้านдолลาร์ สหราชอาณาจักร รายได้จากการขายในแคล บริษัทน้ำมันใหญ่ของสหราชอาณาจักร การลงทุนทั่วโลก โดยเฉพาะในแหล่งที่มีน้ำมัน และวัตถุถูกต้อง ได้แก่ ทวีปแอฟริกา ลาตินอเมริกา และตะวันออกกลาง กษัตริย์แห่งชาติดี ได้เสด็จเยือน ปากกิงอย่างเป็นทางการ เช่นเดียวกับผู้นำจากจีน คาดหมายว่าการค้าและการลงทุนระหว่างจีนกับตัวบ่งชี้ทางเศรษฐกิจจะขยายตัวในอัตราสูง

(4) ในด้านบทบาทระหว่างประเทศ จีนได้ก้าวสู่บทบาทสูงเด่น ดูได้จากการนัดหยุดงานนิวเคลียร์ ของเกาหลีเหนือ กรณีนิวเคลียร์อิหร่าน การจัดประชุมสุดยอดจีน-แอฟริกา การส่งตัวแทนเป็นผู้นำองค์กรนานาชาติ

(5) ในด้านทบทวนและการสำรวจอุตสาหกรรม จีนสามารถใช้ปีนาฏยิงดาวเทียมสื่อสารได้อย่างแม่นยำ และมีการเพิ่มงบประมาณทางการทุนมากขึ้น รวมทั้งการสั่งซื้ออากาศจากรัสเซีย เป็นต้น

ข) การรุ่งเรืองของอินเดีย แสดงออกที่ (1) เศรษฐกิจขยายตัวอย่างต่อเนื่อง สัดส่วนคนยากจนสุดขีดลดลงอย่างเห็นได้ชัด (2) การเมืองค่อนข้างมีเสถียรภาพ แม้ว่าจะมีการก่อการร้าย (3) ประเทศมหาอำนาจไม่ใช่แค่เป็นสหรัฐ วัสดุเชี่ยว แล้วเงิน ต่างยอมรับและให้ความสนใจในการเสริมสร้างสัมพันธ์ไม่ต้อง (4) การพัฒนาทางทหาร กองเรือ และอาวุธนิวเคลียร์ (5) ความก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมโดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีข่าวสารและการสื่อสาร มีนักวิทยาศาสตร์และวิศวกรที่ชำนาญงานจำนวนมาก (6) ความสามารถของนักธุรกิจชาวอินเดียที่สามารถก้าวขึ้นสู่ระดับโลก เช่น ในอุตสาหกรรมเหล็กกล้า

2) ในประเด็นด้านการค้าและการลงทุนที่เพิ่มขึ้นภายในกลุ่มประเทศมุสลิมโลก

กล่าวได้ว่า กลุ่มประเทศมุสลิมโลกได้รวมตัวกันตั้งเป็นองค์กรการประชุมอิสลาม (Organization of Islamic Conference – OIC) ปัจจุบันประกอบด้วย 57 ประเทศ มียอดรวมจีดีพีคิดตามค่าเฉลี่ยภาคอำนาจการซื้อขายสูงขึ้นกว่า 5.4 ล้านล้านдолลาร์สหรัฐ หรือราวร้อยละ 9.14 ของจีดีพีโลก ยอดการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 10.10 และการนำเข้าร้อยละ 7.12 ของโลก จากตัวเลขการส่งออกและนำเข้า พ布ว่ามี 5 ประเทศสำคัญ ได้แก่ มาเลเซีย ชาอุดี ยูเออี อินโด네เซีย ตุรกี และ อิหร่าน (ดูวิกิพีเดีย) พบร่ว่าเศรษฐกิจในโลกมุสลิมมีอุตสาหกรรมที่หลากหลายขึ้น ซึ่งเห็นเด่นชัดนับแต่เหตุการณ์วินาศกรรม 11 กันยายน 2001 นอกจากมีการค้าขยายระหว่างกันมากขึ้นแล้ว ยังมีการลงทุนระหว่างกันมากขึ้นด้วย บริษัทจากตุรกี ชาอุดี ยูเออี การ์ตา มาเลเซีย ปากีสถาน และอียิปต์ ต่างได้ขยายการลงทุนในด้านกิจการโทรคมนาคมและอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น ในประเทศมุสลิมอย่างกว้างขวาง การค้าและการลงทุนที่เพิ่มมากขึ้นในกลุ่มประเทศมุสลิมโลกนี้มีแนวโน้มที่จะสร้างระบบเศรษฐกิจใหม่ที่เดียงคุกับระบบทุนนิยม ได้แก่เศรษฐกิจแบบภูมายอسلام หรือกล่าวอย่างสั้นว่าเศรษฐกิจแบบอิสลาม ซึ่งยังเป็นที่ถกเถียงกันว่าจะออกมาเป็นรูปแบบใดกันแน่

อย่างไรก็ตาม ปรากฏการที่สมการทางอำนาจจะเคลื่อนย้ายจากตะวันตกมาสู่ตะวันออก น่าจะเกิดจากเหตุปัจจัยอื่นด้วย นอกเหนือจาก 2 ประการข้างต้น ได้แก่

1. การอ่อนแรงลงอย่างทั่วถึงของสหรัฐ

มีสัญญาณและเหตุปัจจัยในระยะใกล้ดังนี้

1) การติดหล่มในสหราชอาณาจักร ซึ่งแสดงว่า ก) แผนยานานุภาพของสหรัฐมีความจำกัด ข) นโยบายแบบจกรรัตนิยมไม่ได้ผลในโลกหลังสงครามเย็น นโยบายแบบจกรรัตนิยมของสหรัฐกล่าวอย่างสั้นก็คือ การยึดถือความมั่นคงของชาติตนอยู่เหนือความมั่นคงของชาติอื่นได้ ผลประโยชน์แห่งชาติตนอยู่เหนือผลประโยชน์แห่งชาติอื่นได้ นำไปสู่การวางแผนเป็นตัวจอลูกแบบเลือกปฏิบัติ ไม่ใช่ยึดตามกฎระเบียบสากลเครื่องครัด อย่างไรก็ตามสหรัฐมิได้ยอมจำนง่ายๆ และได้เพิ่มความพยายามขึ้น เช่นการเสริมกำลังทางเรือเข้าไปในอ่าวเปอร์เซีย การ “ปลูกผึ้ง” อิหร่านว่าเป็นอันตรายต่อภูมิภาคและขยายความขัดแย้งระหว่างนิกายสุนนีกับชีอะห์ การคุกคามว่าจะขยายสังคามไปสู่อิหร่านและซีเรียไปจนถึงการปรับเปลี่ยนผู้นำซาการูบ และเตรียมส่งทหารเพิ่ม

2) การถูกต้องในอัพกานิสตาน แสดงว่าสังคมต่อต้านการก่อการร้ายไม่ได้ผลย่างคาด โลกปลอดภัยน้อยลง และแม้มีเมืองเกิดการวินาศกรรมใหญ่ในสหราชอาณาจักรแล้วเหตุการณ์ 9/11 แต่ประชาชนอเมริกาจำนวนมากก็ยังรู้สึกว่าชีวิตของตนไม่ปลอดภัยจากการก่อการร้าย จากการสำรวจประชากรติดเชื้อ สำนักข่าวเอฟร่วมกับเอบโอเอลพบว่าชาวอเมริกัน 6 ใน 10 คน คิดว่าสหราชอาณาจักรเป็นเหยื่อของการก่อการร้าย (แคนาดา.คอม 040107)

3) ในทางการเมืองเกิดกระแสต่อต้านสหราชอาณาจักรโดยเฉพาะในโลกมุสลิม เกี่ยวดิญของประเทศตกลงที่อย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน ภายใต้แรงกดดันทางการเมือง ความไม่สงบทางการเมือง นิยมต่อประธานาธิบดีบุชหล่นลง การเลือกตั้งในเดือนพฤษจิกายน 2006 พรรครีพับลิกได้รับผลกับมาเป็นเสียงข้างมากทั้งในสภาคองเกรสและวุฒิสภาสหราชอาณาจักร เป็นการพลิกโฉมทางการเมืองสำคัญในสหราชอาณาจักร

4) นโยบายแบบจัดการดินนิยม ทำให้เกิดความไม่สงบในทางการทำสังคมและการพัฒนา อาทิเช่น มีราคาแพงมาก งบประมาณทางทหารของสหราชอาณาจักรเพิ่มจาก 300 พันล้านдолลาร์สหราชอาณาจักรในปี 2001 เป็นระหว่าง 530-569 พันล้านдолลาร์ในปี 2007 เมื่อเทียบสัดส่วนกับจีดีพี งบประมาณทางทหารสหราชอาณาจักรในปี 2005 ตกราว 472 พันล้านдолลาร์ คิดเป็นราบร้อยละ 3.8 ของจีดีพี เมื่อเทียบชาตินาโตื่องทั้งหมด ที่งบประมาณทหารตก 266 พันล้านдолลาร์หรือราบร้อยละ 1.9 ของจีดีพี

5) จากนโยบายแบบจัดการดินนิยมและการใช้จ่ายทางทหารสูง กล่าวกันว่าเป็นเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่การผลิตภาคอุตสาหกรรมไม่ได้พัฒนาไปเท่าที่ควร อุตสาหกรรมอย่างเช่นเหล็กกล้า การต่อเรือ เป็นต้นล้ำหลัง อุตสาหกรรมรถยนต์ซึ่งเป็นดาวเด่นก็กำลังถูกท้าทาย อุตสาหกรรมด้านอิเล็กทรอนิกส์ก็ถูกแข่งขันมากขึ้นในทุกด้าน อุตสาหกรรมเครื่องบินก็ถูกท้าทาย แม้แต่อุตสาหกรรมด้านอวกาศ เช่น ดาวเทียมและการส่ง สหราชอาณาจักรไม่ได้รองความเป็นหนึ่งเดียวเหมือนเดิม มีนักวิจารณ์บางคนกล่าว เทียบเคียงว่าสหราชอาณาจักรมีลักษณะคล้ายกับประเทศกำลังพัฒนาทั่วไปก็คือ ส่งออกสินค้าด้านการเกษตร และนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรม การเทียบเคียงนี้อาจเกินจริง แต่ก็มีเดินทางจริงบางประการ

6) ในด้านอุตสาหกรรมการเงิน ซึ่งมีนิวยอร์กและเมืองอื่นในสหราชอาณาจักรเป็นศูนย์กลางหลักของโลก การเงินดอลลาร์สหราชอาณาจักรเป็นสกุลเงินหลักของโลก สถานะอันมั่นคงนี้ก่อผลลัพธ์ที่ดีต่อเศรษฐกิจที่ดีต่อโดย บริษัทที่ปรึกษาทางการเงินให้แก่หน่วยงานต่างๆ ระบุว่า นิวยอร์กและเมืองอื่นในสหราชอาณาจักร กำลังสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในอุตสาหกรรมการเงิน ซึ่งจะทำให้นิวยอร์กเสียบทบาทในการเป็นเมืองศูนย์กลางการเงินโลกภายในเวลา 10 ปีข้างหน้า โดยที่การเงินเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดเป็นอันดับสามของประเทศ คิดเป็นราบร้อยละ 8 ของจีดีพีสหราชอาณาจักร และอุตสาหกรรมการเงินเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ศตวรรษที่ 20 เป็นศตวรรษของสหราชอาณาจักร (ไทรเป ไทน์ 230107)

7) การไม่สมดุลทางเศรษฐกิจสหราชอาณาจักรในปัจจุบัน ซึ่งเกิดจากการขาดดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัดในอัตราสูง จนไม่สามารถดำเนินเรื่องนี้ต่อไปได้อีกนาน ซึ่งมีผลกระทบต่อค่าเงินสหราชอาณาจักร ความไม่

สมดุลทางเศรษฐกิจนี้ทำให้สหรัฐต้องพึ่งพาเงินทุนจากภายนอกมากขึ้น โดยเฉพาะจากตะวันออก มีส่วนให้สหรัฐปฏิบัติการฝ่ายเดียวตามคำgeoได้ยากขึ้น

8) ซ่องว่างทางสังคมซึ่งสูงมากสำหรับประเทศพัฒนาแล้ว ซ่องว่างนี้ส่วนหนึ่งเกิดจากการระบบและโครงสร้างทางเศรษฐกิจของสหรัฐ ส่วนหนึ่งเกิดจากลักษณะเชื้อชาติ ซึ่งเห็นได้ว่าประชากรที่ย้ายมาส่วนใหญ่เป็นคนผิวสี ได้แก่แอฟริกัน-อเมริกัน ชาวลาติน และชาวเอเชีย ซ่องว่างทางเศรษฐกิจ-สังคมนี้ก่อให้เกิดปัญหาด้านอาชญากรรม ความรุนแรง และการเกิดความกุ่น赖以สังคมได้ง่าย เช่น เมื่อประสบภัยธรรมชาติ นอกจากนี้ ยังพบว่าประชากรผิวสีมีอัตราการเพิ่มสูงขึ้น ซ่องว่างนี้มีส่วนให้ต้องตั้งกำลังทหารจำนวนมากไว้เพื่อการรักษาความสงบภายใน ลดthonความสามารถในการปฏิบัติการในต่างแดนลง

9) สมการอำนาจที่กำลังเปลี่ยนไป (The Shifting Power Equation) ใจความ (Theme) ของการประชุมสมัชชาเศรษฐกิจโลกในปลายเดือนมกราคม ปี 2007 ก็คือ “สมการอำนาจที่กำลังเปลี่ยนไป” โดยอำนาจจะเปลี่ยนจากตะวันตกสู่ตะวันออกมากขึ้น ที่สำคัญได้แก่ตลาดเกิดใหม่ ไม่เพียงจีนและอินเดียแต่ยังรวมตะวันออกกลางที่มั่งคั่งจากน้ำมัน ซึ่งกำลังพัฒนาการกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้หลากหลาย ที่เด่นได้แก่การเป็นศูนย์การเงินอีกแห่งหนึ่ง การตัดสินใจสำคัญไม่อยู่เพียงที่นิวยอร์กหรือลอนดอน เมื่อทศวรรษก่อนอีกต่อไป บางคนสรุปว่า โลกาวิตน์ที่สหรัฐเป็นเจ้าของได้สิ้นสุดแล้ว (ดูบทความ American No Longer Owns Globalization ใน อินเตอร์เนชันแนล เอเชอร์ล์ ทริบูน, 240107)

2. การเติบใหญ่ของสหภาพยุโรปและการหดหายของพันธมิตร

การเติบใหญ่ของสหภาพยุโรปทำให้ยุโรปซึ่งเคยเป็นศูนย์อำนาจมาก่อน มีความเป็นอิสระกระทั้งท้าทายอิทธิพลของสหรัฐมากขึ้นในด้านต่างๆได้แก่

1) ด้านนโยบายต่างประเทศ เช่นประเทศในยุโรปไม่ยอมตัดสัมพันธ์กับอิหร่านตามแรงกดดันของสหรัฐ

2) ด้านการเงิน เงินสกุลยูโรได้ขึ้นมาแข่งขันกับเงินดอลลาร์สหรัฐในฐานะเป็นเงินสกุลหลักของโลก

3) ด้านการทหาร สหภาพได้พยายามตั้งหน่วยรบเคลื่อนที่เร็วขึ้น

4) ในด้านอุตสาหกรรม มีการแข่งขันที่ปรากฏเป็นข่าวได้แก่อุตสาหกรรมเครื่องบิน

5) ในด้านวิทยาศาสตร์ ยุโรปได้พัฒนาเทคโนโลยีและการสำรวจวิทยาศาสตร์ด้านงานแข่งกับสหรัฐ เช่น การกำหนดสถานที่ภูมิศาสตร์บนพื้นโลก

พันธมิตรสำคัญของสหรัฐ อย่างญี่ปุ่น ก็รู้สึกว่าจำต้องพึ่งตนเองมากขึ้น เมื่ออิทธิพลสหรัฐลดลง มีความพยายามที่จะรักษาความเป็นอิสระทางนโยบายสูงขึ้น เช่น รัฐมนตรีกลาโหมแห่งญี่ปุ่นกล่าว หลังจากประธานาธิบดีบุช กล่าวคำปราศรัยแก่ประชาชนอเมริกันให้สนับสนุนสังคมอิรักว่า บุช

กระทำพิดพลาดที่บุกอิรัก และว่าก็ปีนี้ปุ่นจะไม่เดินตามสหรัฐไปอย่างอัตโนมัติในการทำงานนี้ (ເອເພີ 240107)

จับตาการเคลื่อนไหวของนายกรัฐมนตรีเยอรมัน อังเกลา แมร์เกล (Angela Merkel) ซึ่งนิตยสารฟอร์บส์จัดให้เป็นสตรีที่ทรงอิทธิพลที่สุด 1 ใน 100 ของโลก ได้พยายามผลักดันให้เยอรมันมีบทบาทบนเวทีโลกมากขึ้น โดยในขณะที่อิทธิพลและความน่าเชื่อถือของสหรัฐ-อังกฤษลดลงในตะวันออกกลาง จึงเข้าไปมีบทบาทแทน เช่น การเดินทางไปกระชับสัมพันธ์กับรัสเซียที่ยังคงมีอิทธิพลในตะวันออกกลาง เป็นไม่ເเบิ້ນໄມ້ມາກับอังกฤษและเป็นผู้ส่งกำชាយรายใหญ่ให้ยูโรป และในตอนต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2007 ได้เดินทางไปเยือนประเทศอาหรับหลายประเทศในตะวันออกกลาง ได้แก่ อียิปต์ ซาอุดีฯ ยูเออี และคูเวต เพื่อหาทางสร้างสันติภาพในปาเลสไตน์ นอกจากนี้ ยังเพื่อยกประเดิมการสร้างเขตการค้าเสรีระหว่างสหภาพยุโรปกับกลุ่มรัฐอ่าวอาหรับ ขณะที่ให้สัมภาษณ์ในเชิงลบต่ออิหร่านและซีเรีย ดังนั้น จึงปฏิบัติเหมือนเป็นตัวแทนในการช่วยสร้างแกนชาติดีฯ-อียิปต์ขึ้น

3. การรวมพลังประเทศในลาตินอเมริกา

ปรากฏการรวมพลังของกลุ่มประเทศลาตินอเมริกาอย่างเห็นได้ชัดในช่วงปี 2006 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อความเป็นปึกแผ่น และเพื่อความเป็นอิสระทางเศรษฐกิจ-การเมือง ที่สำคัญคือจากการถูกครอบงำโดยสหรัฐ การเคลื่อนไหวที่เด่นในกรณีนี้ ได้แก่ ความพยายามที่จะจัดตั้งประชาคมชาติอเมริกาใต้ (South American Community of Nations) ขึ้น นำของเดียวกับสหภาพยุโรปที่มีตลาดร่วมเดียว ศักดิ์สิทธิ์ในช่วงปี 2006 ได้แก่ คิลเวตัน บอลิ瓦ร์ (Simon Bolivar 1783-1830) ที่ได้สมญาว่า “ผู้ปลดปล่อย” แต่ความหวังนั้นไม่เคยใกล้ความเป็นจริง ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเกิดจากความแตกแยกภายใน อีกส่วนหนึ่งเกิดจาก การแทรกแซงของมหาอำนาจภายนอก ความพยายามนี้ดูเป็นจังหวะในกระบวนการประชุมสุดยอดอเมริกาใต้ที่มีผู้นำ 12 ประเทศเข้าร่วมในปี 2004

ความเป็นไปได้ที่จะรวมชาติอเมริกาให้เกิดจากเหตุปัจจัยสำคัญ 3 ประการได้แก่ 1) ความสำนึกรักในประเทศลาตินอเมริกาว่าไม่สามารถดำเนินต่อไปได้โดยเดียวในกระแสโลกวัฒนธรรม เที่ยวนคร 2) การลุกขึ้นทางสิทธิอย่างต่อเนื่องและแข็งขันของประชาชนพื้นเมือง 3) การได้มีองค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจเป็นพื้นฐานอยู่ 2 องค์กร ได้แก่ ประชาคมแอนดีส (Andean Community – Can) ได้แก่ กลุ่มประเทศที่อยู่บริเวณเทือกเขาแอนดีส กลุ่มนี้ได้ตั้งขึ้นมากกว่า 35 ปีแล้วในปี 1969 และกลุ่มตลาดร่วมใต้ (Southern Common Market ภาษาสเปนว่า Mercado Comun del Sur นิยมเรียกว่าตามภาษาสเปนว่า Mercosur) ตั้งขึ้นในปี 1991

เป็นที่สังเกตว่าการจัดตั้งประชาคมชาติอเมริกาให้成 น่าจะทำให้อิทธิพลของประธานาธิบดีชาเวซแห่งเวเนซูเอลาที่แสดงการต่อต้านสหรัฐอย่างเปิดเผย มีอิทธิพลในภูมิภาคนี้มากขึ้น อนึ่ง พ布ว่า กลุ่มประเทศอาหรับมีการค้าและความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มประเทศลาตินอเมริกา ในปี 2005 ได้จัดการ

ประชุมสุดยอดระหว่างอาหรับ-อเมริกาได้เป็นครั้งแรก และเมื่อกลางเดือนมกราคม 2007 ประธานาธิบดีแห่งอิหร่านได้เยือนกรุงศรีฯ ความร่วมมือกับ 3 ประเทศในลาตินอเมริกา ได้แก่ เวเนซุเอ拉 นิカラากัว และเอกวาดอร์ ที่การนำเสนอไปทางด้านต้องการเป็นอิสระจากสหรัฐฯ

4. การมีอำนาจใหม่ของรัสเซีย

รัสเซียก็แสดงบทบาทเด่นขึ้น เนื่องจากพื้นฐานทางภูมิศาสตร์การเมือง มีทรัพยากรน้ำมันและก๊าซธรรมชาติสูง หลังจากผ่านภาวะยุ่งยากช่วงหนึ่ง ก็ได้ฟื้นตัวมีความเป็นปึกแผ่นทั้งด้านเศรษฐกิจและการเมือง ในด้านการเมืองประธานาธิบดีบูตินได้รับคะแนนนิยมสูง ตั่งกับผู้นำในโลกตะวันตก ความรู้สึกรักปิตุภูมิยังทรงพลัง ในด้านเศรษฐกิจมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ในปี 2006 อัตราเติบโตสูงกว่าร้อยละ 6.7-6.9 ตลาดหลักทรัพย์มีมูลค่าใกล้ 1 ล้านล้านдолลาร์สหราชอาณาจักร (แคนาดา.คอม, อินเทอร์เฟกซ์ 010207)

สัญญาณแสดงความโดดเด่นของรัสเซีย เห็นได้จากการประชุมสุดยอดระหว่างผู้นำ 3 ประเทศ ได้แก่ รัสเซีย ฝรั่งเศส และเยอรมนี ในเดือนกันยายน ที่กรุงปารีส ในการประชุมนี้มีภาระเจรจาเรื่องการลงทุนของฝรั่งเศสในรัสเซีย ประเด็นใจไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ในอิหร่าน (ที่รัสเซียเป็นผู้สร้าง) รวมทั้งปัญหาการส่งพลังงานจากรัสเซียไปยังสหภาพยุโรป ที่สำคัญให้แก่เยอรมนี ซึ่งต้องมีการลงทุนก้อนใหญ่เพื่อสร้างท่อส่ง การประชุมสุดยอดนี้จะพัฒนาไปสู่การสร้างแกนรัสเซีย-ฝรั่งเศส-เยอรมนีหรือไม่ เป็นสิ่งที่น่าติดตาม แต่ที่แน่นอนคือรัสเซียได้ฟื้นสถานะการเป็นดินแดนหัวใจ (Heart Land) ที่จะเป็นแกนอำนาจโลกอีกครั้งหนึ่ง

ในช่วงปี 2006 ต่อเนื่องจนถึงต้นปี 2007 รัสเซียได้ดำเนินนโยบายอย่างลุ่มลึก ตอบโต้อิทธิพลนาโต-สหราชอาณาจักรที่แพร่เข้าในยุโรปตะวันออก และเขตที่เคยเป็นสหภาพโซเวียต อย่างไม่ลดลง กรณีต่างๆ ได้แก่

- 1) การไม่ส่งก๊าซและการขึ้นราคาก๊าซกับยูเครนและจอร์เจีย ซึ่งเป็นประเทศที่อยู่ข้างสหราชอาณาจักร
- 2) กรณีนิวเคลียร์อิหร่าน ขัดขวางแผนการใช้มติคณะมนตรีความมั่นคง แทรกแซงอย่างรุนแรง จนทำให้เรื่องยืดเยื้อ กว่าจะมีมติแทรกแซงได้ก็ตกล้าดีเดือนธันวาคม 2006 และก็มีมาตรการที่เบา เช่น ไม่ได้ห้ามผู้นำอิหร่านเดินทางออกนอกประเทศ ขณะที่รัสเซียยังคงควบค้ามนุษย์กับอิหร่านเหมือนเดิม เช่น ส่งระบบขีปนาวุธป้องกันทางอากาศให้ เดินหน้าสร้างโรงงานไฟฟ้านิวเคลียร์ และส่งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ให้แก่อิหร่านต่อไป (ไทม์สออนไลน์ 171206)
- 3) กรณีรับรองรัฐบาลพยายามของปาแลสไตน์ ที่สหราชอาณาจักรไม่เป็นกู่มิตรก่อการร้าย
- 4) แสดงท่าทีแข็งกร้าวต่ออังกฤษ ในกรณีอดีตสายลับสหภาพโซเวียตถูกกลับ桑หาร
- 5) ต่อต้านแผนการณ์สหราชอาณาจักรที่ตั้งจรวดต่อต้านขีปนาวุธ 10 ลูกในโปแลนด์ และสถานีตรวจจับด้วยเรดาร์ที่ประเทศไทย จราณวัชร์เช็ค อย่างหนัก อนึ่ง โครงการขีปนาวุธในยุโรปตะวันออก ดังกล่าว ประชาชนในทั้งสองประเทศก็ไม่พอใจด้วย (ວອชิงตันโพสต์ 280107)
- 5) รัสเซียยังเรียกร้องให้สหราชอาณาจักรร่วมกับการเพิ่มกำลังในตะวันออกกลาง

6) เตรียมตอบโต้ด้วยการตั้งศูนย์เฝ้าดูการละเมิดสิทธิมนุษยชนในตะวันตก ไม่ปล่อยให้สร้างและตะวันตกมากล่าวหาว่ารัสเซียละเมิดสิทธิมนุษยชนแต่ฝ่ายเดียว (มอสโกนิวส์.คอม 020207)

ไม่เพียงรัสเซียจะก่อฐานเพื่อสร้างพันธมิตรทางด้านตะวันตก หากยังได้สร้างพันธมิตรทางด้านตะวันออก ที่สำคัญ ได้แก่ จีน และยังมีพันธมิตรเดิมที่คืออินเดียซึ่งก็ได้มีการฟื้นความสัมพันธ์ พันธมิตรรัสเซีย-จีนนี้กล่าวได้ว่าพัฒนาขึ้นเป็นแกนของตลาดหรือเศรษฐกิจเกิดใหม่ มีจีน บร้าซิล อิหร่าน เป็นต้น ขึ้นมาต่อสู้ท้าทายตลาดที่เกิดมาก่อน ได้แก่ แคนนาโต-สหรัฐ-ญี่ปุ่น และการต่อสู้ท้าทายนี้กล่าวกันว่าทำให้สมการอำนาจโลกเปลี่ยนจากตลาดเกิดก่อนมาสู่ตลาดเกิดใหม่ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงใหญ่ของยุคปัจจุบัน

มีเหตุการณ์ที่น่าจับตาเกี่ยวกับรัสเซีย ได้แก่

1) ในปี 2005 รัสเซียได้แข่งหน้าสหรัฐในฐานะผู้ขายอาวุธอันดับสูงสุด โดยขายได้ 7 พันล้านดอลลาร์ ขณะที่สหรัฐขายได้ 6.2 พันล้านดอลลาร์ ลูกค้าสำคัญของรัสเซีย ได้แก่ จีน อินเดีย และอิหร่าน และจีนก็เป็นผู้ขายอาวุธสำคัญแก่อิหร่านด้วย โดยจีนส่งออกอาวุธในปี 2005 มูลค่า 1.2 พันล้านดอลลาร์ อาวุธจากรัสเซียยังได้ตกไปถึงกลุ่มยิชบลเลาะห์ในเลบานอน เช่นเครื่องยิงระเบิดต่อสู้ยานหุ้มเกราะ ทำให้ทหารอิสราเอลต้องบาดเจ็บล้มตายลงจำนวนหนึ่ง (ເອເຊີຍ ໄກມສັນຕະພາບ)

2) รัสเซียเตรียมเปิดโรงผลิตเชื้อเพลิงยูเรเนียมร่วมกับคาซัคสถานที่บริเวณทางตะวันออกของไซบีเรีย คาซัคสถานมีแหล่งแร่ยูเรเนียมรายร้อยลักษณะ 15 ของโลก โรงงานนี้จะสามารถผลิตแร่ยูเรเนียมที่ทำให้บริสุทธิ์ขึ้นถึงปีละ 15,000 ตันในปี 2010 เพื่อสนองเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ทั่วโลก (ສໍານັກຂ່າວຮສເຊຍ 261006)

3) ผู้นำอียิปต์ที่สนใจสนับสนุนสหรัฐ ได้แก่ ประธานาธิบดีมูบารัก ได้เดินทางไปเยือนรัสเซียในช่วงปลายปี 2006 นับว่าเป็นเหตุการณ์ที่เปลกอย่างหนึ่ง (ປາຟດາ 020906)

อนึ่ง กล่าวกันว่าตั้งแต่ปี 2004 มาแล้วที่ฝ่ายนำของรัสเซียได้เล็งเห็นว่า สงครามเย็นครั้งใหม่กำลังเกิดขึ้น แต่ครั้งนี้ไม่ใช่ความขัดแย้งทางด้านอุดมการณ์สังคมนิยมกับทุนนิยมเหมือนเดิม หากแต่เป็นสงครามเย็นที่เกิดจากการซึ่งความเห็นอกกว่า ในการเข้าควบคุมจุดยุทธศาสตร์ทางพลังงานและทางอาวุธนิวเคลียร์ สงครามนี้เป็นจริงกว่าสงครามต่อต้านการก่อการร้าย หรือการก่อสงบความไม่อิรัก รวมทั้งการคุกคามที่จะโจมตีอิหร่านของสหรัฐเสียอีก (ໂກລບັດ ວິເສີຣ້ຈ 071006)

5. การจัดตั้งองค์กรศูนย์อำนาจใหม่

ศูนย์อำนาจใหม่ที่สำคัญ ได้แก่ องค์กรความร่วมมือเชียงไฮ้ (Shanghai Cooperation Organization) จัดตั้งขึ้นในปี 2001 แกนได้แก่พันธมิตรจีน-รัสเซียในการต้านอิทธิพลของสหรัฐในบริเวณเอเชียกลางโดยเฉพาะ ซึ่งคาดหมายว่าจะทำให้อิทธิพลของสหรัฐในส่วนนี้ เช่น ประเทศไทยเป็นสถานะและอิทธิพลบนแผ่นดินเอเชีย-ยุโรป (Eurasia) โดยทั่วไปลดลง หากองค์การนี้เติบใหญ่แข็งแรงขึ้น ก็หมายความว่าผู้ที่ครองอำนาจในผืนทวีปเอเชีย-ยุโรปจะได้เป็นมหาอำนาจของโลก พบร่วมมือด้วยประเทศ

ได้แก่ในเดีย ปักษ์สถาน และอิหร่านสนใจที่จะเข้าเป็นสมาชิกองค์การนี้ บทความซึ่ง “The Rise of the Shanghai Cooperation Organization” ของสภากว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเดือน มิถุนายน 2006 ชี้ว่าองค์การนี้กำลังเติบใหญ่ขึ้น และให้ความสนใจสูงไปที่อิหร่าน ซึ่งเตรียมเข้าเป็นสมาชิกขององค์การนี้เพื่อการต่อต้านสหรัฐ บ้างถึงกับเห็นว่า การเกิดขึ้นขององค์กรความร่วมมือเชียงไห้เป็นสัญญาณของสหภาพโลกครั้งที่สาม

ในท่ามกลางการเคลื่อนย้ายทางอำนาจ ตะวันออกกลางที่เด่นชัด ได้แก่

- 1) อิหร่านได้แสดงบทบาทเด่นในการต่อต้านอิทธิพลสหรัฐ-อิสราเอล และการที่ยังสามารถยืนหยัดอยู่ได้ตลอดปี 2549 ได้เพิ่มเกียรติภูมิแก่ผู้นำอิหร่านขึ้นอีก
- 2) อิสราเอลตกลงเป็นฝ่ายรับทางการเมือง แม้ว่าจะมีแสนยานุภาพเข้มแข็ง
- 3) กลุ่มรัฐอ่าวอาหรับได้มีการเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ-การเมืองอย่างคึกคัก
- 4) อียิปต์ได้เริ่มปรับตัวเพื่อรับการเปลี่ยนแปลง มีความเป็นไปได้ที่จะมีการสร้างแกนอียิปต์-ซาอุดี เพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่ประเทศไทยรับในการคนอำนาจกับอิหร่าน

ปัญหาใหญ่ในตะวันออกกลาง ได้แก่ หนทางสันติภาพในตะวันออกกลางจะเป็นจริงได้เพียงใด ที่ผ่านมาสหรัฐมักเป็นแกนในการเจรจาสันติภาพ ที่เด่น ได้แก่ การเจรจาแคมป์เดวิดในสมัยประธานาธิบดีจิมมี คาร์เตอร์ และในสมัยประธานาธิบดีบุชคนปัจจุบัน ก็มีการเสนอโรดแมปสันติภาพ ซึ่งการเป็นแกนทั้งสองครั้งจบลงด้วยความล้มเหลว และก็ดูเหมือนว่า เมื่อสหรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องการเจรจาสันติภาพในตะวันออกกลางก็มักจบลงด้วยความล้มเหลว ในระยะหลังจึงมีหลายประเทศ เช่น ซาอุดีฯ เสนอแผนสันติภาพปาเลสไตน์-อิสราเอลขึ้นมาบ้าง อนึ่ง เป็นที่สังเกตว่าการระงับความขัดแย้งระหว่างชาวปาเลสไตน์ 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มฆาดาและกลุ่มฟاتาหันน์ ได้เห็นแสงสว่างแห่งความสำเร็จด้วยการจัดการเจรจาโดยประเทศชาอุดีฯ ไม่ใช่สหรัฐที่มีการเคลื่อนไหวที่ดูจะขยายความขัดแย้งนี้ออกไป แน่นอนว่าหากไม่สามารถระงับความขัดแย้งในหมู่ชาวปาเลสไตน์แล้ว การเจรจาสันติภาพปาเลสไตน์-อิสราเอลก็ยากที่จะประสบความสำเร็จ

2. สถานการณ์ในอิสราเอล-ปาเลสไตน์ รวมเลบานอน ซีเรีย และจอร์แดน

ในบริเวณดังกล่าวที่ติดกับทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ในช่วงปี 2006 ได้เกิดความไม่สงบลุก浪มาไปทั่ว อย่างคาดไม่ถึง ส่วนสำคัญเกิดจากความขัดแย้งอิสราเอล-ปาเลสไตน์ขยายตัวออกไป

2.1 ความขัดแย้งอิสราเอล-ปาเลสไตน์

ความขัดแย้งอิสราเอล-ปาเลสไตน์ ประทุสู่ระดับสูง จนกระทั่งบานปลายไปยังประเทศใกล้เคียงด้วยเหตุปัจจัย ได้แก่

- 1) การประทุของความขัดแย้งนี้ เป็นการต่อเนื่องของการลุกขึ้นสู้ครั้งที่สองของชาวปาเลสไตน์ที่กระทำต่ออิสราเอลผู้ยึดครองดินแดนไป การลุกขึ้นสู้ครั้งที่สองนี้ชาวปาเลสไตน์ติด

ได้ปรากฏมีการเปลี่ยนแปลงในภูมิภาค

อาชุกประสิทธิภาพสูงกว่าเดิมมาก พร้อมกับมีการจัดตั้งที่เข้มแข็งขึ้นด้วย ได้แก่ กลุ่มสามาสาที่มีความเด็ดเดี่ยว มีความสัมพันธ์กับมวลชนดี และมีชื่อเสียงดี เป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางในหมู่ชาวปาเลสไตน์ กล่าว กันว่าขบวนการนี้สนับสนุนโดยอิหร่าน และสหรัฐเห็นว่าขบวนการดังกล่าวเป็นกลุ่มก่อการร้ายสากล นี้ เป็นเหตุปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ความรุนแรงไปข้างหน้า หลังจากที่กลุ่มยา มาสชนาการเลือกตั้ง ท้าไปขึ้นมาเมื่อปีก่อนจากบริหารในดินแดนปาเลสไตน์

2) มีกลุ่มอิชบลเลาะห์ (พรรคแห่งพระผู้เป็นเจ้า) ที่เคลื่อนไหวอยู่ใน黎บานตอนต่อเนื่อง มาจนถึงอิสราเอล กลุ่มนี้เกิดขึ้นจากเหตุแวดล้อมสำคัญ 2 ประการได้แก่

(1) การปฏิวัติอิสลามในประเทศไทยร้านปี 1979 ที่ขยายตัวไปในชุมชนผู้เชื่อถือในนิกายซีอิจห์ในประเทศไทยอาหรับหลายประเทศ

(2) การที่อิสราเอลเปิดสงครามบูกุรุกเข้าไปใน黎บานตอนปี 1982 และยึดครองจนถึงปี 2000 กลุ่มนี้จึงเป็นขบวนการปฏิวัติที่มีจุดมุ่งหมายปลดปล่อย黎บานตอนจากการยึดครองของอิสราเอลและ อิทธิพลของสหรัฐ ซึ่งได้รับความนิยมอย่างสูงในหมู่ผู้เชื่อในนิกายซีอิจห์ กล่าวกันว่าอิหร่านและซีเรียให้การสนับสนุนแก่กลุ่มนี้

พรรค อิชบลเลาะห์ได้เคลื่อนไหวจัดตั้งมวลชนและกองกำลังติดอาชุกของตน และได้ปฏิบัติการในดินแดนอิสราเอลหลายครั้ง นอกจากนี้ ยังมีการยิงจรวดใส่ จรวดเหล่านี้ก่อให้เกิดภัยคุกคาม ทำให้เกิดความเสียหายทางชีวิตและทรัพย์สินไม่น้อย แต่ก่อผลทางจิตวิทยาสูง ปฏิบัติการครั้งหนึ่งของกลุ่มนี้ได้โจมตีท่ารถอิสราเอล พร้อมกับจับตัวเป็นตัวประกัน 2 คน เป็นข้ออ้างให้อิสราเอลส่งกองทัพบุกเข้าไปใน黎บานตอนต่อนั้น และส่งเครื่องบินทึ่งระเบิดโกรงสร้างพื้นฐานของ黎บานตอน และแหล่งที่คิดว่าเป็นที่ซุ่มซ่อนหรือฐานกำลังของกลุ่มอิชบลเลาะห์ ก่อความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก

3) แบบรูปการสู้รบในความขัดแย้งอิสราเอล-ปาเลสไตน์ จะเป็นทำนองว่า อิสราเอลใช้ “มือเหล็ก” ทางแสนyanuภาพและการสนับสนุนจากตะวันตกที่มีสหรัฐเป็นแกน ทำการปิดล้อม การตั้งด่านตรวจ สร้างกำแพงและรักษาดูแล ไม่ทำลายชุมชนชาวปาเลสไตน์รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐาน ใช้จรวดสังหารผู้นำการต่อต้านฝ่ายปาเลสไตน์ ใช้ปฏิบัติการลับก่อความสลดสยองแก่ชาวปาเลสไตน์ การจับกุมคุมขัง กล่าวโดยรวมก็ไม่ได้ยอมรับคำนำมาจากอิสราเอลเป็นอย่างเดียว สรุนกลุ่มต่อต้านใช้ยุทธวิธีสู้รบแบบจราจุทธ์สมการก่อการร้าย พยายามสร้างฐานมวลชนให้เข้มแข็ง และได้รับความสนับสนุนในโลกมุสลิม

4) การประทุนของความขัดแย้ง ยังสืบทอดมาจากสังคมอิรัก ที่สหรัฐเข้าไปติดหล่มอยู่ตอนออกก็ไม่ได้ เคราะห์น้ำก็ไม่ได้ ปฏิบัติการรุนแรงขึ้นของอิสราเอลจึงเป็นการเตือนใจให้ชาวอาหรับและโลกมุสลิมได้รับรู้ว่า พันธมิตรสหรัฐ-อิสราเอลยังคงคงความเห็นอกว่าทางทหาร และดินแดนบริเวณติดทะเลเมดิเตอร์เรียน อันเป็นจุดยุทธศาสตร์และท่องเที่ยวที่มีน้ำมันสำคัญเป็นผลประโยชน์ของสหรัฐ และจะต้องอยู่ในอิทธิพลของสหรัฐ-อิสราเอล

2.2 สถานการณ์ทั่วไปในอิสราเอล

ในอิสราเอลมีสถานการณ์ทั่วไป 4 ประการได้แก่

1) อิสราเอลตอกเป็นฝ่ายรับทางการเมืองในกรณีพิพาทดิสราเอล-ปาเลสไตน์ และค่อนข้างถูกโดยเดียวทางการเมือง แม้ในหมู่พันธมิตร และด้านทางการทหารที่ถือกันว่าเป็นกองทัพที่ไม่มีใคร (ในดินแดนอาหรับ) พิชิตได้ ก็ดูจะไม่เป็นจริงเช่นนั้นต่อไป การตอกเป็นฝ่ายรับทางการเมืองนี้แสดงออกที่

ก) การจับกุมและการฟ้องเจ้าหน้าที่ระดับสูง 2 คนของคณะกรรมการกิจการสาธารณะอิสราเอล-สหรัฐ (American Israel Public Affairs Committee AIPAC) ซึ่งเป็นองค์กรlobฉบับทั่วทางการเมืองที่ทรงพลังของอิสราเอลในสหรัฐ ด้วยข้อหาว่านำเอกสารลับไปให้แก่สถานทูตอิสราเอล ต่อมา มีการตีพิมพ์หนังสือที่เปิดเผยองค์กรlobฉบับที่ในสหรัฐ หนังสือเล่มนี้เขียนโดยนักวิชาการที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับสูง ระบุว่าสหรัฐเข้าสู่สังคมความรุกรานติรัก เนื่องจากการlobฉบับขององค์กรของอิสราเอล อนึ่ง ในช่วงเดือนมีนาคม 2006 นายกรัฐมนตรีโอลเมิร์ตยังพลั้งปากเรื่องอิสราเอลมีอาวุธนิวเคลียร์ จนเป็นข่าวทั่วโลก การพลั้งปากนี้บังคับวิจารณ์ว่าอาจเกิดจากกรณีที่อิสราเอลรู้สึกถูกพันธมิตรกดดันทึ้ง และคิดว่าจะยืนหยัดด้วยตนเอง

ข) ในช่วงปลายปีได้มีการเผยแพร่หนังสือของอดีตประธานาธิบดีสหรัฐคาร์เตอร์ ชื่อ “Palestine: Peace Not Apartheid” ซึ่งชี้ให้เห็นถึงชีวิตชาวปาเลสไตน์ ที่ต้องทนอยู่ในการปกครองของอิสราเอล บางด้านคล้ายกับกรณีของแอฟริกาใต้ แต่คาร์เตอร์ก็ถูกต่อต้านอย่างหนักจากชาวเมริกันเชื้อสายยิว องค์กรสนับสนุนยิว และอื่นๆ ที่เป็นข่าวใหญ่ ได้แก่ คณะที่ปรึกษา 14 คนในศูนย์คาร์เตอร์ (The Carter Center) ได้ประกาศลาออกจากงานที่เป็นข้อเขียนของคาร์เตอร์ไม่ตรงกับความจริงหลายแห่ง

ค) กระแสต่อต้านชาวยิวในตะวันตก ซึ่งแพร่ไปในยุโรป รวมทั้งสัญญาณความไม่สงบอยู่ระหว่างสหรัฐ-อิสราเอล โดยเฉพาะในปฏิบัติการลงความเห็นที่ล้มเหลว ทั้งยังมีการใช้ระเบิดพวงในปฏิบัติการนี้ ซึ่งขัดกับข้อตกลงกับสหรัฐ

2) ปฏิบัติการที่ไม่ได้ผลของอิสราเอลในการก่อสงครามเลบานอน แผนการก่อสงครามเลบานอนนี้น่าจะได้วางแผนไว้ล่วงหน้าแล้ว ปฏิบัติการที่ไม่ได้ผลแสดงออกที่ 3 ประการ (1) ความเสียหายของกองทหารอิสราเอลเกินคาด (2) ไม่สามารถทำลายฐานกำลังของพรมภัยชับลเลาะห์ได้ (3) ไม่สามารถปลดปล่อยทหารอิสราเอลที่ถูกจับเป็นตัวประกันได้ ทั้งหมดนี้ยังไม่นับถึงการเสียชีวิตร้ายแรงและเกียรติภูมิของอิสราเอลบนเวทีโลก ตั้งแต่การปฏิบัติการที่ละเมิดกฎหมาย ไปจนถึงการใช้อาวุธที่ผิดกฎหมาย และที่สำคัญได้แก่ระเบิดพวง ที่ยังคงร้าชีวิตชาวเลบานอนจนถึงปัจจุบัน

3) ปัญหาการเมืองภายในของอิสราเอลรุ่มเร้า ทั้งเรื่องเพศ คอร์รัปชัน และสังคมเลบานอนเดือนกรกฎาคมปี 2006 ทำให้ฝ่ายบริหารอ่อนแอก การเมืองขาดเสียຍภาพ เกิดการมองด้านลบขึ้นโดยทั่วไป ปัญหาการเมืองที่เป็นข่าวดัง ได้แก่

(1) กรณีประธานาธิบดีโมเสค ดักชาฟ ต้องพากงานเนื่องจากข้อหาขึ้นใจสตรี และหากอัยการสั่ง พ่องก์ต้องลาออกจากตำแหน่ง

(2) กรณีอดีตวัชรุ่มนตรีกระทรวงยุติธรรมไสม์ เรมอนบุคคลแห่งพรรคราดิมา (Kadima) ถูกตัดสิน ว่าผิดในข้อหาเมืองดูดีกราดูดีในโลกออนไลน์ (Indecent Act) โดยใช้กำลังบังคับจูบทหารหญิงที่อายุต่ำกว่า 35 ปี ในเดือนกรกฎาคม 2006 พรรคราดิมาเป็นฝ่ายมาจากพรรคลิคุด (Likud) ที่เป็นฝ่ายขวา โดยแอเรียล ชาวนอนดีตนายกรัฐมนตรีในปี 2005 และในการเลือกตั้งทั่วไปเดือนมีนาคม 2006 พรรคนี้ได้คะแนนเสียง มากที่สุด เป็นแกนจัดตั้งรัฐบาลผสม โดยมีนายเอชุด ออลเมอร์ต หัวหน้าพรรค ขึ้นดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี กล่าวกันว่าการต้องออกจากตำแหน่งของนายเรมอน ทำให้ฐานะของออลเมอร์ตย่ำแย่ลงอีก

(3) ตัวนายออลเมอร์ตเอง ก็ถูกต้องสงสัยว่าพัวพันกับการคอร์รัปชัน ในกรณีการเปลี่ยนแปลงนาคราฟที่ใหญ่เป็นอันดับสองของอิสราเอล ในช่วงที่เขาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในปี 2005 ซึ่งเขาปฏิเสธ นอกจากนี้ ถูกกล่าวหาว่าเล่นพวກ พัวพันกับการทุจริตอสังหาริมทรัพย์ที่นครเยรูซาลีם ทั้ง ยังมีการได้ส่วนเกี่ยวกับภาษี ซึ่งเจ้าหน้าที่สรรพากรระบุว่า เกี่ยวข้องกับเลขานุการนายออลเมอร์ต และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังปัจจุบันนายอฟราัยม เอิร์ชสัน ก็ถูกข้อหาข้อโง

(4) กรณีการเพลี่ยงพล้ำในสังคม黎นานอน ทำให้ผู้บัญชาการทหารต้องลาออก นายออลเมอร์ ต้องต้องไปให้ปากคำแก่คณะกรรมการที่ได้ส่วนเรื่องนี้ยาวนานถึง 6 ชั่วโมง การสำรวจประชาชนติดคิ้วที่หนึ่งปรากฏว่าร้อยละ 77 ของผู้ตอบการสำรวจต้องการให้มีการได้ส่วนเรื่องนี้อย่างจริงจัง และเห็นว่านาย ออลเมอร์ต และรัฐมนตรีว่าการอาเมร์ 佩雷เตซ ควรจะลาออกจากตำแหน่ง (เดือน มกราคม 2009 หมายเลข 040207)

เดวิด กรอสแมน นักเขียนชาวอิสราเอลได้กล่าวประศรัยในงานรำลึกการเสียชีวิตของอดีต นายกรัฐมนตรียิชชัก ราบิน ในเดือนพฤษภาคม 2006 ว่า สงสารคนรังหังใน黎นานอน แสดงว่าการนำ ของประเทศกลวงไปทั้งทางทหารและการเมือง ผู้ที่กำลังนำประเทศอิสราเอลอยู่ ไม่สามารถเชื่อมประเทศ อิสราเอลและอัตลักษณ์ของตนให้เข้ากันได้ ในตอนท้ายเข้าได้เรียกร้องให้นายออลเมอร์ต เปิดการเจรจา กับกลุ่มฮามาส

4) การเปิดศึกหลายด้าน มีผู้วิจารณ์ว่านายออลเมอร์โดยเครื่องในฐานะความเป็นมหาอำนาจ ได้นำประเทศอิสราเอลไปสู่สังคมความหลากหลายด้านได้แก่ (1) สนับสนุนปาเลสไตน์ ซึ่งมี 2 แนวรับด้วยกัน ได้แก่ปริเวนเวสต์แบงก์และ ชนเผ่าอาชา ซึ่งจัดอยู่ในจำพวกความเข้มข้นต่ำ (2) สนับสนุน黎นานอน โดย รุกโจมตีคิรังใหม่ ซึ่งทุกวันนี้ก็ยังมีการประทักษิณระหว่างทหารอิสราเอลกับ黎นานอน เช่น ในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2007 (3) การเผยแพร่หน้ากับอิหร่าน มีข่าวว่าอิสราเอลได้ฝึกซ้อมการบิน เพื่อไปทิ้งระเบิดโรง ปฏิกรณ์นิวเคลียร์ของอิหร่าน (4) แนวรับด้านซีเรีย รวมความแล้วก็คือประกาศสงครามกับโลกมุสลิม ทั้ง ที่ผู้เชี่ยวชาญการทหารอิสราเอลมีความเห็นว่าไม่ควรเปิดแนวรบมากกว่า 1 แห่ง (ดูบทความของ Reuven Kaminer ใน Political Affair 100207)

คำแนะนำที่น่าสนใจสำหรับอิสราเอล ในสถานการณ์ปัจจุบัน หากอิสราเอลต้องการจะพื้นฟูความชอบธรรม ขวัญกำลังใจ และอัตลักษณ์ของตน มีคำแนะนำทั่วไปที่เสนอขึ้นในหลายแห่ง ได้แก่ อิสราเอลจะต้องเลิกท้าคนเพื่อนรู้สึกหือเปลี่ยนทรัพย์ใหม่ 3 ประการได้แก่

(1) ดินแดนที่ยึดครองได้ในสิงค์ค์รัม 1965 ไม่มีประโยชน์แก่อิสราเอล ทั้งในด้านการเมือง ความมั่นคง และทางเศรษฐกิจ ควรจะได้เจรจาคืนดินแดนทั้งหมด รวมทั้งเยรูซาลีมด้านตะวันออก

(2) ความคิดว่าความเกรียงไกรทางทหารจะแก้ปัญหาได้ ตัวอย่างท้ายสุดที่บุกเลบานอน เพื่อกำจัดกลุ่มยิชบัลเดาห์ กลับกลายเป็นการทำให้รัฐบาลเลบานอนอ่อนแอบและลดความชอบธรรมลง กลุ่มยิชบัลเดาห์กลับเข้มแข็ง และในเดือนมีนาคม 2006 จัดชุมนุมใหญ่เพื่อให้นายกรัฐมนตรีเลบานอนลาออกจาก

(3) ทัศนะมองด้านร้ายที่เห็นว่ารัฐอิสราเอลจะล้มสถาบัน เนื่องจากเผชิญกับสงครามยาวนาน ทั้งประชากรอาหรับในอิสราเอลเพิ่มในอัตราสูงกว่าชาว犹太 นอกจากนี้ ยังมีปัญหาความไม่สงบอย่างทางการเมือง ต้องหันไปมองในแง่ดีว่า อิสราเอลสามารถสร้างรัฐที่เป็นประชาธิปไตย ก้าวหน้าทางอุดสาหกรรมที่เป็นแบบอย่างแก่ตะวันออกกลางได้

2.3 สถานการณ์ในปาเลสไตน์

มีที่น่าสนใจได้แก่

1) การเลือกตั้งทั่วไปในเขตปกครองปาเลสไตน์ ในเดือนมีนาคม 2006 และผลกระทบต่อเนื่อง มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนของปาเลสไตน์เป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ปี 1996 ก่อนหน้านั้นในเดือนมีนาคม 2005 ได้มีการเลือกตั้งประธานาธิบดีโดยนายมานูด อับบาส (Mahmoud Abbas) ซึ่งเป็นสมาชิกสำคัญของกลุ่มฟາตาห์ (Fatah) ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งนี้ สื้อตะวันตกคาดหมายกันว่า กลุ่มฟາตาห์ ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ที่สุดของขบวนการปลดปล่อยปาเลสไตน์ที่น่าโดยนายยัตเซอร์ อาرافัตมายาวนาน จะเป็นฝ่ายได้รับชัยชนะ เนื่องจากได้เป็นผู้นำการต่อสู้ชาวปาเลสไตน์มาหลายสิบปี¹ และตะวันตกเองก็ให้ความสนับสนุน เนื่องจากเห็นว่าเดินสายกลาง เมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น โดยเฉพาะกลุ่ม哈马斯 (Hamas) หรือกลุ่มต่อต้านแห่งอิสลามที่เพิ่งก่อตั้งในปี 1987 และกล่าวกันว่า ได้รับแนวคิดแบบใช้ความรุนแรงจากขบวนการ握权派สิลิม ต้องการสร้างรัฐอิสลามขึ้นในดินแดนปาเลสไตน์ และได้ก่อเหตุวินาศกรรมและระเบิดพลีชีพหลายครั้ง แต่ผลการเลือกตั้งทั่วไปกลับพลิกความคาดหมาย กลุ่ม哈马斯ได้ที่นั่งในสภาแบบเด็ดขาด 74 ที่นั่ง ขณะที่กลุ่มฟາตาห์ที่ครองอำนาจมายาวนานได้ที่นั่งเพียง 45 ที่นั่ง²

¹ ขบวนการปลดปล่อยปาเลสไตน์ตั้งขึ้นในปี 1962 มีแนวคิดตั้งรัฐปาเลสไตน์ที่เป็นแบบโลกวิสัย

² อย่างไรก็ตามมีผู้เชื่อว่า ถ้าคิดจากคะแนนเสียงที่ได้รับจะค่อนข้างใกล้เคียงกัน กล่าวคือกลุ่ม哈ماสได้รับคะแนนเสียงร้อยละ 44 แต่ได้ที่นั่งร้อยละ 56 ขณะที่กลุ่มฟາตาห์ได้คะแนนเสียงร้อยละ 42 แต่ได้ที่นั่งร้อยละ 34

ผลการเลือกตั้งนี้ทำให้ชาวปาเลสไตน์ถูกกลงโทษโดยพันธมิตรสหส์-อิสราเอล ด้วยการตัดเงินช่วยเหลือแก่รัฐบาลปาเลสไตน์ ยึดเงินภาษีที่ปาเลสไตน์พึงได้ ไม่ยอมรับรองผลการเลือกตั้งครั้งนี้ เพิ่มการเข้มงวดและการปฏิบัติการในเขตยึดครองมากขึ้น ก่อความเสียหายและทุกข์ยากแก่ชาวปาเลสไตน์ เป็นอันมาก นอกจากนี้ยังหนุนให้เกิดการแตกแยกระหว่างกลุ่มพากาส จนกระทั่งเกิดการสู้รบระหว่างกลุ่มทั้งสอง และขยายวงไปจนกว่าจะกล้ายเป็นสงคามากทางเมือง จนประเทศอาหรับที่มีชาติเป็นแก่นนำ เช่นมาไกล์เกลี่ย ลดทอนความตึงเครียดและความรุนแรงลงได้บ้าง การไม่ยอมรับผลการเลือกตั้งทั่วไปในปาเลสไตน์ครั้งนี้ ทำให้ข้ออ้างของสหส์ในการสถาปนาระบอบประชาธิปไตยในตะวันออกกลางอ่อนลง และนับแต่นั้นมาดูเหมือนว่าทางการสหส์จะกล่าวถึงประเด็นประชาธิปไตยในตะวันออกกลางลดลง

2) **สถานการณ์ในเวสต์แบงก์ และฉวนกาชา เวสต์แบงก์อยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำ约旦 มีพื้นที่ใหญ่ 5,860 ตารางกิโลเมตร มีประชากรปาเลสไตน์อาศัยอยู่ราว 2.5 ล้านคน ตามตัวเลขของสำนักสถิติกลางปาเลสไตน์ มีชาวอิสราเอลไปตั้งถิ่นฐานราว 2.7 แสนคน (ตัวเลขปี 2004) ฉวนกาชาเป็นที่แคบๆ ติดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน มีพื้นที่ 360 ตารางกิโลเมตร มีผู้อยู่อาศัยทั้งหมดเป็นชาวปาเลสไตน์ราว 1.2 ล้านคน มีชาวอิสราเอลไปตั้งถิ่นฐานราว 8 พันคน (ตัวเลขปี 2004) ทั้งสองแห่งเป็นพื้นที่ยึดครองของอิสราเอลจากชาวปาเลสไตน์ในสังคม 6 วันปี 1967 ฉวนกาชาแม้ว่าจะมีขนาดเล็ก มีประชากรน้อยกว่า แต่มีความสำคัญ เนื่องจากถือว่าเป็นเขตปกรองของอำนาจแห่งชาติปาเลสไตน์ (Palestinian National Authority) เป็นที่ตั้งทำการอำนาจปกรอง นอกจากพื้นที่ทั้งสองแล้วยังมีบริเวณนครเยรูซาเล็มฝั่งตะวันออก ซึ่งมีชาวอิสราเอลไปตั้งถิ่นฐานราว 2 แสนคน เทียบพื้นที่ทั้งสองกับอิสราเอล ซึ่งมีพื้นที่กว่า 2 หมื่นตารางกิโลเมตร มีประชากร 6.3 ล้านคน นับรวมที่ไปตั้งถิ่นฐานในเขตยึดครองด้วยร้อยละ 76.4 เป็นขยายตัว ที่ไม่ใช่เชิงเกื้อหนุนทั้งหมดเป็นชาวอาหรับร้อยละ 23.6 วิธีปกรองในเดินแดนทั้งสองนี้หลายคนวิจารณ์ว่าเป็นการถือเชื้อชาติ (Racism) แต่อดีตประธานาธิบดีคาร์เตอร์แห่งสหส์ระบุ ตรงไปตรงมาว่า น่าจะละเมยกับลัทธิแบ่งแยกผิวหรือเชื้อชาติที่ปฏิบัติในประเทศแอฟริกาใต้ (Apartheid)**

ในรอบปี 2006 ได้เกิดความขัดแย้งรุนแรงระหว่างอิสราเอล-ฉวนกาชา ที่ค่อยๆ ได้ระดับมาตั้งแต่เดือน กันยายน 2005 ขึ้นสู่ภาวะแสสูงเมื่อกลุ่มยาฆ่าได้รับเลือกตั้งและจัดตั้งรัฐบาลในต้นปี 2006 มีการตอบโต้กันโดยอาวุธระยะไกล นั่นคือฝ่ายสู้รบในกลุ่มยาฆ่าใช้จรวดทำเอง จำนวนนับพันลูก แต่ไม่ทำความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินมาก เนื่องจากขาดความแม่นยำ ฝ่ายอิสราเอลใช้อาวุธปืนใหญ่ กระหน่ายิงนับตั้งแต่กันยายน 2005 จำนวนระหว่าง 7,000-9,000 พันลูก ในช่วง 6 เดือนสั้นหากร้าวปาเลสไตน์ไปถึง 80 คน ฝ่ายสู้รบในกลุ่มยาฆ่าได้ตอบเข้ามามิจมีสังหารหารอิสราเอล 2 นาย จับตัวหารอิสราเอลไปอีก 1 นาย อิสราเอลตอบโต้ด้วยการใช้ปฏิบัติการทางทหารเต็มรูปแบบ เรียกว่าปฏิบัติการฝนฤดูร้อน (Operation Summer Rain) ตั้งแต่ปลายเดือนมิถุนายน โดยบุกโจมตีพื้นที่ฉวนกาชาทั่ว

ทุกแห่งตามแผนทางยุทธศาสตร์ กระหึ่งเข้าจับกุมคนละรัฐมนตรีของรัฐบาลสยาม นอกจากนี้อิสราเอล ยังขยายปฏิบัติการทางทหารไปยังเขตเเก๊งเเบงก์ การสู้รบที่เดือนพฤษภาคม 2006 โดยการทำสัญญาหยุดยิง ซึ่งก็คาดกันว่าเป็นการหยุดยิงชั่วคราว

การสู้รบทั้งนี้มีลักษณะคล้ายกับครั้งอื่นอยู่งประการได้แก่ 1) ต่างฝ่ายกล่าวหากันว่าเป็นตัวการก่อเหตุ 2) ฝ่ายตะวันตก โดยเฉพาะสหรัฐเข้าข้างอิสราเอล และฝ่ายอาหรับ รวมทั้งอิหร่านเข้าข้างปาเลสไตน์ 3) กลุ่มสหภาพมุโรพยาภารรักษาความเป็นกลาง 4) กลุ่มรัฐเชีย-จีนเรียกร้องให้อิสราเอล ยุติปฏิบัติการทางทหารทันที แต่ก็ให้ฝ่ายปาเลสไตน์คืนทหารอิสราเอลที่จับตัวไป 5) องค์การสหประชาชาติพยายามไกล่เกลี่ย

ปฏิบัติการทางทหารของอิสราเอลครั้งนี้ ที่มีเป้าหมายต่อพลเรือนและการทำลายโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เช่นโรงไฟฟ้า ถูกประณามจากหลายฝ่าย เช่นองค์กรนิรโทษกรรมสากล (Amnesty International) แต่ก็บรรลุเป้าหมายที่สำคัญของอิสราเอล ได้แก่ ทำให้รัฐบาลสยามส่อโลง ทั้งในทางอำนาจปกครองและการให้บริการที่จำเป็นแก่ประชาชน เปิดช่องให้กลุ่มพาต้าห์ฟื้นอำนาจขึ้น เกิดความปั่นป่วนทางการเมืองและการจลาจล การประท้วงห่วงกองกำลังกลุ่มสยามและพาต้าห์จนอาจขยายไปสู่สังคมกลางเมืองได้ นอกจากนี้ อิสราเอลยังสามารถเข้าดันทำลายอุโมงค์ที่เป็นช่องทางขนอาวุธระหว่างชนวนกาชาดกับอียิปต์ ได้จำนวนหนึ่ง ทั้งยังเป็นการสร้างความชอบธรรมว่า อิสราเอลจะบุกเข้าไปในชนวนกาชาดหรือเเก๊งเเบงก์เมื่อใดก็ได้ตามที่ต้องการ

คาดหมายว่าความขัดแย้งอิสราเอล-ปาเลสไตน์คงดำเนินต่อไป ท่ามกลางการพัฒนาทางการทหาร การเมือง การทูต และความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจ ตลอดจนทางด้านอุดมการต่อไป

2.4 สถานการณ์ใน黎บานอน

黎บานอนในปี 2006 ได้เปลี่ยนจากความสงบสุขเรื่อง สู้การจลาจลและภาวะสังคมที่อาจกลายเป็นสังคมกลางเมืองได้ในเวลาอันรวดเร็ว แสดงถึงความอ่อนไหวของสถานการณ์ในประเทศนี้ และของทั่วภูมิภาค ลำดับความวุ่นวายอาจสรุปได้ดังนี้

1) การลอบสังหารนายกรัฐมนตรีรา菲克 ชาเรรี แห่ง黎บานอน ซึ่งเกิดขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2005 ก่อให้เกิดการชุมนุมต่อต้านซึ่งเรียกว่า “การลอบสังหารชาเรรี” หรือ “การลอบสังหารชาเรรี” โดยเรียกร้องให้มีการสอบสวนการลอบสังหารนี้ และให้ชี้เรื่องสาเหตุของการลอบสังหารชาเรรี ที่ได้เข้ามาตั้งประจำตั้งแต่ปี 1976 ระหว่างและพันธมิตรสนับสนุนการชุมนุมนี้ รัฐมนตรีชี้ว่าการกระหวงต่างประเทศหัวรุ้ว ถึงกับกล่าวว่าเป็น “การปฏิวัติซีดาร์”³ (Cedar Revolution) และกดดันซึ่งเรียกอย่างหนัก

³ ซีดาร์เป็นต้นไม้ซึ่งชื่อของ黎บานอน และเป็นที่สังเกตว่าสหรัฐยังได้เคยสนับสนุนการปฏิวัติทำนองนี้ในคืนเดนที่เคยอยู่ในสหภาพโซเวียตด้วย ได้แก่การปฏิวัติคองกุหลาบหรือ Rose Revolution ที่จอร์เจียในปี 2003 และการปฏิวัติส้มหรือ Orange Revolution ที่ยูเครน ในปี 2004

จนกระทั่งซีเรียต้องถอนทหารจากเลบานอนทั้งหมดในสองเดือนล่ามมาเป็นการสันสุดอิทธิพลเนื่องจากเลบานอนที่มีภาระทางเศรษฐกิจ แต่ซีเรียก็ยังสามารถรักษาอิทธิพลของตนไว้ได้โดยหน่วยปฏิบัติการลับ และกลุ่มอิชบัลล่าห์

2) การขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเลบานอนในเดือน กรกฎาคม 2005 ของนายไฟอัด ซินิอรา (Fouad Siniora) ซึ่งเป็นอดีตวัฒนธรรมวิจารณ์ทางการคลังในรัฐบาลอาร์วี และกล่าวกันว่า เป็นผู้ที่ร่วมยุทธ์สุดในเลบานอน นายซินิอราับดีอนิกายสุนนี ได้รับการสนับสนุนจากประเทศอาหรับที่ถือสุนนีหลายประเทศ ได้แก่ ซาอุดี อียิปต์ และจอร์แดน ที่สำคัญได้รับการสนับสนุนจากสหราชอาณาจักร แคนาดา และสหภาพยุโรป ซึ่งได้ให้เงินในการบูรณะประเทศ ขณะที่กลุ่มอิชบัลล่าห์ที่ถือกำเนิดในกลุ่มผู้เครื่องนิกายซีอิจห์ ยังคงเคลื่อนไหวปฏิบัติการทั้งทางทหารและทางการเมืองต่อไป ในทางการเมืองได้รับการเลือกตั้งจำนวนหนึ่ง ในทางทหารได้มีปฏิบัติการยิงจรวดทำเอย่างใส่ดินแดนอิสราเอล และซุ่มโจมตีทหารอิสราเอลทั้งจับเป็นตัวประกัน 2 คน

3) สงครามเลบานอน (กรกฎาคม-สิงหาคม 2006) สงครามนี้อิสราเอลเรียกสงครามเลบานอนครั้งที่ 2 ฝ่ายเลบานอนเรียกว่า สงครามเดือนกรกฎาคม อิสราเอลเปิดฉากสงครามโดยอาศัยข้ออ้างว่ากลุ่มอิชบัลล่าห์ได้เข้าโจมตีหน่วยทหารในบริเวณชายแดนอิสราเอล สังหารทหารอิสราเอลไป 3 คน จับเป็นเชลย 2 คน อิสราเอลเข้าบุกโจมตีทั้งภาคพื้นดินและทางอากาศโดยจุดหนักอยู่ที่เลบานอนตอนใต้ แต่ก็ตามไปถึงตอนเหนือที่เป็นศูนย์กลางของกลุ่มอิชบัลล่าห์ นอกจากนี้ ยังได้ใช้กองเรือปิดล้อม ก่อความเสียหายอย่างใหญ่หลวงแก่เลบานอน รวมเวลานาน 34 วัน

เมื่อเทียบกับสงครามที่ชั่ววนกาชาและเวสต์แบงก์แล้ว ปฏิบัติการของอิสราเอลครั้งนี้ค่อนข้างไม่บรรลุผลด้วย ซึ่งแสดงออกหดหายไป

(1) ในทางทหาร ไม่สามารถปลดปล่อยทหารที่เป็นตัวประกันได้ ไม่สามารถทำลายเครื่องข่ายและยุติการยิงจรวดของกลุ่มอิชบัลล่าห์ได้ นอกจากนี้ การสูญเสียทางทหารของอิสราเอลก็ค่อนข้างสูง ทำให้ความเชื่อมั่นว่ากองทัพอิสราเอลนั้น ขาดความรับไม่สามารถต่อกรได้ลดลง

(2) ในทางการเมือง ทำให้รัฐบาลอิสราเอลสูญเสียความนิยม ภายเป็นรัฐที่จะเป็นอันตรายต่อสันติภาพของโลก ซึ่งผลสำรวจประชาชนติ่งคอมมาเข่นนั้น

(3) สร้างผลสะท้อนกลับทางด้านลบสูง นั่นคือทำให้รัฐบาลที่สนับสนุนตะวันตกและตะวันออก สนับสนุนกันเอง ขณะที่พวค อิชบัลล่าห์และซีเรียกับลัมมีอิทธิพลสูงขึ้น

การไม่ประสบผลสำเร็จดังกล่าว ทำให้มีการได้ส่วนเกินกับปฏิบัติการครั้งนี้ ซึ่งจะขยายความขัดแย้งทางการเมือง และทำให้รัฐบาลนายโอลิเมอร์ต์ของอิสราเอลก่อการรุกรานอิรัก

4) การซัมมูนขึ้นໄลรัฐบาล กระแสการขึ้นໄลรัฐบาลเริ่มขึ้นในเดือนพฤษภาคม 2006 เมื่อรัฐมนตรี 6 นาย ที่ใกล้ชิดกับกลุ่มอิชบัลล่าห์ลาออกจาก และเข้ามาริการในญี่ปุ่น หัวหน้ารัฐบาล Hasson Nasrallah ได้เรียกร้องให้สมาชิกและพันธมิตรซัมมูนในญี่ปุ่นเข้ามาร่วมงานครุหลวงเบรุต

เพื่อกดดันให้นายชินโนราลาออก โดยท่านเป็นหุ้นเชิดของตะวันตก ขณะที่นายชินโนราต่อตอบว่า นายนัสรัลเลาะห์กำลังบ่อนทำลายประเทศ และทำให้ لبنانอนกลายเป็นสนามรบความขัดแย้งในภูมิภาค การซุ่มนั่งโดยที่ไม่เป็นไปอย่างสงบ แต่ก็เกิดการประท้วงระหว่างผู้สนับสนุนและข้าบไลว์สูบัด มีผู้เสียชีวิต ทำให้หัวดเกรงว่าอาจระเบิดเป็นสงค์รำกลังเมืองได้อย่างที่เคยเกิดขึ้นมาแล้ว ในช่วงปี 1975-1991

นอกจากนี้ ในการเดือนกุมภาพันธ์ 2007 ได้เกิดเหตุระเบิดขึ้นที่ใกล้กรุงเบรุต กรณีที่ทางตะวันตกเพ่งเลิงไปที่ซีเรีย ส่วนข่าวทางซีเรียชี้ว่าสหรัฐจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบการระเบิดที่เกิดขึ้นทั่วโลก อาจรับ ทั้งใน อิรัก เลบานอน และแอลจีเรีย (เกิดเหตุระเบิด 7 ลูกติดต่อ กันในคืนวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2007 มีผู้เสียชีวิตหลายคน) ทั้งนี้เนื่องจากสหรัฐได้เป็นผู้ริเริ่มน้ำอาบปฏิบัติการบ่มเพาะ ติดอาวุธ และฝึกอบรมผู้ก่อการร้าย มาใช้ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา (มิดเดิล อีสต์ นิวส์ 140207)

เลbanon กำลังตกอยู่ในท่ามกลางความขัดแย้งใหญ่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเกิดขึ้นเนื่องจากความขัดแย้งและสงค์รำ 2 ด้าน ได้แก่ กรณีขัดแย้งอิสราเอล-ปาเลสไตน์ และสงค์รำยึดครองอิรักของสหรัฐ

2.5 สถานการณ์ในซีเรีย

ซีเรียนับว่าเป็นประเทศใหญ่ปะเทศหนึ่งในตะวันออกกลาง มีประชากรราว 19 ล้านคน ส่วนใหญ่เป็นชาวอาหรับนับถือนิกายสุนนี เมืองหลวงdamaskus ได้เป็นศูนย์กลางอำนาจในภูมิภาคมีมาแต่โบราณ พรรคราษฎร (Baath Party) อันเป็นพรรครชาตินิยมและเป็นแบบโลกวิศัย ซึ่งมีแนวคิดรวมรัฐอาหรับเข้าด้วยกัน ได้ขึ้นมาเมื่อ 1947 ตั้งแต่ปี 1963 (พรรคราษฎรยังได้เข้ากุมอำนาจปักครองในอิรักในปี 1966 ด้วย) โดยนายของซีเรียโดยที่ไม่เป็นต่อต้านจักรวรรดินิยมตะวันตก ที่มีสหรัฐเป็นแก่นนำ ในช่วงสงค์รำยึด ได้ใกล้ชิดกับสหภาพโซเวียตเพื่อถ่วงดุลอำนาจตะวันตก อิสราเอลได้ยึดที่ราบสูงโกลาน (Golan Heights) ในสงค์รำ 6 วัน ปี 1967 ซึ่งทำให้ความขัดแย้งระหว่างซีเรียกับสหรัฐ-อิสราเอลยืดยาวจนถึงปัจจุบัน ซีเรียได้กล่าวเป็นปราการสำคัญในการต่อต้านอิทธิพลของสหรัฐ-อิสราเอล (ขณะเดียวกันก็มีการเจรจาทั้งทางการทูต) และได้ส่งทหารเข้าไปประจำในเลbanon ตั้งแต่ปี 1976 เพื่อรับสงค์รัมกลาง เมื่อที่นั่น ซีเรียดูเหมือนเป็นคู่แข่งกับอิรักที่ประธานาธิบดีชัดตั้งใจว่าจะขับสหรัฐ-อิหร่าน (1980-1988) ซีเรียเข้าข้างอิหร่าน และกล่าวกันว่าร่วมกันอิหร่านในการตั้งกลุ่มอิสบัลเลาะห์ด้วย

ในสงค์รัมอ่าวปี 1991 ซีเรียเห็นด้วยกับสหรัฐในการขับกองทหารอิรักออกจากคูเวต ทำให้สัมพันธ์ของ 2 ประเทศดีขึ้น แต่ในสงค์รัมอิหร่านปี 2003 ซีเรียคัดค้าน ทำให้สัมพันธ์ภาพรวมห่างซีเรียกับสหรัฐเสื่อมลงอย่างรวดเร็ว และซีเรียเริ่มถูกโดดเดี่ยว

หลังเหตุการณ์ลอบสังหารนายกรัฐมนตรีเลbanon ในปี 2005 ซีเรียถูกโดดเดี่ยวมากขึ้น จำต้องถอนทหารออกจากเลbanon ทั้งหมด หลังจากนั้น ซีเรียกับอิหร่านได้เสริมความสัมพันธ์ทางทหารใกล้ชิดขึ้นอีกในการต่อต้านอิทธิพลจากภายนอก โดยทำสัญญาทางทหารระหว่างกันในเดือนมิถุนายน 2006 กล่าวได้ว่าซีเรียอาศัยกลุ่มอิสบัลเลาะห์เพื่อรักษาอิทธิพลของตนในเลbanon ไว้

สถานการณ์ในตะวันออกกลางเริ่มเปลี่ยนไป เมื่อสหรัฐจมปลักในสังคมมิรักมากขึ้น และปฏิบัติการทางทหารของอิสราเอลในเลบานอนไม่ประสบความสำเร็จตามคาด อิทธิพลของซีเรียจึงเพิ่มขึ้น เช่นเดิมกันว่าซีเรียควรเป็นประเทศหนึ่งที่จะเข้ามามีส่วนในการแก้ปัญหาสังคมมิรัก ขณะที่อิทธิพลของซีเรียในเลบานอนก็เพิ่มขึ้นตามอิทธิพลของกลุ่มฮิสบัลลาห์

3. สังคมมิรักของกรุงเทพฯ และสังคมกลางเมืองมิรัก

สถานการณ์ทั่วไป

- 1) ความอ่อนแอกของรัฐบาล รัฐบาลมิรักที่มาจากการเลือกตั้ง และการค้าจุนทางแสนยา弩ภาพของสหรัฐ ไม่สามารถรักษาความสงบและระบบยูติธรรมภายใต้ประเทศไทยได้
- 2) อิรักก้าวสู่ภาวะสังคมกลางเมือง ทั้งนี้โดยดูได้จากจำนวนผู้บาดเจ็บล้มตายในแต่ละวัน ความถี่และความรุนแรงของปฏิบัติการ พื้นที่การปะทะของรัฐบาลมีน้อยมาก แม้แต่ในกรุงเทพฯเดด นอร์ท จำนวนทหารสหรัฐที่บาดเจ็บล้มตายก็มากขึ้น
- 3) มีการเคลื่อนไหวในประเทศมุสลิม ในการสังคนเข้ามาทำสังคมศักดิ์สิทธิ์ในอิรักจากหลายแหล่ง
- 4) การฟื้นฟูประเทศอิรักทำได้ล่าช้า การผลิตน้ำมันไม่ได้สูงกว่าสมัยก่อนยีดครอง มีการสูญเสียหรือการคอร์รัปชันสูงในโครงการต่างๆ
- 5) แนวโน้มเหตุการณ์ดุยิ่งเลวร้ายลง เป็นสังคมกลางเมืองเต็มรูปแบบ เช่น มีการใช้อาวุธหนัก และโดยเฉพาะ หลังจากอดีตประธานาธิบดีแห่งอิรักถูกประหารชีวิตด้วยการแขวนคอ เมื่อเดือนมีนาคม 2006 และภาพสุดท้ายนาทีระทึกใจถูกบันทึกไว้ด้วยกล้องมือถือ และถูกนำมาเผยแพร่ทั่วโลกในเวลาต่อมา ได้ทำให้สถานการณ์ยิ่งเลวร้ายลงไปอีก
- 6) ความพยายามแก้ปัญหาที่เริ่ม มีความพยายามของทางการสหรัฐหลากหลายรูปแบบ เพื่อเปลี่ยนสถานการณ์ที่ลื้นหวงไปสู่แสงสว่างแห่งชัยชนะ ได้แก่
 - (ก) การกล่าวโทษอิหร่านและซีเรีย ว่าเข้าไปแทรกแซงทำให้เหตุการณ์เลวร้าย และในระยะหลังพุ่งเป้าไปที่อิหร่าน เช่น มีการบุกล้อมและจับกุมเจ้าหน้าที่ในกองสุดอิหร่านประจำอิรัก แผนนี้ไม่สำเร็จเนื่องจากขาดหลักฐานที่พอเพียง และทางการอิหร่านไม่ได้เต้นไปตามเพลงของสหรัฐ
 - (ข) การขยายภาพความเข้มแข็งของอิหร่านที่จะครอบงำภูมิภาค เพื่อที่จะปลูกกระแสชาติอาหรับขึ้นต่อต้านอิหร่าน รวมทั้งการปลูกกระแสการต่อสู้ระหว่าง 2 นิกายใหญ่ในโลกมุสลิม ในนี้มีทั้งการให้เงินอุดหนุน เช่น แก่ประธานาธิบดีอับบาส และพรองการเมืองในเลบานอน แต่แผนการนี้ไม่ได้ผลมากนัก เนื่องจากสถานการณ์ต่อไปนี้
 - (1) ความขัดแย้งหลักในภูมิภาคยังเป็นกรณีอิสราเอล-ปาเลสไตน์
 - (2) ในภูมิภาคนี้ยังรู้สึกทั่วไปว่าสหรัฐเป็นอันตรายคุกคามสูง เนื่องจากมีพฤติกรรมตามคำกล่าวใจ

(3) มีความพยายามอย่างค่อนข้างจริงจังที่จะรับกรณีพิพาทภายในโลกมุสลิม เช่น กรณีในปาเลสไตน์

(4) กลุ่มประเทศอาหรับแม้ว่าจะหารดะระแวงอิหร่าน แต่ก็ยังเห็นว่าอิหร่านเป็นประเทศใหญ่และเป็นกำลังสำคัญในโลกมุสลิม ได้มีความพยายามที่จะทำความเข้าใจและเสริมสร้างความสัมพันธ์ เช่น กรณีอิหร่าน-ชาอดีต โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงของชาอดีตสนับสนุนให้กับอิหร่านในการพัฒนาพลังงานนิวเคลียร์อย่างสันติ และกษัตริย์แห่งจور์แดนตัวส่วนอิหร่านเป็นหุ้นส่วนที่ขาดไม่ได้สำหรับสันติภาพในตะวันออกกลาง (อาระบิกนิวส์.คอม 270107) ประเทศไทยได้ลงนามในอิหร่านถึงขั้นประกาศจะลงมือเจรจาเขตการค้าเสรีกับสหราชอาณาจักร (อัลจาซีรา 020207)

(5) ความพยายามที่จะเพิ่มกำลังทหารอิรัก เพื่อเป็นการชี้ช่อง แต่แผนนี้ถูกต่อต้านอย่างหนักทั้งในประเทศและในสหราชอาณาจักร

(6) ปราภูมิเดลีออกเเส่ร์สหราชอาณาจักร 4 ลำในช่วงเดือนมกราคม 2007

ผลกระทบของสหราชอาณาจักร

1) ต่อภูมิภาคและโลกมุสลิม แม้สหราชอาณาจักรจะจำกัดเขต แต่ก็ส่งผลกระทบอย่างสูงต่อความมั่นคงและสันติภาพในภูมิภาคและโลกมุสลิม ทำให้กลุ่มนหัวรุนแรงรวมทั้งอิหร่านมีอิทธิพลมากขึ้น กล่าวกันว่า สหราชอาณาจักรคามที่จะขยายสหราชอาณาจักร เพื่อกู้หน้าในการแพ้สหราชอาณาจักร

2) ต่อสหราชอาณาจักร ด้านการคลัง ต้องใช้จ่ายสูง ประมาณ 1 ล้านล้านดอลลาร์สหราชอาณาจักร ส่งผลกระทบต่อการใช้เงินของประเทศในการพัฒนาด้านการศึกษา สิ่งแวดล้อม และการคมนาคมสูง ด้านการเมืองทำให้ประธานาธิบดีตกอับ และพรครเดโมแครตชี้นำความต้องการของนานาชาติในสหราชอาณาจักร เกิดกลุ่มต่อต้านสหราชอาณาจักรมาก ท้ายสุดชุมชนปะท้วงที่อาชีวชีวนักบินนับแสน ทำให้เงินเข้าสหราชอาณาจักรลดลง ด้านสังคม เกิดความแตกแยก และความไม่พอใจเนื่องจากบริการจากรัฐไม่ทั่วถึงหรือไม่ได้คุณภาพตามที่คาดหวัง ด้านสังคม เกี่ยรติกูมิของประเทศตกต่ำ

3) ต่อประเทศอังกฤษ สเปน และอิตาลีที่คล้อยตามนโยบายสหราชอาณาจักร ต้องประสบปัญหาทางการเมืองอย่างหนักในท่านองเดียว กัน แต่ความรุนแรงด้านอื่นอยกว่า ในอังกฤษ คะแนนนิยมของนายกรัฐมนตรีเบลอร์ตกล่ม ถูกกดดันให้ลาออกจากสเปน รัฐบาลที่สนับสนุนสหราชอาณาจักรแพ้ในการเลือกตั้งทั่วไป ในอิตาลี รัฐบาลกลาง-ซ้ายที่เพิ่งตั้งใหม่มีอายุ 9 เดือนที่ยืนยันจะคงจำนวนทหารอิตาลีในสหราชอาณาจักร แพ้คะแนนเสียงการลงมติในสภารัฐสภาต้องลาออกจากปลายเดือนกุมภาพันธ์ 2007

4) ต่อภูมิภาคละตินอเมริกา สหราชอาณาจักรมีส่วนทำให้เกิดภัยคุกคามที่เป็นอิสระมากขึ้น

5) ต่อโลก ทำให้สันติภาพในโลกคลอนแคลน ประเทศต่างๆ พยายามสร้างอาชีวะป้องกันตัวจากภัยคุกคามแทรกแซงของสหราชอาณาจักร กลุ่มนักวิทยาศาสตร์ผู้ห่วงใย เลื่อนเข้มนาฬิกาแห่งความหมายนະ เหลือ 5 นาทีถึงเที่ยงคืน

4. สถานการณ์ในอิหร่าน

4.1 สถานภาพอิหร่านจากบางทัศนะ

ข่าวคราวเกี่ยวกับประเทศอิหร่านนั้น มักออกไปในด้านการเมืองที่มีความซัดเย้งกันอย่างหนัก ระหว่างอิหร่านกับตะวันตกที่มีสหรัฐเป็นแกน เนื้อหาของข่าวมักเขียงไปทางบวกหรือลบตามแต่จุดยืน ของผู้เสนอ ในเบื้องต้นนี้เห็นควรจะวัดภาพใหญ่เกี่ยวกับสังคมอิหร่าน จากทัศนะของผู้ที่พยายามจะเข้าใจอิหร่านตามความเป็นจริง ซึ่งจะได้ยกตัวอย่างจากข้อเขียนของเดไบราร์ แคมเบล

อิหร่านจากทัศนะของเดไบราร์ แคมเบล

เดไบราร์ แคมเบล เป็นศาสตราจารย์สตรีทางด้านวรรณกรรมแห่งมหาวิทยาลัยบริติช โคลัมเบีย ได้เดินทางเพื่อชี้มูลรับรู้ความเป็นอิหร่านเป็นเวลา 6 เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงมกราคม พ.ศ. 2549 เนื่องไปจนถึงตลาดเมืองเครื่องเสื้อของอิหร่าน จนถึงบริเวณที่ติดกับอิรักที่มีป่าอนุรักษ์มาก และได้เยี่ยมนบทความซื่อ “การปฏิวัติเย็บในอิหร่าน” (เผยแพร่ครั้งแรกในนิตยสารเดอะ วอลรัส เดือนกันยายน 2006) มีความสำคัญได้แก่

1) **ประเทศอิหร่านประกอบด้วยชนชาติต่างๆ หลายชนชาติ** แต่มีความสำนึกร่วมในประวัติศาสตร์อันยาวนาน และมีความรู้สึกชาตินิยมสูง ชาวอิหร่านทั่วไปเมื่อเชื่อว่าอิหร่านภูมิภาคและอาเซียน มากแก้ปัญหาในอิหร่านได้ เช่นเรื่องประชาธิปไตย ซึ่งก็ได้เห็นตัวอย่างในประเทศไทยแล้ว นอกจากนี้ยังมีจำนวนหนึ่งเห็นว่าเรื่องเศรษฐกิจไม่ใช่ปัญหาใหญ่ ชาวอิหร่านมีสวีก้าพพลังแล้ว ปัญหาสำคัญอยู่ที่ความยากจน

2) **อิหร่านมีประชากรเป็นเยาวชนมาก** โดยเพิ่มอย่างรวดเร็วหลังการปฏิวัติอิسلامในปี 1979 ปัจจุบันประมาณว่าร้อยละ 70 ของจำนวนประชากรทั้งสิ้นราว 70 ล้านคนอายุต่ำกว่า 30 ปี ผู้คนเหล่านี้เกิดมาในรัฐอิหร่าน รวมทั้งจิตวิญญาณของมัน และดำเนินชีวิตแบบค่อนข้างเสรี ไม่ได้เป็นไปตามสภาพลักษณะที่ผู้นำประเทศต้องการ เช่นมองพระราชนมของพระเจ้าชาห์ว่าเป็นความรุ่งเรืองในอดีต ไม่ใช่การดำเนินชีวิตอย่างหุนหาน่าท่ามกลางความยากจน พฤติกรรมแบบนี้เป็นเหมือนการปฏิวัติเย็บในอิหร่าน อิหร่านอยู่ในระยะการเปลี่ยนผ่าน ไม่เป็นทั้งประชาธิปไตยเต็มที่และไม่ใช่ทันสมัยเต็มที่ และเป็นแบบประเพณี ไม่ใช่ทั้งเครื่องศาสนาเต็มที่และเป็นแบบโลกฯ อย่างเต็มที่

3) **รายงานทางการระบุปัญหายouth 4 ประการ** ได้แก่ (1) เรื่องเพศที่มีลักษณะเสื่อม化 (2) การว่างงาน (3) ยาเสพติด (4) ความศรัทธาหรือความเครื่องทางศาสนาที่อยู่กับคนรุ่นก่อน กล่าวได้ว่าเป็นช่องว่างระหว่างวัย แต่อิหร่านยังมีช่องว่างอื่นอีก นั่นคือช่องว่างระหว่างคนจนกับคนรวย ซึ่งคนจนมักอยู่ทางตอนใต้ ส่วนคนรวยได้แก่ชนชั้นกลางและชนชั้นสูงมักอยู่ตอนเหนือ และยังมีช่องว่างระหว่างเมืองกับชนบท โดยเนื่องจากมีความทันสมัยและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาก ส่วนในชนบทยังมีชีวิตแบบเดิม

4) เรื่องพลังงานนิวเคลียร์ถือเป็นประเด็นใหญ่ ชาวอิหร่านท้าไปรวมทั้งผู้ที่ไม่พอใจรัฐบาลเห็นว่าการพัฒนาความรู้ทางนิวเคลียร์เป็นศักดิ์ศรีของประเทศ และเห็นว่าการที่สหรัฐมาเพ่งเลึงเอกอัปอิหร่านในเรื่องนี้เป็นการแสดงถึงความเป็นผู้ยิ่งใหญ่ในระดับโลก (World Arrogance)

5) ประธานาธิบดีอ่าห์มาดินีจัด นับว่าได้รับความนิยมพอสมควร นั่นคือสำหรับคนยากจนที่อยู่ทางใต้ ซึ่งเป็นผู้เลือกให้มาเป็นประธานาธิบดี ก็ไม่ติดหวัง เนื่องจากอ่าห์มาดินีจัด ได้ทุ่มเงินจำนวนมากในการบำรุงการศึกษา สาธารณสุข เพื่อช่วยเหลือ และดำเนินการต่อสู้กับคอร์รัปชันอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังตั้งกองทุนความรัก (Love Fund) เพื่อให้กู้สำหรับใช้ในการเต่งงาน ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของคนจน สำหรับชนชั้นกลางนั้นก็ไม่ได้ถูกลิตรอนสิทธิอย่างที่หวังไว้ แต่ก็มีความเห็นทั่วไปว่าการคุกคามของสหรัฐต่ออิหร่าน ในระดับหนึ่งช่วยทำให้ฐานะของประธานาธิบดีผู้นี้เข้มแข็งขึ้น

4.2 สถานการณ์ของอิหร่าน

อิหร่านมีสถานการณ์ที่น่าจับตา คือ

การเลือกตั้งสภาผู้เชี่ยวชาญ (Assembly of Expert) เป็นสภากลางของผู้รู้ทางศาสนา ซึ่งมีความสำคัญมากเนื่องจากเป็นผู้เลือกผู้นำสูงสุด สภานี้มีการแต่งตั้งครึ่งหนึ่งจากผู้นำสูงสุด และการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นข่าวตะวันตกวิเคราะห์กันว่า เป็นการทดสอบครั้งสำคัญของคะแนนนิยมของประธานาธิบดี อิกราห์มานีจัด โดยแบ่งผู้สมัครเป็น 2 พวก พวกหนึ่งเป็นพวกเครื่องศาสนา จัดเป็นพวกของประธานาธิบดี อิกราห์มานีจัด แต่ก็มีการประเมินว่าเป็นผู้ต้องการปฏิรูปประเทศ แต่ก็มีความต้องการที่จะมีความซับซ้อนกว่านั้น และมีการผลักกันไปมาในบางส่วนของกลุ่มเครื่องศาสนาและต้องการปฏิรูป ทางด้านประธานาธิบดีอ่าห์มาดินีจัด เรียกร้องให้ประชาชนไปออกเสียงให้มาก และถือว่าอัตราการไปลงคะแนนเสียงเป็นเครื่องชี้ความก้าวหน้าและความมีเสถียรภาพของการเมืองอิหร่าน

ในเดือนกุมภาพันธ์ อิหร่านเปิดให้ออกคกการะหว่างประเทศ คณะกรรมการและสื่อมวลชน เข้าเยี่ยมชมงานไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์

5. สถานการณ์กลุ่mrัฐอาหรับ (Arab Gulf States)

กลุ่mrัฐอาหรับตั้งขึ้นในเดือนพฤษภาคม 1981 ส่วนหนึ่งเพื่อคานอิทธิพลการปฏิรูปต่ออิสลามใน อิหร่านประกอบด้วยรัฐอาหรับ 6 รัฐที่ติดกับอ่าวเปอร์เซีย ได้แก่ ซาอุดีฯ ยูไนเต็ด อาหรับ เอมาเรตส์ (ยูเออี) คูเวต บาห์เรน การ์ต้า และโอมาน มีชาติอุดมเป็นแกน ทั้งหมดมีวัฒนธรรมและเศรษฐกิจคล้ายคลึงกัน ปกครองในระบบกษัตริย์ และเป็นพันธมิตรกับสหรัฐยุนานา มีการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจสูง โดยมุ่งหวังที่จะรวมเศรษฐกิจเข้าด้วยกัน ใช้เงินสกุลเดียวกัน

ในระยะหลังยังมีความพยายามจะพัฒนาทางการเมืองในบางประเทศ เมื่อกีดเหตุวินาศกรรมกันรายน 2001 และสหรัฐโจนตือรัก ความสัมพันธ์ไม่แน่แฟ้นเหมือนเดิม เช่น สหรัฐไม่ร่วงใจชาติอุดีฯ ว่า อาจจะเกี่ยวข้องด้วย และกลุ่mrัฐอาหรับเองก็เกรงพุติกรรม 2 มาตรฐานของสหรัฐ ประเทศไทยฯ ได้หาลูกค้าใหม่manyรายใหญ่โดยมีการผูกสัมพันธ์กับจีนมากขึ้น และเงินดอลลาร์น้ำมันที่เพิ่มขึ้นจากราคา

น้ำหนักที่ทายนี้ คือการนำไปลงทุนภายใต้ภาระความมากกว่าที่จะนำไปลงทุนในสหราชอาณาจักรที่เคยเป็นในช่วงทศวรรษ 1970 จะกล่าวถึงสถานการณ์ในบางประเทศดังนี้

5.1 สถานการณ์ในชาติอิหร่าน

ในทางการเมือง

เนื่องจากเหตุปัจจัยบางประการได้แก่ 1) ความมั่งคั่งจากน้ำมัน 2) ขนาดของประเทศที่ใหญ่ ตگหั้งทะเลและอ่าวเปอร์เซีย 3) จำนวนประชากรที่มากเมื่อเทียบกับรัฐอาหรับอื่นในตะวันออกกลาง⁴⁾ 4) เป็นที่กำเนิดของศาสนาอิสลาม และที่ตั้งนครศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนาได้แก่เมกะเมดินา 5) การมีพันธมิตรที่เหนียวแน่นพอสมควรระหว่างฝ่ายกษัตริย์ผู้ปกครองและผู้สอนศาสนา การเมืองมีเสถียรภาพ ยานาน ปัจจุบันแม้กล่าวกันว่าอยู่ในภาวะไม่มั่นคง แต่ก็ไม่มีอำนาจภายในท้าทายโดยเด่น ได้แสดงบทบาทที่สำคัญในหลายระดับ ได้แก่ การเป็นแกนทางเศรษฐกิจ-การทหารในกลุ่มรัฐอาหรับ การเป็นแกนสำคัญทางเศรษฐกิจในโลกอาหรับ และการเป็นแกนหนึ่งในโลกมุสลิม บทบาทเหล่านี้บางทีขัดกัน ต้องอาศัยการดำเนินนโยบายต่างประเทศอย่างเหมาะสมและมีจังหวะก้าว เช่น ในฐานะที่เป็นแกนหนึ่งของโลกมุสลิม ชาติอิหร่านต้องสร้างความเป็นเอกภาพในหมู่ชุมชนมุสลิม ซึ่งรวมถึงอิหร่าน ในฐานะที่เป็นแกนของโลกอาหรับ ชาติอิหร่านต้องร่วมกับชาติอาหรับ มีอิทธิป์เป็นต้น ในการรักษาสถานะของชาติอาหรับ ไม่ให้เพลี่ยงพล้ำต่ออิหร่านซึ่งเป็นชาวเปอร์เซีย เป็นต้น

ในทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ การตั้งเมืองเศรษฐกิจ (Economic City) ซึ่งจะก่อผลในด้านดีหลายประการ ได้แก่ 1) การสร้างความหลากหลายทางเศรษฐกิจ ไม่ให้กระจุกตัวอยู่ในเรื่องน้ำมันและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง 2) สร้างพันธมิตรทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในกลุ่มรัฐอาหรับ ได้แก่ ยูเออี เป็นต้น 3) เป็นการสร้างงานให้แก่ชาวชาติอิหร่าน มีอัตราการว่างงานสูง เป็นบ่อเกิดปัญหาทางสังคมและความทุนเดือดทางการเมือง 4) เปิดรับความเชี่ยวชาญและเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยเฉพาะจากตะวันตกมีสถาบันเทคโนโลยีแห่งแม่ซาด้าเซ็ต เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีจากประเทศไทยด้วย เมืองเศรษฐกิจแห่งแรก ได้แก่ เมืองเศรษฐกิจคิงอับดุลลาห์ (King Abdullah Economic City – KAEC) เริ่มการก่อสร้างตั้งแต่ปลายเดือนธันวาคม 2005 ประจำบกบหัวเวลาที่ชาติอิหร่านได้เข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก ต่อมาเปิดเมืองเศรษฐกิจอีก 3 เมือง ในปัจจุบันมีถึง 4 เมือง กล่าวได้ว่าปี 2006 (พ.ศ. 2549) เป็นปีแห่งเมืองเศรษฐกิจของชาติอิหร่าน การสร้างเมืองนี้ได้รับการสนับสนุนจากวัสดุปาล และจัดการหรือประสานงานโดยสำนักงานการลงทุนทั่วไปชาติอิหร่าน (Saudi Arabian General Investment Authority) สังเขปชื่อมูลเมืองเศรษฐกิจทั้ง 4 เมืองมีดังนี้

⁴⁾ รัฐอาหรับที่มีประชากรมากอยู่ในบริเวณแอฟริกาตอนเหนือ สำหรับอิยิปต์พื้นที่เกือบทั้งหมดอยู่ในแอฟริกาตอนเหนือ มีประชากรมากและมีประวัติศาสตร์เกี่ยวข้องกับตะวันออกกลางยาวนานในฐานะเป็นศูนย์กลางอำนาจหนึ่ง ในช่วงหลังส่วนใหญ่โลกครั้งที่สอง ได้เคยมีฐานะเป็นผู้นำในการต่อสู้กับจักรวรรดินิยมและสหราช-อิสราเอล แต่ภายหลังได้สูญเสียฐานะและบทบาทนี้ไป

1) เมืองเศรษฐกิจคิงอับดุลลาห์ (King Abdullah Economic City – KAEC) เมื่อแรกประกาศโครงการนั้นถือว่าเป็นการลงทุนที่ใหญ่ที่สุดของภาคเอกชนในประเทศไทยอุดีฯ ด้วยมูลค่า 26.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เมืองนี้ตั้งใจจะให้เป็นเมืองยุคใหม่สำหรับชาวอาเซียนต่อไป ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของเมืองเจดาห์ราว 50 กิโลเมตร ริมทะเลแดง ใกล้กับนครศักดิ์สิทธิเมกะกะและมาดินา พื้นที่เมือง 168 ตารางกิโลเมตร ยาว 50 กิโลเมตร ส่วนสำคัญส่วนแรกประกอบด้วยท่าเรือขนาด 13.8 ล้านตารางเมตรซึ่งใหญ่ที่สุดในภูมิภาค ใหญ่ใกล้เคียงกับเมืองท่ารอตเตอร์ดัม และมีความทันสมัยระดับโลก สามารถขนส่งตู้คอนเทเนอร์ได้ 10 ล้านตู้ต่อปี ท่าเรือนี้ยังสามารถขนส่งผู้มาแสวงบุญได้ปีละ 5 แสนคน ส่วนสำคัญที่สองได้แก่ เขตอุตสาหกรรม พื้นที่ร้าว 8 ล้านตารางเมตร เป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมตั้งแต่ขนาดเล็กถึงขนาดใหญ่ รวมทั้งสถาบันวิจัยทางอุตสาหกรรม เช่น ปิโตรเคมีและทางเภสัชศาสตร์ ส่วนที่สาม ได้แก่ ที่พักและโรงแรม ซึ่งตั้งอยู่ริมทะเล นอกจากนี้ ยังมีสนามกอล์ฟใหญ่ 18 หลุมมาตรฐานโลก ส่วนที่สี่ ได้แก่ ย่านการเงิน (Finance Island) มีพื้นที่สำหรับบริษัทการเงินใหญ่ของโลกและของภูมิภาครวม 5 แสนตารางเมตร เมื่อสำรวจตามโครงการคาดว่าจะมีนักการเงินร้าว 6 หมื่นคนทำงานประจำที่นี่ ทั้งสี่ส่วนนี้จะทำการก่อสร้างก่อน ซึ่งจากการตรวจงาน พบว่าคุณภาพถึงร้อยละ 80 เป็นชาวอาเซียฯ ส่วนที่เหลืออีก 2 ส่วนได้แก่ ย่านที่อยู่อาศัย และย่านการศึกษา จะสร้างตามมา เมื่อสร้างเสร็จแล้วคาดว่าจะมีผู้อยู่อาศัยในใจกลางเมืองราว 1 ล้านคน หากนับเขตรอบเมืองเป็น 2 ล้านคน

2) เมืองเศรษฐกิจเจ้าชายอับดุล อาซิส อิบเนน มุชาเอด (The Prince Abdul Aziz ibn Musaed Economic City – PABMEC) ตั้งอยู่ที่เขตไฮล (Hail) บางที่เรียกเมืองเศรษฐกิจไฮล (Hail Economic City) ซึ่งไปทางตอนเหนือของเมืองริยาดนครหลวงราช 720 กิโลเมตร ไฮลเป็นเขตเกษตรกรรมของประเทศ มีแหล่งแร่ธาตุมาก มีประชากรเกือบ 6 แสนคน สำหรับเมืองเศรษฐกิจใหม่นี้จะมีพื้นที่ 156 ล้านตารางเมตร มีท่าอากาศยาน และทางรถไฟของตัว มีทั้งส่วนที่เป็นภาคการเกษตร ภาคเหมืองแร่ เขตการศึกษา และเขตที่อยู่อาศัย ใช้งบเพื่อการพัฒนาร้าว 8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ สามารถสร้างงานได้ 3 หมื่นตำแหน่ง คาดว่าจะมีผู้อยู่อาศัยในเมืองนี้ราว 8 หมื่นคน เมืองเศรษฐกิจไฮลนี้มุ่งหวังจะให้เป็นศูนย์กลาง Lodjistik และการขนส่งที่ใหญ่ที่สุดในตะวันออกกลาง

3) เมืองเศรษฐกิจมาดินา (Madinah Economic City) นิยมเรียกเมืองเศรษฐกิจความรู้ (The Knowledge City – KEC) ซึ่งจะสนับสนุนอุตสาหกรรมฐานความรู้ จะมีศูนย์เทคโนโลยี และศูนย์เศรษฐกิจข่าวสาร มีวิทยาเขตเพื่อการวิจัยทางด้านการแพทย์ และเทคโนโลยีชีวภาพ อุทยานเทคโนโลยีระดับสูง นอกจากราช ยังมีศูนย์กลางเพื่อการศึกษาอิสลาม เมืองนี้มีพื้นที่ 8.8 ล้านตารางเมตร ซึ่งจะมีร้านค้า 4 พันแห่ง บ้านอยู่อาศัย 3 หมื่นหลัง ผู้อยู่อาศัย 2 แสนคน และยังมีโรงแรม ท่าอากาศยานสากล เงินลงทุนกำหนดไว้ราว 6.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ สร้างงานใหม่ได้เกือบ 25,000 ตำแหน่ง การเลือกเมืองมาดินา เนื่องจากเคยเป็นศูนย์กลางอำนาจและความรู้สมัยที่ศาสดามุhammad ดำรงชีพอยู่

เมืองใหม่นี้จะช่วยลดความแออัดของเมืองมาดินาลง คาดว่าโครงการนี้จะสามารถดึงดูดคนเก่งชาวมุสลิมทั่วโลกให้เข้ามาพำนักอยู่อาศัยในเมืองที่ศักดิ์สิทธิ์เป็นที่สองในโลกอิสลาม

4) เมืองเศรษฐกิจจีzan (Jizan) ตั้งอยู่ในภูมิภาคจีzanซึ่งค่อนข้างยากจน ทางบริเวณตอนใต้ของประเทศ ห่างจากเมืองเจดดาห์ลงไปทางใต้ราว 725 กิโลเมตร ติดกับทะเลแดง เมืองใหม่นี้จะมีขนาด 117 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยท่าเรือ โรงงานผลิตอะลูมิเนียม โรงงานผลิตเหล็ก ย่านการค้าและที่อยู่อาศัย นอกจากรถน้ำ ยังมีแผนสร้างโรงงานผลิตทองแดง และศูนย์คุตสาหกรรมปะมะง ใช้เงินราว 30 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ คาดว่าจะสามารถสร้างงานได้ทั้งสิ้น 5 แสนตำแหน่ง ประกอบว่าบาริษักก่อสร้างจากมาเลเซียได้รับงานก่อสร้างส่วนใหญ่ที่นี่ (บีบีซี 061106) ได้เริ่มก่อสร้างโรงงานอะลูมิเนียมใหญ่ โดยใช้เทคโนโลยีจากประเทศไทย ซึ่งจะสามารถสร้างงานได้ถึง 12,000 ตำแหน่ง สามารถผลิตอะลูมิโน่ได้ปีละ 1.4 ล้านตัน อะลูมิเนียมปีละ 660,000-700,000 ตัน ค่าก่อสร้างรวม 4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (อาจรับนิวัสด 241206)

เมืองเศรษฐกิจทั้ง 4 หากกระทำสำเร็จตามแผน ก็จะเป็นกลไกสำคัญของชาอุดีฯในการเข้าสู่การแข่งขันที่เข้มข้นขึ้นในศตวรรษที่ 21

ในทางสังคม

มีปัญหาสังคมใหม่ กรณีอัตราหย่าร้างสูงขึ้นในชาอุดีฯ รายงานจากกระทรวงยุติธรรม ชาอุดีฯ ระบุว่า 1 ใน 4 ของการแต่งงานในชาอุดีฯ มาจากภราดรภาพหย่าร้าง จากสัญญาแต่งงาน 105,066 รายในปี 2005 มีการหย่าร้างถึง 24,000 ราย ศาลสูงในเมืองเจดดาห์ซึ่งเป็นเมืองใหญ่ที่สุดทางภาคตะวันตก และเป็นเมืองที่เสรีที่สุดของประเทศไทย เปิดเผยว่าอัตราการหย่าร้างในเมืองนี้สูงขึ้นมาก โดยในปีที่แล้วอัตราการหย่าร้างเพิ่มสูงถึงร้อยละ 60 เมื่อเทียบกับ 2 ปีที่ผ่านมา เมื่อเทียบอัตราการหย่าร้างในครหัวริยาลดที่สูงขึ้นร้อยละ 39 อย่างไรก็ตาม มีผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์บางท่านให้ความเห็นว่า อัตราการหย่าร้างที่สูงขึ้นในชาอุดีนีมีส่วนเกี่ยวข้องกับโรคเบาหวาน ซึ่งประชากรชาอุดีฯเป็นกันมาก เพราะโรคนี้เป็นจะส่งผลกระทบต่อเพศสัมพันธ์ในคู่สมรส (อาจรับ นิวัสด 241206)

5.2 สถานการณ์ในบาห์เรน

ประเทศไทยเป็นเครือข่าย อยู่ในอ่าวเบอร์เซย มีประวัติศาสตร์ยาวนานนับพันปี มีจุดเด่นในการพัฒนาประชาธิปไตย ฝ่ายค้าน ได้แก่ ขบวนการอักเพื่อเสรีภาพและประชาธิปไตยบาห์เรน (Haq Movement for Liberty and Democracy Bahrain) ที่ผู้นำถูกจับกุมจนมีการเดินขบวน และรัฐบาลต้องปล่อยตัวผู้นำขบวนการนี้เพื่อคลี่คลายสถานการณ์ นอกจากนี้ ยังมีศูนย์กลางสิทธิมนุษยชนบาห์เรน

⁵ อะลูมิโน่ เป็นแร่ที่เกิดในธรรมชาติ นำมาถลุงหรือทำให้บริสุทธิ์ ใช้เป็นวัตถุคิบในการผลิตอะลูมิเนียมและสารอื่นๆ ได้ ทั่วโลกผลิตได้มากกว่าปีละ 70 ล้านตัน ออสเตรเลียเป็นประเทศผลิตใหญ่ที่สุด

(Bahraini Center for Human Right) ที่ออกมาเคลื่อนไหว แต่รัฐบาลไม่ยอมรับองค์กรทั้ง 2 นี้ องค์กรเหล่านี้เคลื่อนไหวในพื้นที่ที่มีผู้ถือนิยามซีอิจห์เป็นสำคัญ (อัลจาชีรา 020207)

5.3 สถานการณ์ในเยอรมัน

ญูเออีประกอบด้วยรัฐหลายรัฐ ที่ใหญ่ที่สุดแก่ อาบูดาบี มีเมืองหลวงชื่อดียกัน และให้เป็นเมืองหลวงของญูเออีด้วย อิกรัฐหนึ่งที่เป็นจำนวนมาก ได้แก่ ดูไบ ซึ่งมีขนาดและประชากรใหญ่เป็นที่สอง กรณีที่ท่าเรือดูไบโลก (Dubai Port World – DP World) ซึ่งรัฐบาลดูไบเป็นเจ้าของ เจรจาชื่อท่าเรือ 6 แห่งในสหรัฐ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2006 ฝ่ายบริหารสหรัฐตกลง แต่เกิดภาระแสคดค้าน จากสื่อมวลชนและนักการเมืองชั้นนำโดยการอ้างเหตุความมั่นคง สภาของเกรสสหรัฐจึงมีมติให้จะลดการซื้อขายไป

5.4 สถานการณ์ในการ์ตา

มีสถานการณ์ที่ควรกล่าวถึง ได้แก่

1) รัฐกារตาร์จัดแข่งกีฬาเอเชียนเกมส์ 2006 ที่สนามกีฬาสากลกาลิฟ้า เมืองโดฮา พิธีเปิดการแข่งขันยิ่งใหญ่ ใช้เทคโนโลยีก้าวหน้าที่สุด มีข่าวว่าประเทศจีนมีความสนใจที่จะนำเทคโนโลยีเหล่านี้มาใช้ในพิธีเปิดกีฬาโอลิมปิก 2008 ที่ตนเป็นเจ้าภาพ ส่วนในพิธีเปิดแสดงประวัติศาสตร์อารยธรรมของอาหรับในรอบพันปี นับเป็นการเปิดเวทีสู่โลกครั้งใหญ่

2) สำนักข่าวอัลจาชีรา มีสำนักงานใหญ่ที่เมืองโดฮา นครหลวงของกานดาร์ เริ่มต้นด้วยเป็นสถานีโทรทัศน์ภาษาอาหรับ ใช้สำนักข่าวบีบีซีของอังกฤษเป็นแบบ ได้รับความนิยมสูงหลังเหตุการณ์วินาศกรรม เดือนกันยายน 2001 เปลี่ยนภูมิทัศน์โทรทัศน์ของตะวันออกกลาง ต่อมาได้ขยายเป็นภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ทำการเปิดเว็บอัลจาชีราภาษาอังกฤษ ซึ่งมีผู้เข้ามาคนหนาแน่นมาก เป็นลือท่างเลือกจากมุ่งมองของโลกอาหรับสายกลาง แทนที่มุ่งมองของโลกตะวันตก ซึ่งนับว่าเป็นจุดแข็งและเป็นความสำเร็จของสำนักข่าวนี้ ทางการสหรัฐแสดงความไม่พอใจต่อสำนักข่าวนี้หลายครั้ง เมื่อสำนักข่าวนี้รายงานสิ่งความอิรักและอัฟกานิสถานในทางที่ไม่เป็นผลดีแก่ตน ในต้นปี 2007 โทรทัศน์อัลชาชีราภาคภาษาอาหรับ สามารถขึ้นเป็นคู่แข่งกับบีบีซี โดยมีผู้รับชมถึง 40-50 ล้านคน และอัลชาชีราภาคภาษาอังกฤษมีผู้รับชมถึงกว่า 80 ล้านคน อัลชาชีราแสดงให้เห็นว่าในท่ามกลางเสียงวิจารณ์เรื่องการปิดกั้นเสรีภาพในรัฐอาหรับ แต่รัฐเข่นนี้สามารถสร้างสำนักข่าวและสถานีโทรทัศน์ที่มีชื่อเสียงระดับโลกได้อัลชาชีราในภาษาอาหรับแปลว่าภาษาหรือแหล่งรวมความคิดเห็น ซึ่งตรงกับลักษณะภูมิป্রเทศของกานดาร์ที่เป็นเหมือนแหลมยื่นเข้าไปในอ่าวเปอร์เซีย อัลชาชีราจึงให้เป็นชื่อต่างๆ เช่น สายการบิน ห้างสรรพสินค้า

5.5 การพัฒนาประชาธิปไตยในคุเวต

คุเวตปกครองในระบอบกษัตริย์อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ มีระบบรัฐสภา由วุฒิวุฒินักว่าทุกรัฐในอ่าวอาหรับ จุดที่น่าจับตาได้แก่การเลือกตั้งสภาแห่งชาติ (National Assembly) ในปลายเดือนมิถุนายน 2006 ซึ่งสตรีได้รับสิทธิการออกเสียงเลือกตั้งเป็นครั้งแรก การที่สตรีได้รับสิทธินี้ยังมีส่วนกระตุ้นให้เยาวชนมาลงคะแนนเสียงมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ในการออกเสียงเลือกตั้งครั้งแรก ปรากฏว่าสตรีคุเวตยัง

ใช้สิทธิเลือกตั้งน้อย ชาวร้อยละ 35 และผู้แทนสตรีก็ไม่ได้รับเลือกตั้ง กล่าวกันว่าสตรีลงคะแนนตามสามี ผลการเลือกตั้ง ปรากฏว่าฝ่ายรัฐบาลได้คะแนนเสียงแบบกำกัง ขณะที่กลุ่มศาสนา (สุนนี) ได้รับเลือกตั้งมากเป็นอันดับหนึ่ง (สำนักข่าวอัลชาชีรা 300606, บทความ Kuwait Parliamentary Election, 2006 ในวิกิพีเดีย)

6. สรุปผลการดำเนินการ

มีลักษณะเด่น 5 ประการด้วยกันได้

- 1) สถานการณ์สูบสูบแรงขึ้นจากการฟื้นตัวของกลุ่มต่อต้าน ซึ่งสามารถยึดเมืองที่อังกฤษถอนทหารออกไป รัฐบาลอัฟกานิสถานมีอำนาจปกครองน้อย การบาดเจ็บล้มตายของพลเรือนอัฟกานิสถานสูงขึ้น
- 2) กลุ่มนารโดและสหรัฐเสริมกำลังทหารเพิ่มขึ้นตลอดปี 2006 และคาดว่าในปี 2007 ก็จะมีการเสริมกำลังทหารต่อไปอีกด้วย ในต้นปี 2007 สหรัฐได้เข้ารับบัญชาการการรบในอัฟกานิสถานด้วยตนเองอีกรั้ง
- 3) การฟื้นฟูประเทศล้าหลังกว่ากำหนดการ เนื่องจากความมุ่นแรง และการบริหารที่เสียเปล่า
- 4) สรุปผลการดำเนินการด้านตะวันตกของปากีสถาน มีการสูบและการลงบศึกษาอย่างครั้ง แต่สถานการณ์ทั่วไปยังคงรุนแรง และยังคงเป็นฐานที่มั่นสำคัญของกลุ่มต่อต้าน
- 5) คาดหมายว่าในปี 2007 การสูบยิ่งรุนแรงโดยกลุ่มต่อต้านเปิดชนากุก และน่าจะมีการระเบิดพลีซีพ/ฆ่าตัวตายสูงขึ้น

7. สถานการณ์อิยิปต์กับตุรกี

อิยิปต์และตุรกีไม่ได้อยู่ในตะวันออกกลางโดยตรง แต่ก็ควรรายงานสถานการณ์บางประการเนื่องจากประเทศทั้งสองมีอิทธิพลต่อโลกอาหรับและโลกมุสลิมในระดับที่แน่นอน

7.1 ภูมิหลัง

- 1) ทั้งอิยิปต์และตุรกีต่างเคยเป็นจักรวรรดิเก่า และเรื่องอำนาจติดต่อกันเป็นเวลานาน จักรวรรดิของตุรกีหรือจักรวรรดิอตโตมาน (ค.ศ. 1299-1929) เป็นจักรวรรดิมุสลิมที่ยืนยาวที่สุดแห่งหนึ่ง ของภูมิภาค ส่วนอิยิปต์นั้นเป็นจักรวรรดิโบราณ เมื่อล้ม塌陷แล้วถูกยึดครองโดยชาวอาหรับ นับถืออิสลามแล้วก็เป็นเมืองสำคัญของจักรวรรดินี้
- 2) ทั้งสองประเทศมีการปรับเปลี่ยนประเทศให้ทันสมัย โดยมีอิทธิพลกับการคุกคามของตะวันออก ตุรกีได้ปรับเปลี่ยนประเทศของตนให้ทันสมัยแบบตะวันตก พัฒนาการทหาร เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม ระบบอุปราชชีวิปไตยและมีการใช้กฎหมายปกครองประเทศแบบสากล ส่วนอิยิปต์เมื่อได้รับเอกสารชีวิปไตยและมีการใช้กฎหมายปกครองประเทศแบบสากล เป็นแบบตะวันตกคล้ายกับตุรกี ซึ่งหนึ่งมีลักษณะชาตินิยมผสมลัทธมนิยม ต่อมาได้ใช้ระบบตลาดเสรีใช้กฎหมายปกครองประเทศแบบสากล ในช่วงที่

อียิปต์เดินนโยบายแบบชาตินิยมผสมสังคมนิยม ได้แสดงบทบาทเป็นผู้นำโลกในการต่อต้านจักรวรดินิยมตะวันตก ปัจจุบันประเทศทั้งสองเป็นพันธมิตรกับสหรัฐ โดยอียิปต์ได้รับความช่วยเหลือจากสหรัฐเป็นเงินปีละนับพันล้านдолลาร์ ส่วนตุรกีได้เป็นสมาชิกองค์การนาโต้ตั้งแต่ปี 1952 นับเป็นประเทศมุสลิมในองค์การไอオーซีเพียงประเทศเดียวที่เป็นสมาชิกองค์การนี้ สหรัฐได้ให้ความช่วยเหลือทางทหารอย่างมากแก่ตุรกี และได้ใช้ฐานทัพอากาศสำรองที่อินเชอร์ลิก (Incirlik) ซึ่งใช้ปฏิบัติทางการทหารในตะวันออกกลางหลายครั้ง อนึ่ง ตุรกีมีพร้อมแคนติดกับประเทศสำคัญในตะวันออกกลางถึง 3 ประเทศ ได้แก่ อิหร่าน อิรัก และซีเรีย

7.2 สถานการณ์ในรอบปี 2006

1) อียิปต์ ในรอบปี 2006

อียิปต์ต้องต่อสู้ระหว่างการก้าวไปข้างหน้ากับการรักษาความมั่นคงรวมทั้งการเมืองบทบาทในภูมิภาคท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว

ในประเด็นความมั่นคงมีเหตุการณ์สำคัญ ได้แก่ (1) การก่อวินาศกรรม สถานที่ท่องเที่ยววิมหะเลแดงในเดือนเมษายน มีผลให้มีผู้เสียชีวิต 20 คน (2) ปฏิบัติการภาดลังจับกุมสมาชิกขบวนการภาดรพาณุสลิมในเดือนพฤษจิกายน

ในประเด็นการก้าวไปข้างหน้าและการปรับตัวมีเหตุการณ์สำคัญ ได้แก่ (1) แนวคิดในการพัฒนาพลังงานนิวเคลียร์ ซึ่งเริ่มจริงจังขึ้นอีกในเดือนพฤษจิกายน (2) ประธานาธิบดีมูบารักประกาศว่าจะปฏิรูปประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญ เดือนพฤษจิกายน แต่ก็มีผู้สังสัยมาก (3) ในเดือนสิงหาคม อียิปต์ยอมรับความสามารถของกลุ่มยิสบัลเดาะห์ในการสู้รบกับทหารอิสราเอล หลังจากที่วิจารณ์กลุ่มนี้ ว่าทำการสูญเสีย (4) ประธานาธิบดีมูบารักแห่งอียิปต์ ได้เดินทางไปประชุมสุดยอดกับประธานาธิบดีปูตินที่กรุงมอสโกในเดือนพฤษจิกายน 2006 เพื่อกระชับความร่วมมือระหว่างกันและแก้ปัญหาสันติภาพในตะวันออกกลาง

2) ตุรกี

การเคลื่อนไหวทางการเมืองที่สำคัญในรอบปี 2006 และในอนาคตอันใกล้นี้ ได้แก่

ก) การเข้าเป็นสมาชิกสมบูรณ์ของสหภาพยุโรป ปัจจุบันสหภาพยุโรปเป็นคู่ค้าสำคัญที่สุดของตุรกี และตุรกีได้ใช้ความพยายามมาหลายปีเพื่อเข้าเป็นสมาชิกสมบูรณ์ของสหภาพยุโรป แต่ก็มีปัญหาอุปสรรคมาก ที่สำคัญคือตุรกีเป็นประเทศมุสลิม หากเข้ามาเป็นสมาชิกแล้วจะทำให้ดูดซึมในสหภาพยุโรปเปลี่ยนไป จากฝรั่งเศส-เยอรมนี-อังกฤษ ไปสู่การเพิ่มตุรกีที่เป็นประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิมขึ้นมาอีก ซึ่งอาจทำให้ปัญหานมุสลิมส่วนน้อยในยุโรปตะวันตกยุนแรงขึ้นอีก ขณะเดียวกันสหภาพยุโรปไม่อาจปล่อยให้ตุรกีเข้าไปสู่โลกมุสลิมที่กลุ่มเครื่องศาสนาอิทธิพลเพิ่มมากขึ้นได้ ดังนั้นตุรกีจึงยังคงรักษาสถานะการเป็นประเทศมุสลิมที่ใกล้ชิดกับตะวันตกต่อไป อนึ่ง ความ

พยายามของตุรกีในการเข้าเป็นสมาชิกสหภาพยูโรปนี้ สะท้อนนโยบายเดิมตั้งแต่สมัยผู้นำคามาลที่ต้องการจะไล่ทันตะวันตก พัฒนาประเทศให้ทันสมัย สู่โลกวิวัฒน์ และมีรัฐบาลแบบโลกวิสัย

ข) ปัญหากรณีไซปรัส เป็นข้อพิพาทย์ด้วยกันว่าไซปรัสเข้าส่ายกรีกับชาวไซปรัสเข้าส่ายตุรกี แล้วลูก浪มาไปเป็นความขัดแย้งระหว่างตุรกีกับกรีก และตุรกีกับไซปรัส จนกระทั่งสหภาพยูโรปต้องเข้ามาไกล่เกลี่ยตั้งแต่ปี 1997 และองค์การสหประชาชาติเสนอให้ลงประชามติรวมชาติในปี 2004 แต่ได้ผลอย่างจำกัด ไซปรัสในทางปฏิบัติยังคงแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ บริเวณตอนเหนืออยู่กับตุรกี และตอนใต้ซึ่งเป็นพื้นที่ใหญ่กว่าอยู่กับกรีก ซึ่งเดินตามสัดส่วนประชากรชาวไซปรัสที่เป็นชาวกรีก roughly 77 ชาวตุรกี roughly 18 ที่เหลือ roughly 5 เป็นชนชาติต่างๆ การค้นพบน้ำมันในบริเวณทะเลตอนใต้ของไซปรัส ซึ่งอยู่ระหว่างไซปรัสกับอียิปต์อาจทำให้การแก้ไขปัญหานี้ยากขึ้น ตุรกีเห็นด้วยกันเรื่องการมีรัฐ 2 รัฐ ภายใต้รัฐบาลกลางที่ไม่มีอำนาจมาก นอกจากนี้ ตุรกียังมีข้อพิพาทกับกรีกเกี่ยวกับน่านน้ำและน่านฟ้าในทะเลเอจีน และพร้อมที่จะใช้กำลังเพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติตน ปัญหากรณีไซปรัสได้กลายเป็นประเด็นสำคัญในการเข้าเป็นสมาชิกของสหภาพยูโรปด้วย โดยมีการกดดันให้ตุรกีแก้ปัญหานี้อย่างสันติ

ค) การแก้ปัญหากรณีชาวเคิร์ดในประเทศ รวมทั้งเขตชาวเคิร์ดในอิรัก ในดินแดนของตนรัฐบาลตุรกีต้องต่อสู้กับพรรคคนงานชาวเคิร์ด (ฝ่ายตะวันตกเห็นกันว่าเป็นกลุ่มก่อการร้าย) ที่ต้องการตั้งรัฐอิสระชาวเคิร์ดขึ้นหรือเคอร์ดิสถาน (Kurdistan) ยังผลให้มีผู้เสียชีวิตถึงกว่า 37,000 คน แต่หลังจากการจับกุมผู้นำพรรคนงานชาวเคิร์ดได้ในปี 1999 สถานการณ์ค่อยคลายลง แต่ก็ยังไม่สงบดีนอกจากนี้ ตุรกียังกังวลใจเกี่ยวกับชาวเคิร์ดที่อยู่บริเวณตอนเหนือของอิรักที่ต้องการสร้างเขตปกครองอิสระของตนขึ้น ขณะที่สหรัฐไม่ได้สนใจประเด็นนี้ กรณีชาวเคิร์ดในอิรักจึงเป็นชนวนความบาดหมางระหว่างสหรัฐ-ตุรกี มีบางทศนะว่าตุรกีอาจเข้าแทรกแซงทางทหาร หากการตั้งรัฐอิสระชาวเคิร์ดในอิรักกระทบต่อผลประโยชน์ของตนมาก

ง) การสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มยูโรปตะวันออกและเอเชียกลาง ซึ่งเคยเป็นอาณาเขตเดิมในสมัยจักรวรรดิอตโตมาน โดยทั่วไปปฏิบัติได้ดี ยกเว้นกับประเทศไทยเมเนีย เนื่องจากข้อพิพาททางดินแดน และกรณีฝ่าล้างเผาพันธุ์อาร์เมเนียราว 1.5 ล้านคนในสมัยเติร์กหนุ่มระหว่างปี 1915-1917 ซึ่งฝรั่งเศสได้ยกขึ้นมาเพื่อสร้างความอับอายแก่ตุรกีในปี 2006 โดยการออกกฎหมายให้ยอมรับกรณีนี้

7.3 บทบาทและอิทธิพลของทั้งสองประเทศ

ทั้งสองประเทศ มีบทบาทสำคัญในการเป็นแบบอย่างประเทศมุสลิมที่พัฒนาเพื่อไล่ทันตะวันตก และเข้าสู่กระแสโลกวิวัฒน์ โดยอาศัยอิทธิพลทางศาสนาอย่าง มีรัฐบาลแบบโลกวิสัย (Secular) เป็นประเทศใหญ่มีประชากรมาก โดยตุรกีมีกว่า 72 ล้านคน มีทหารประจำการกว่า 1 ล้านคน มากกว่าจำนวนประชากรในหลายประเทศของตะวันออกกลาง สำหรับอิปปีร์มีประชากรสูงถึง 78.8 ล้านคน มี

ทหารประจำราชอาวุโส 4.5 แสนคน ในด้านการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และอุตสาหกรรม ตุรกีดูจะก้าวหน้ากว่าอียิปต์ โดยจากการจัดอันดับประเทศที่มีการสร้างผลงานทางวิทยาศาสตร์มากที่สุดในโลกมุสลิมช่วงระหว่าง 1995-2005 ของนิตยสารดีนาร์ สแตนดาร์ด มีข้อค้นพบ ได้แก่ ตุรกี มีผลงานทางวิทยาศาสตร์ตีพิมพ์ถึง 82,407 ชิ้น อียิปต์เป็นที่สอง มี 27,723 ชิ้น อิหร่านเป็นที่สาม 19,114 ชิ้น จำนวนบริษัทใหญ่ที่สุดร้อยลำดับแรกก็เป็นของตุรกีมากกว่าอียิปต์ จีพี (คิดตามค่าเสื่อมภาคอิมพีชั่น) ของตุรกีสูงกว่าของอียิปต์เกือบครึ่งหนึ่ง (584 พันล้านดอลลาร์สหรัญญต่อ 304 พันล้านดอลลาร์) และสำคัญเป็นต่อหัวก็มากกว่าเท่าตัว (8,400 ดอลลาร์ต่อ 3,900 ดอลลาร์)

เนื่องด้วยขนาดและความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ อียิปต์น่าจะมีอิทธิพลต่อโลกอาหารในระดับที่แน่นอน โดยเฉพาะการสร้าง.Geniza อียิปต์ที่เสริมพลังอาหารนิยามสุนี่ สำหรับตุรกีนั้น เนื่องด้วยความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ อาจเป็นแบบอย่างแก่โลกมุสลิมในการพัฒนาแบบโลกวิศัยที่เริ่มมาแต่สมัยเดิร์กหนุ่ม

อนึ่ง ในตุรกียังมีการถกเถียงเกี่ยวกับหนทางการพัฒนาอย่างเข้าใจว่า ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยเห็นว่าศาสนาอิสลามไม่ได้ชัด หากในทางตรงข้าม สามารถไปกันได้กับระบบทุนนิยม บ้างเสนอว่าในศาสนาคริสต์เกิดนิยามคัลвин (Calvinism) ซึ่งช่วยการพัฒนาระบบทุนนิยมขึ้น ในศาสนาอิสลามก็ควรมีลัทธิคัลвинของตนบ้างเพื่อพัฒนาระบบทุนนิยม ทั้งยังซึ่ว่าการโรมตีวัฒนธรรมสหรัญญาว่าเป็นวัฒนธรรมวัตถุนิยมนั้นอาจคาดเดล่อน เนื่องจากกล่าวได้ว่า สหรัญญเป็นชาติที่เคร่งศาสนาเมื่อเทียบกับประเทศพัฒนาอื่น (ดูบทความ Is Capitalism Compatible With Islam? ใน Turkey Daily News 190207)

8. สถานการณ์น้ำมัน

8.1 สถานการณ์ทั่วไป

สถานการณ์ทั่วไปของพลังงานน้ำมันและแก๊สธรรมชาติที่ควรจับตาดูมีดังนี้

- 1) ปรากฏการณ์ราคาน้ำมันเคลื่อนไหวขึ้นลงและลดต่ำอย่างรวดเร็ว โดยขึ้นสูงเป็นประวัติการณ์ในรอบหลายปีถึง บาร์เรลละกว่า 78 ดอลลาร์สหรัญญในช่วงกลางเดือนกรกฎาคม 2006 และลดต่ำกว่า 52 ดอลลาร์ต่อบาร์เรลในช่วงปลายปี การเคลื่อนไหวราคา率ุนแรงดังกล่าวมีสาเหตุสำคัญอื่นนอกเหนือจากกลไกตลาด ได้แก่ เหตุปัจจัยทางด้านภูมิศาสตร์การเมือง เช่น กรณีพัฒนานิวเคลียร์ของอิหร่าน การทดลองระเบิดนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือ การบุกโจรตีเลบานอนของอิสราเอล การก่อวินาศกรรมท่อส่งน้ำมัน การลูกขึ้นสูข่องชนพื้นเมือง รวมทั้งการผลิตบางส่วนของป้อนน้ำมันในอะลัสกา และสาเหตุอื่นๆ เป็นต้นว่า เนื่องจากท่อส่งผู้รับอน ก่อตั้งรั่วไหล ปรากฏการณ์ที่กดหน่วยไม่หน่วยมาก และพายุเออร์เคนเบาบางลง และในช่วงที่น้ำมันราคากำลังมาก มีการสำรวจประมาณติ ซึ่งมีผู้เห็นมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งในสหราชอาณาจักร 2006 โดยมีการวิเคราะห์บางแห่งว่าประเทศไทย ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้นำสหราชอาณาจักร แลกับการที่สหราชอาณาจักร

ดูแลรักษาความมั่นคงในภูมิภาคนี้ต่อไป นอกจากนี้ ยังเกิดจากการผูกขาดในตลาด ซึ่งเป็นที่สังเกตว่า บริษัทน้ำมันยักษ์ใหญ่ต่างมีกำไรมุ่งสูง

2) การผลิตเงินขั้นสูงสุด ความสามารถในการผลิตน้ำมันไม่ได้มากกว่านี้ เนื่องจากผลิตมากกว่าที่คันพบใหม่

3) ความต้องการน้ำมันเพิ่มขึ้น

4) ประเทศเจ้าของน้ำมันต่างพากันรักษาผลประโยชน์ของตนมากขึ้น

5) ประเทศที่ใช้น้ำมันมาก 5 อันดับแรกของโลกได้แก่ สหรัฐ (กว่า 20 ล้านบาร์เรล) จีน ราว 8 ล้านบาร์เรล ญี่ปุ่น รัสเซีย และเยอรมนี ที่ใช้ใกล้เคียงกัน ลำดับที่ 6 ได้แก่อินเดีย ซึ่งอาจแซงขึ้นเป็นอันดับที่ 5 ได้ สัดส่วนการใช้น้ำมันนี้คงดำเนินเช่นนี้ต่อไประยะหนึ่ง เห็นได้ว่า หากสหราชุดการใช้น้ำมันลงครึ่งหนึ่ง ปัญหาวิกฤติ้น้ำมันก็จะลดลงไปมาก หรือเมื่อเวลาที่จะปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์

8.2 สถานการณ์เด่น

1) การเคลื่อนไหวของชาติฯและอิหร่าน ซึ่งปรากฏภาพกว้างว่าทั้งสองประเทศแข่งกันเป็นผู้นำทั้งในด้านพลังงานและการเมืองของภูมิภาค โดยชาติฯมีสหรัฐเป็นพันธมิตร ขณะที่อิหร่านมีรัสเซีย-จีนเป็นพันธมิตร การแข่งขันนี้มีผลกระทบต่อความมั่นคงโลกและการเมืองของภูมิภาคในระดับที่แน่นอน โดยอิหร่านต้องการผลักดันให้ราคาน้ำมันสูง อย่างน้อยไม่ต่ำกว่าบาร์เรลละ 60 ดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่ชาติฯ ซึ่งมีทุนสำรองมาก ดูไม่ต้องการให้อิหร่านนั่งคั่งและรีบนำมากกินไป

จากการภาพกว้างดูเหมือนว่าทั้งสองประเทศจะยืนอยู่ตรงข้ามกัน ซึ่งก็ปรากฏข่าวในสื่อตะวันตกว่า ชาติฯกำลังผ่านภัยอิรัก เพื่อสร้างแกนของผู้ถือนิเกียร์สุนนีเพื่อต่อต้านอิหร่านที่ขยายอิทธิพลเพิ่มขึ้น ในหมู่ผู้ถือนิเกียร์ซีอิ๊อฟ อย่างไรก็ตาม ในรายละเอียดนั้นมีความละเอียดอ่อนซับซ้อนกว่าที่นั้นมาก กล่าวคือแม้ว่าทั้งสองต้องการจะแข่งกันเป็นผู้นำในด้านพลังงานโลก แต่ชาติฯและอิหร่านก็จำต้องร่วมมือกันเพื่อรักษาความเป็นปึกแผ่นและอิทธิพลของกลุ่มโอบกอดโดยรวมไว้ ในด้านการแข่งขันทางการเมือง ขณะที่ชาติฯหาดระวังและไม่ต้องการให้อิหร่านมีอิทธิพลมากเกินไป ก็ต้องอาศัยอิหร่านในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่โกลกมุสลิม และขณะที่ชาติฯเป็นพันธมิตรของนานาชาติ สหรัฐ แต่ความสัมพันธ์กับลักษณะลุ่มดอนฯ โดยเฉพาะหลังเกิดเหตุวินาศกรรม 11 กันยายน 2001 โดยสหราชูปถัมภ์ กดดันอย่างหนักหน่วงเพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของตน

ในระยะหลังกษัตริย์แห่งชาติฯ օരະเบีย ได้เสด็จไปเยือนประเทศไทยเป็นครั้งแรก และยังให้การต้อนรับการมาเยือนของประธานาธิบดีปูตินแห่งรัสเซียอย่างอบอุ่น ในด้านอิหร่าน ซึ่งแม้ว่าจะดูว่า ต่อต้านสหรัฐอย่างดุเดือด แต่ก็เป็นประเทศมุสลิมที่มีประชาธิปไตย และค่อนข้างเปิด ต้องการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแบบตะวันตกอย่างจริงจัง และต้องการพัฒนาอุตสาหกรรมของตนให้หลากหลายและทันสมัย กล่าวในทางอุดมการประชุมปี 2001 ได้แสดงความต้องการพัฒนาอุตสาหกรรมของตนให้

พร้อมที่จะก้าวไปกับโลกตะวันตกอย่างสูง หากมีการดำเนินทางการทูตอย่างเหมาะสมในด้านพลังงานน้ำมัน

อาจสรุปได้ว่าชาติฯยังคงสามารถรักษาการนำในกลุ่มโอลเปกได้ วิจารณ์กันว่าราคาน้ำมันที่ลดต่ำลงตั้งแต่เดือนกันยายน 2006 อาจเนื่องจากการเคลื่อนไหวของชาติฯ เพื่อช่วยเหลือประธานาธิบดีบุชในการเลือกตั้งในสหรัฐ เป็นการตอบแทนที่สหรัฐจะต้องรักษาความมั่นคงในภูมิภาคนี้ต่อไป ส่วนอิหร่านนั้น มีการเคลื่อนไหวสำคัญ ได้แก่ การประกาศข้อข่ายน้ำมันในสกุลยูโรแทนที่จะเป็นดอลลาร์ นอกจากนี้ยังมีข่าวการประสานกับรัสเซียในการตั้งกลุ่มประเทศผู้ส่งออกแก๊สธรรมชาติขึ้น

2) การเคลื่อนไหวของรัสเซีย

การเคลื่อนไหวของรัสเซีย ถือเป็นการเคลื่อนไหวที่ทรงพลังที่สุดต่อโลกพลังงานและดูลำนานาจ โลกรวมทั้งในตะวันออกกลาง เป็นที่เห็นได้ว่า การพื้นตัวของรัสเซียหลังการล้มสลายของคอมมิวนิสต์นั้น ที่สำคัญเกิดจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากร่น้ำมันและแก๊สธรรมชาติ การเคลื่อนไหวของรัสเซียอาจนับได้ว่าเริ่มตั้งแต่ปลายปี 2003 เมื่อได้จับกุมนายโอดอร์คอฟสกี (Mikhail Khodorkovsky) หัวหน้าผู้บริหารบริษัทยูคอส (Yukos) อันเป็นบริษัทน้ำมันที่ใหญ่ที่สุดของรัสเซียในขณะนั้น ผลิตน้ำมันถึงร้อยละ 20 ของทั้งประเทศ นายโอดอร์คอฟสกีนี้ มีเพื่อนเป็นนักธุรกิจที่ทรงอิทธิพลรวมทั้งในด้านน้ำมันของสหรัฐหลายคน และต้องการจะลงแข่งขันซึ่งตำแหน่งประธานาธิบดี เนตุการณ์นี้ ถือว่าเป็นการสิ้นสุดยุคการเปลี่ยนผ่านน้ำมันเป็นของเอกชนในรัสเซีย และเริ่มยุคที่อุตสาหกรรมน้ำมันอยู่ในความควบคุมของรัสเซีย โดยมีการบริหารแบบบริษัท

เป็นที่น่าสังเกตว่า นับตั้งแต่การจับกุมนายโอดอร์คอฟสกีในเดือนตุลาคม 2003 ปรากฏว่าราคาน้ำมันโลกที่ตลาดนิวยอร์ก ทะยานขึ้นอย่างรวดเร็ว จากการเฉลี่ย 25 ดอลลาร์สหรัฐในเดือนกันยายน 2003 เป็นการเฉลี่ย 60 ดอลลาร์ในเดือนสิงหาคม 2005 ในรอบปี 2006 รัสเซียได้ใช้พลังงานเป็นอาวุธ ในการทำให้ประเทศญี่ปุ่นและจีนเจย์ที่เคยร่วมมือในสหภาพโซเวียต ผ่อนคลายท่าทีที่ใกล้ชิดสหรัฐและเป็นอริกับรัสเซียลง และทำให้ญี่ปุ่นต้องยอมรับฐานะและบทบาทของรัสเซีย ในฐานะเป็นมหาอำนาจโลกและโดยเฉพาะโลกพลังงาน นอกจากนั้น ในปี 2006 ศาลได้สั่งให้บริษัทยูคอล้มละลาย คาดหมายว่าบริษัทแกซпром (Gazprom) ซึ่งเป็นบริษัทพลังงานที่ใหญ่ที่สุดในรัสเซีย และเป็นบริษัทผลิตแก๊สที่ใหญ่ที่สุดของโลก กับบริษัทน้ำมันรัสเซียอื่นจะเข้ามาซื้อกิจการไป

3) การเคลื่อนไหวของจีน ทางด้านพลังงานมีอยู่ 3 ด้านด้วยกัน ได้แก่

- 1) ในฐานะผู้บริโภครายใหญ่ ที่มีแนวโน้มขยายตัวมากขึ้น ตามอัตราเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง จนในปัจจุบันอยู่ในระดับที่สองรองจากสหรัฐ แม้ว่าจะอยู่ห่างไกลกันมาก แต่ก็มีผลให้เกิดภาวะตึงตัวในตลาดน้ำมันอย่างยิ่งเยื่อ และประเทศผู้ผลิตไม่ต้องขึ้นกับตลาดสหรัฐเหมือนที่เคยเป็นมา อนึ่ง ประเทศตลาดเกิดใหม่ อย่างเช่น อินเดีย และญี่ปุ่นตะวันตก ที่มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูง ก็มีส่วนในการแสดงบทบาททำงานองนี้ เช่นกัน

2) ในด้านการเข้าไปร่วมลงทุนหรือซื้อสัมปทานในการสำรวจขุดเจาะน้ำมันในประเทศต่างๆ ในตะวันออกกลาง ได้แก่ อิหร่าน โดยในเดือนตุลาคมปี 2004 บริษัทซีโนเปกของจีนทำสัญญาณด่า 7 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐซื้อน้ำมันและก๊าซธรรมชาติจากอิหร่านเป็นระยะเวลา 25-30 ปี ซึ่งกล่าวกันว่าเป็นโครงการลงทุนที่ใหญ่ที่สุดอย่างหนึ่งของภูมิภาค นอกจากนี้ ยังได้ผูกสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประเทศไทยอีกด้วย เป็นที่สังเกตว่าหลายประเทศที่จีนเข้าไปร่วมลงทุนในกิจการน้ำมัน เป็นประเทศที่ตะวันตกเหนือว่ามีอันตรายมากเกินไป หรือมีผลติกิริยามที่ตนไม่พอใจ เช่น ประเทศไทย อิหร่าน เวเนซุเอลา

3) เป็นผู้พัฒนาเมืองถ่านหินอย่างมาก มีการผลิตและการใช้สูงที่สุดในโลก พลังงานไฟฟ้าในจีนร้อยละ 80 ได้จากการถ่านหิน อุบัติเหตุในเหมืองถ่านหินสูงมาก ตัวเลขทางการระบุว่าในปี 2006 คนงานประสบอุบัติเหตุในเหมืองถ่านหินเสียชีวิตถึง 6 พันราย มีบางคนเห็นว่าเศรษฐกิจจีนมีแนวโน้มที่จะมีฐานบนถ่านหิน (Coal based Economy) และมีความกังวลว่าการใช้ถ่านหินปริมาณมากของจีนจะทำให้วิกฤติโลกร้อนรุนแรงขึ้น (บีบีซี 090307)

4) การเคลื่อนไหวของประเทศผู้ผลิตน้ำมันในโลกที่สาม ได้แก่ เวเนซุเอลา โบลิเวีย ชาด ในจีเรีย เป็นต้น มีลักษณะที่ว่าไปคือการพยายามโอนหรือเปลี่ยนกิจการให้กับรายเป็นของรัฐ ลดอิทธิพลของบริษัทน้ำมันต่างชาติลง เช่นกรณีประเทศโบลิเวียในลาตินอเมริกา หรือการไม่ยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขของธนาคารโลก เช่นในกรณีของประเทศไทยในแอฟริกา และมีการลูกขี้นทวงสิทธิผลประโยชน์จากชนพื้นเมือง เช่นกรณีประเทศไทยในจีเรีย การเคลื่อนไหวเหล่านี้เพิ่มความไม่แน่นอนและความอ่อนไหวในตลาดน้ำมันโลกมากขึ้นอีก

9. แนวโน้มปี 2007

สถานการณ์ในตะวันออกกลางปี 2006 胞มวลด้วยความขัดแย้งและสงคราม โดยมีการเปลี่ยนแปลงพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ-สังคมซึ่งดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ในปี 2007 คาดการแนวโน้มสำคัญคือ

9.1 สหัสจะทิ้งระเบิดอิหร่านหรือไม่ ?

ยุทธศาสตร์ (ข้ออ้าง) ที่ประสบความล้มเหลว

ยุทธศาสตร์หรือข้ออ้างในการครองโลกและภูมิภาคตะวันออกกลางของสหัสภายหลังเหตุการณ์วินาศกรรมเดือนกันยายน 2001 ได้แก่ สงครามต่อต้านการก่อการร้าย การเปลี่ยนระบบปกครองในอิรัก และการสร้างประชาธิปไตยหรือระบบตลาดเสรีที่มีสหัสเป็นผู้นำขึ้นทั่วภูมิภาค แต่ยุทธศาสตร์หรือข้ออ้างดังกล่าว ต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรคตั้งแต่เริ่มต้น และในปัจจุบันดูเหมือนอยู่ในภาวะล้มละลาย

ในด้านสงครามต่อต้านการก่อการร้าย มีนักวิจารณ์แท้ทันว่า เป็นการฟื้นโลกสมัยสงครามเย็นขึ้นมาอีกครั้ง โดยเพียงแต่เปลี่ยนชื่อคอมมิวนิสต์เป็นการก่อการร้ายเท่านั้น ทางการสหัสสามารถปฏิบัติสิ่งใดก็ได้ทั้งภายในและภายนอกประเทศในการทำสงครามครั้งนี้ เช่นภายในประเทศ มีผู้ซึ่งว่าลงความต่อต้านการก่อการร้ายเป็นการลิด落ตัวนิสิทธิ์สภาพของประชาชนเมริกัน และภายนอกประเทศ

สหัสได้เข้าล้มล้างรัฐบาลอื่นโดยสร้างเรื่องเหตุจีบนามาเป็นข้ออ้าง การวิจารณ์ดูจะเป็นจริงเมื่อเหตุการณ์ผ่านไป สงคามเย็นทำท่าไว้จะเกิดขึ้นใหม่อีกครั้ง แต่นอนไม่ใช่ว่าเกิดขึ้นระหว่างสหัสและพันธมิตรกับองค์กรก่อการร้ายที่เป็นการจัดตั้งระดับต่ำกวารัฐ หากเป็นระหว่างสหัสกับรัสเซีย ที่เป็นอิสระในหัวสงคามเย็น มีข้อแตกต่างอยู่บ้างที่พันธมิตรสหัสไม่ได้อยู่ในอำนาจของสหัสเหมือนเดิม และพันธมิตรของรัสเซียไม่ใช่ยุโรปตะวันออก หากแต่เป็นประเทศจีนที่กำลังเป็นมหาอำนาจ

แนวโน้มสู่ส่งคามเย็นครั้งใหม่

การประชุมว่าด้วยนโยบายความมั่นคงครั้งมหานครมิวนิก (Munich Conference on Security Policy) ครั้งที่ 43 ต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2007 ซึ่งมีผู้นำตัววันตกเข้าร่วมประชุม เช่น นายกรัฐมนตรีเยอรมัน แองเก-拉 แมร์เกล รัฐมนตรีว่าการใหม่สหัส โรเบิร์ต เกตส์ รวมทั้งสมาชิกสภาของเกรสสหัส นายลาดิเมียร์ บูติน ประธานาธิบดีรัสเซีย ได้กล่าวโجمติสหัสอย่างเผ็ดร้อน ว่าเป็นผู้ก่อให้เกิดการแข่งขันทางอาชีวะนิวเคลียร์ โดยพัฒนาระบบป้องกันป้องกันขึ้น ทำลายสถาบันระหว่างประเทศ และทำให้ตะวันออกกลางตกอยู่ในภาวะไร้เสียงรบภาพ และพยายามที่จะแบ่งยุโรปปัจจุบันออกเป็น 2 ค่าย

บูตินกล่าวว่า “ปัจจุบันเราได้เห็นการใช้อำนาจอย่างไรขوبเขตในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ นั่นคือการใช้กำลังทหาร... พื้นฐานที่สุดก็คือสหัสได้ก้าวล่วงเขตพร้อมเดนของตน และเข้าไปในทุกพื้นที่ (เป็นปฏิบัติการ) ที่ดำเนินไปตามลำพัง และผิดกฎหมาย ... มันนำเราไปสู่หุบเหวของความขัดแย้งซึ่งกันและกัน ซึ่งก่อให้ทางการเมืองเกือบกลายเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้” (เดอะ ชีแอคเติด ไทร์ส 110207)

ทัศนะเช่นนี้ย่อมาจากตัวของนายสหัสอย่างแน่นหนา ผู้แทนกองเกรสบางคนเห็นว่าเป็นการประกาศเผยแพร่หน้า การปราศรัยเช่นนี้จะนำไปสู่ส่งคามเย็นอีกครั้ง และนี่คือจะเป็นแนวโน้มใหญ่ ถ้าหากทั้งสองฝ่ายยังไม่ปรับเปลี่ยนทัศนะและนโยบายเข้าหากัน ยิ่งไปกว่านั้นบูตินยังไปเยือนประเทศไทยอีกครั้ง คาดว่าจะเป็นในเดือนตุลาคม 2557 ตามที่นายสหัสได้ระบุไว้ในเดือนกันยายน 2556 ที่มาเยือนประเทศไทย ในการหารือเรื่องความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่จัดขึ้นที่กรุงเทพฯ ประเทศไทย

การสถาปนาประชาธิปไตยในตะวันออกกลางยังห่างไกล

ในการล้มระบบบัชดัมในอิรักและสถาปนาประชาธิปไตยในตะวันออกกลางนั้น มีผลสำคัญเพียงการล้มระบบบัชดัม แต่การสถาปนาประชาธิปไตยตามที่สหัสคาดหวังนั้นอยู่ห่างไกลมาก เพราะว่าเมื่อเปิดประชาธิปไตย มีการเลือกตั้งอย่างเสรี ก็มีแนวโน้มที่กลุ่มเครื่องศาสนาหรือกลุ่มที่ต้องการเป็นอิสระจากสหัสจะได้รับชัยชนะ ในระยะหลังรัฐมนตรีต่างประเทศสหัสแบบไม่ได้อย่างคำว่าการสร้างประชาธิปไตยไม่ว่าจะเป็นในอิรักหรือในประเทศไทยก็ไม่ได้ในตะวันออกกลาง

ข้ออ้างใหม่ในการเคลื่อนไหวในตะวันออกกลาง

เมื่อยุทธศาสตร์เดิมประสบปัญหาและอุปสรรคมาก จนมีแนวโน้มใช่ไม่ได้ผล ก็มีข้ออ้างใหม่ขึ้น สำหรับการเคลื่อนไหวในตะวันออกกลาง ซึ่งมีด้วยกัน 3 ประการได้แก่ (1) การปลูกฝังอิหร่าน ดำเนิน

สังคมนิ่วสารและการทูต ทำให้ประเทศในตะวันออกกลางเกรงกลัวการเติบใหญ่และการคุกคามของอิหร่าน โดยเฉพาะในเรื่องนโยบายพัฒนานิวเคลียร์ (2) การขยายความขัดแย้งระหว่าง 2 นิกาย คือสุนนีและชีอะห์ให้รุนแรงขึ้น รวมทั้งความขัดแย้งอื่น เช่น ระหว่างชาวปาเลสไตน์ด้วยกัน ทั้งโดยสังคมนิ่วสารและปฏินิติการลับ (3) เพิ่มกำลังทหารขึ้นในตะวันออกกลาง ทั้งกองทัพเรือในอ่าวเปอร์เซีย และกองทหารในอิรัก รวมทั้งอัฟغانิสถาน

ข้อนำสังเกต

พบว่าการเคลื่อนไหวดังกล่าวข้างต้นไม่ได้ผลมากนัก เช่น การปลูกฝืophiliran จากการสำรวจประชาติที่จัดทำขึ้นโดยสำนักสำรวจประชาติของบีบีซีอีสไบ ระหว่างเดือนพฤษภาคม-ต้นเดือนมีนาคม 2006 ใน 6 ประเทศอาหรับ ได้แก่ อียิปต์ จор์แดน เลบานอน มอร็อกโก ซาอุดีฯ และยูเออี ซึ่งล้วนเป็นประเทศพันธมิตรกับสหรัฐ ให้วิธีสำรวจโดยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกหน้าใน 3,850 ตัวอย่าง พบว่าชาวอาหรับห่วงใยเกี่ยวกับอิหร่านน้อยกว่าต่อสหรัฐ นั้นคือเกือบร้อยละ 80 ของผู้ตอบคำสัมภาษณ์เห็นว่า อิสราเอลและสหรัฐเป็นปัจจัยภายนอกที่ใหญ่ที่สุดในการคุกคามความมั่นคงของตน มีเพียงร้อยละ 6 เท่านั้นที่ตอบว่าเป็นอิหร่าน และน้อยกว่า 1 ใน 4 ที่เห็นว่าควรลดต้นให้อิหร่านเลิกโครงการนิวเคลียร์ ขณะที่ร้อยละ 61 (เสียงส่วนใหญ่ของทั้ง 6 ประเทศ) เห็นว่าอิหร่านมีสิทธิในการพัฒนาพลังงานนิวเคลียร์ และเกือบร้อยละ 40 ของชาวอาหรับเห็นว่าประธานาธิบดีบุชเป็นผู้นำที่น่าชังที่สุด ซึ่งมากกว่าผู้นำอิสราเอล 2 คนอย่างลิบลับ โดยนายแคร์เรย์ ชารอนได้รับคะแนนน่าชังร้อยละ 11 และนายโอลเมอร์ตได้ร้อยละ 7 สำหรับผู้นำที่ชาวอาหรับชื่นชอบที่สุดได้แก่นายนัสรัลเลาะห์ ผู้นำพรรคอิสบัลล่าห์ที่อิหร่านหนุนหลัง ตามด้วยนายซีรักประธานาธิบดีฟรังเศส และนายอาห์มาดินีจัดประธานาธิบดีอิหร่าน

อนึ่ง การสำรวจนี้กระทำขึ้นก่อนการประหารอดีตประธานาธิบดีชัดด้มแห่งอิรักเลิกน้อย การประหารดังกล่าวขยายความแตกแยกระหว่างนิกายสุนนีและชีอะห์มากขึ้น ซึ่งทางสหรัฐได้ใช้โอกาสนี้ในการสร้างพันธมิตรระหว่างอิสราเอลและรัฐอาหรับที่นำโดยสุนนี ได้แก่ อียิปต์ จор์แดน ซาอุดีฯ และรัฐอ่าวอาหรับอื่น เพื่อต่อต้านอิหร่านที่เพิ่มขึ้นของอิหร่าน ในอิรัก ซีเรียและเลบานอน แต่ผู้ทำการสำรวจเห็นว่า สถาบันศาสนาอาหรับไม่ได้มองปัญหาสำคัญ ผ่านแuren ของความแตกต่างระหว่างสุนนี-ชีอะห์ หากมองผ่านประเด็นความขัดแย้งอิสราเอล-ปาเลสไตน์ และความไม่พอใจต่อนโยบายของสหรัฐมากกว่า และชาวสุนนีเกือบทั้งหมดจะเข้าข้างพวกชีอะห์ในประเด็นสำคัญ (Lebaneselobby.org 110207, The Muslim News 090207) จากการเปลี่ยนผู้บริหารของสหรัฐดังกล่าว จึงมีเสียงวิจารณ์หนาหูว่าสหรัฐจะใจมติอิหร่าน และในต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2007 ทางการสหรัฐแสดงหลักฐานที่อ้างว่าอิหร่านเข้าไปสนับสนุนการต่อต้านในอิรัก เสียงวิจารณ์นี้ก็เป็นจริงจังขึ้น

สหรัฐ-อิสราเอลจะโฉมตีอิหร่านจริงหรือไม่ ?

มีเหตุผลหลายประการที่สหรัฐไม่ควรโฉมตีอิหร่าน ได้แก่

- 1) อิหร่านมีความสามารถในการตอบโต้สหรัฐสูงกว่าอิรักมาก

2) การโจมตีอิหร่านได้ผลเพียงชั่วคราว แต่ไม่อาจหยุดยั้งการพัฒนาพลังงานนิวเคลียร์ได้เนื่องจากเป็นภัยแล้วไปทั่วโลก จากการที่นำมันมาใช้สูง

3) อิหร่านมีศักยภาพต่ำมากในการคุกคามสหัสและยูโรปตะวันตก แม้การใช้อาชญาณนิวเคลียร์ทำลายอิสราเอลก็เกิดขึ้นยาก เพราะเท่ากับเป็นการทำลายชาวปาเลสไตน์ และวัสดุอาหารอื่นที่อยู่ใกล้เคียงด้วย นั่นคือเป็นข้ออ้างที่ไม่มีเหตุผล

4) การโจมตีอิหร่านยังจะทำให้สหัสโดดเดี่ยวในสากล และเป็นที่เกลียดชังในหมู่สหภาพมากขึ้น ทำให้ฐานะของอิหร่านสูงเด่นขึ้นอีก

5) อิหร่านไม่ใช่คู่แข่งของสหัส การโจมตีอิหร่านทำให้สหัสอ่อนแอลงทางการทูตและการเมือง และทำให้คู่แข่งที่แท้จริงของสหัส ได้แก่ รัสเซีย-จีน ใช้โอกาสนี้เพิ่มบทบาทและอิทธิพลในเวทีโลกมากขึ้น การโจมตีอิหร่านของสหัสยิ่งหนักหน่วงและลึกซึ้ง กว้างก่อผลดีต่อรัสเซีย-จีนเท่านั้น โดยภาพรวม การโจมตีอิหร่านก่อผลเสียต่อผลประโยชน์แห่งชาติสหัส มากกว่าผลดี

ยังมีเหตุผลด้านอื่นที่สนับสนุนว่าสหัสจะโจมตีอิหร่าน ที่สำคัญมีอยู่ 2 ประการ ได้แก่

1) เพื่อเป็นการปกปิดความผ่ายแพร่ในอิรัก เป็นการดำเนินการตามที่จะถอนตัวออกไป
2) เป็นด้านจิตวิทยาและศักดิ์ศรีของจักรวรรดินิยมที่กำลังเสื่อมอำนาจ มักดิ้นวนจนสุดฤทธิ์เพื่อรักษาศักดิ์ศรีและอิทธิพลของตนไว้ จนกระทั่งล้มความชอบธรรมและความมีเหตุผลไป

ยกตัวอย่างเช่นกรณี จักรวรรดิอังกฤษ-ฝรั่งเศสในภาวะเสื่อมอำนาจ ได้ส่งกองทัพรเข้าบุกเขตคลองสูญเหลืองจากประธานาธิบดีนั้นเซอร์แห่งอิม珀ต์ประจำศรีที่เป็นของรัสสีในปี 1956 ทั้งที่โดยเหตุผลแล้วควรจะดำเนินการเจรจา ซึ่งจะบังเกิดผลดีกว่ามาก แต่ด้วยความทุงในศักดิ์ศรี ผู้นำของอังกฤษ-ฝรั่งเศส ได้ลั่นเสียงสำคัญไป 3 ประการ ได้แก่

(1) ละเลยต่อการปรึกษากับสหัส

(2) ละเลยต่อข้อเท็จจริงว่า ทหารอังกฤษ-ฝรั่งเศสมีจำนวนน้อยเกินกว่าที่จะรักษาพื้นที่เขตคลองนั้นได้ เมื่อเช็คภูมิภาคการต่อสู้ในหลายรูปแบบ

(3) ละเลยต่ออิทธิพลของสหภาพโซเวียตที่กำลังมาเป็นภัยมหาอำนาจ และกำลังแพร่อิทธิพลเข้ามายังภูมิภาคนี้ ด้วยการละเลยดังกล่าวอังกฤษ-ฝรั่งเศสถูกบีบให้ต้องถอนทหารไปอย่างเฉียบหนักที่สุด (ดูบทความของ Michael Klare ชื่อ Beware Empires in Decline ใน Foreign Policy in Focus 161206)

9.2 การเจรจาสันติภาพยิว-ปาเลสไตน์

ความขัดแย้งอิสราเอล-ปาเลสไตน์มีผู้แสดงสำคัญ 7 กลุ่มด้วยกัน ได้แก่ (1) กลุ่มปาเลสไตน์ (2) กลุ่มประเทศอาหรับ (3) อิสราเอล (4) สหัสและพันธมิตรตะวันตก (5) อิหร่าน (6) รัสเซียซึ่งเริ่มมีบทบาทมากขึ้นในปี 2006 และคาดว่ามีแนวโน้มสูงขึ้น โดยอาจดึงจีนเข้าเป็นพันธมิตรด้วย (7) องค์กรฯ

สหประชาชาติ จะแยกกล่าวถึงผู้แสดงเหล่านี้เป็น 3 หัวข้อด้วยกัน เพื่อประเมินว่าสันติภาพในตะวันออกกลางเป็นไปได้เพียงใด

1) กลุ่มปาเลสไตน์และประเทศอาหรับ รวมทั้งประเทศอิหร่าน

กลุ่มปาเลสไตน์ ปัจจุบันแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ขัดแย้งกัน สำหรับกลุ่มประเทศอาหรับพร้อมจะเจรจาสันติภาพ จากการสำรวจของสำนักซอกบีตั้งที่กล่าวแล้ว ชาวอาหรับส่วนใหญ่พร้อมที่จะเจรจาและสร้างสันติภาพกับอิสราเอล โดยให้กลับไปสู่พรมแดนเดิมก่อนสังคมปี 1965 ขณะเดียวกันก็เห็นว่า อิสราเอลคงจะไม่ยอมคืนดินเดนที่ยึดไปอย่างสันติ และชาวอาหรับจำนวนไม่น้อย (ประมาณร้อยละ 42) ในชาติฯ และร้อยละ 36 ในจอร์แดนเห็นว่าควรต่อสู้กับอิสราเอลต่อไปแม้ว่าจะยอมคืนดินเดนมา หากคิดเป็นคะແນนจากจำนวนประชากรก็สรุปได้ว่า ร้อยละ 61 ของชาวอาหรับยอมรับข้อตกลงเช่นว่า และร้อยละ 29 เห็นควรจะต่อสู้ต่อไป แนวโน้มทั่วไปก็คือยอมในการเจรจาสันติภาพ ขณะที่ดำเนินสู้รบไปพลาง

2) ทางด้านกลุ่มอิสราเอลและสหรัฐ

อิสราเอล-สหรัฐ กล่าวได้ว่าเป็นผู้แสดงสำคัญที่สุดต่อสันติภาพในตะวันออกกลาง พบร่วมกันและหลักยังเป็นการใช้เสนยานุภาพ สันติภาพจากความเข้มแข็ง

มีเหตุปัจจัยบางประการ ที่ทำให้พันธมิตรสหรัฐ-อิสราเอล มีจุดยืนของการใช้เสนยานุภาพและสันติภาพจากความเข้มแข็ง นั่นคือ ความสำเร็จในอดีต ตลอดช่วงเวลากว่า 40 ปีนับแต่ตั้งรัฐอิสราเอล ขึ้นมา เห็นได้ว่า ความเข้มแข็งทางทหารรวมทั้งปฏิบัติการลับของสหรัฐ-อิสราเอล เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดสถานการณ์ให้เอื้อต่อผลประโยชน์ของตน เช่นการพิชิตกองทัพอารậpในเวลาอันสั้น การยึดครองดินเดนที่เป็นจุดยุทธศาสตร์ ได้แก่ ถนนกาชา เขตเวสต์แบงก์ และที่ราบสูงโกลัน ซึ่งเป็นการขยายพื้นที่ประเทศอิสราเอลในตัว การกดดันทำลายผู้นำอาหรับและอิหร่าน ทำให้ประเทศเหล่านี้จำต้องใจอนุญาต ตามในระดับที่ต่างกัน เกิดผลให้มีการค้านำ้มันในสกุลดอลลาร์สหรัฐ การประกันให้นำ้มันไหลไปสู่สหรัฐ และพันธมิตรตะวันตก

อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ทศวรรษ 1970 สถานการณ์ได้เปลี่ยนไปมาก มีเทือkinอกเหนือจากสนับสนุน หรือแสดงว่าเสนยานุภาพทางทหารไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญในการแก้ไขข้อขัดแย้งเหมือนแต่ก่อน ได้แก่ การบอยคอตไม่ส่งนำ้มันให้สหรัฐและพันธมิตรในปี 1973 การพ่ายแพ้ในสังคมโลกในปี 1978 การปฏิวัติอิสลามในอิหร่านในปี 1979 และแม้การล่มสลายของสหภาพโซเวียตจะทำให้สหรัฐเกิดความอึดเชิงขั้นมาบ้าง แต่การติดหล่มในสังคมอิรักและอัฟغانistan รวมทั้งการปฏิบัติการที่ไม่ได้ผลของอิสราเอลในเดือนกันยายน ได้แสดงว่า สถานการณ์นั้นเปลี่ยนแปลงไปจริง อยู่ที่ฝ่ายนำของสหรัฐ-อิสราเอล จะประจักษ์เช่นนั้นหรือไม่

ขณะที่ฝ่ายบริหารสหรัฐ-อิสราเอล ดูจะเก็บรับบทเรียนและปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ไม่ทัน พบร่วมมือกับประชาชนและประชาสังคมทั้งในสหรัฐและอิสราเอล ต่างเคลื่อนไหวเรียกร้องสันติภาพกันอย่างคึกคัก หากจะแสร้งขึ้นเป็นภาระแสนหลัก สันติภาพในตะวันออกกลางก็มีความหวังมากขึ้น

3) โครงเป็นตัวกลางในการเจรจาสันติภาพครั้งนี้

ปัญหาความขัดแย้งนี้อยู่ที่ความไม่ไว้วางใจกันระหว่างสองฝ่าย สหรัฐได้มีบทบาทสำคัญในการเสนอหนทางสันติภาพ แต่ทั้งหมดล้มเหลว ดังนั้น จึงจำต้องใช้ตัวกลางอื่นมาเพิ่ม ได้แก่ รัสเซีย และองค์การสหประชาชาติ คือจำต้องเปิดการเจรจาหลายฝ่ายขึ้น เช่นเดียวกับการแก้ไขความขัดแย้งที่ยืดเยื้อ อื่น

9.3 การเพื่องฟุทางเศรษฐกิจหรือสังคมกลางเมือง 3 แห่ง

แม้ข่าวคราวเกี่ยวกับตะวันออกกลางจะหนักไปในเรื่องของความขัดแย้งและสังคม แต่ในอีกด้านหนึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างลึกซึ้งในภูมิภาคนี้ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ในปี 2007 ตะวันออกกลางจะบ่ายหน้าไปสู่ทิศทางใด ระหว่างการเพื่องฟุทางเศรษฐกิจและสันติภาพและสังคมกลางเมือง 3 แห่ง

ในด้านการเพื่องฟุทางเศรษฐกิจ

นิตยสารดิมาร์ สแตนดาร์ด ได้เสนอแนวโน้มโอกาสสุดยอดทางเศรษฐกิจของโลกมุสลิม 10 ประการ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นลักษณะร่วมของยุคโลกาภิวัตน์และประเทศไทยในโลกที่สาม ได้แก่

- (1) กิจกรรมเศรษฐกิจโลกเปลี่ยนมาสู่ตะวันออก (ได้กล่าวแล้ว)
- (2) นวัตกรรมเป็นตัวขับเคลื่อนการแข่งขันในโลก เป็นภาพรวมทั่วไปในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งตะวันออกกลางต้องใช้ความพยายามอย่างสูง
- (3) การเปลี่ยนแปลงประชากรในโลกมุสลิมในด้านการกระจายอายุ การเป็นเมืองและขนาดครอบครัว เป็นประเด็นสำคัญ ประเทศไทยในตะวันออกกลางถือว่าเป็นประเทศของคนรุ่นเยาว์ ดังนั้น จึงมีพลังในการขับเคลื่อนสูง
- (4) ศตวรรษที่สิบในผลิตภัณฑ์มวลรวมทางเศรษฐกิจมากขึ้น ปรากฏการณ์ที่ศตวรรษที่สิบทำให้เศรษฐกิจมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดนี้ เกิดขึ้นทั่วไปในประเทศไทยที่สาม
- (5) เทคโนโลยีข่ายสังคม สร้างการเชื่อมต่อในโลกอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน อัตราการใช้อินเทอร์เน็ตในตะวันออกกลางเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้
- (6) ตลาดผู้บริโภค มุสลิมเติบโตมากตามจำนวนประชากร มีรายได้เพิ่มขึ้น มีความสำนึกรักในอัตต์ลักษณ์ของตนหรือความเป็นชุมชนมุสลิมซึ่งจะกลายเป็นตลาดใหญ่ของโลก และมีภูมิปัญญาและภูมิปัญญาที่ต้องเสาะหาคนงานที่มีความสามารถ (Talent) ซึ่งปัจจุบันอยู่ในภาวะขาดแคลน
- (7) การเข้าถึงผู้มีความสามารถขับเคลื่อนการแข่งขันในโลก เป็นลักษณะทั่วไปของยุคโลกาภิวัตน์ที่ต้องเสาะหาคนงานที่มีความสามารถ (Talent) ซึ่งปัจจุบันอยู่ในภาวะขาดแคลน

(8) โครงสร้างธุรกิจครอบคลุมแบบเดินแสวงหาการปฏิบัติใหม่ที่ทันสมัย เป็นการปรับเปลี่ยนที่อาจเกิดขึ้น ณ ที่ๆ มีการปรับปรุงองค์กรธุรกิจเพื่อให้ทันสมัยขึ้นทั่วไป

(9) การบังเกิดขึ้นของวัฒนธรรมตลาดทุนและทุนเลี้ยงระยะยาว (Venture Capital) เป็นลักษณะทั่วไปในยุคโลกาภิวัตน์ เด่นเป็นจิงสูงในตะวันออกกลาง เนื่องจากมีเงินทุนอยู่ที่นี่มาก

(10) การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านซอฟต์แวร์ตามสั่ง (On-Demand Software) ซอฟต์แวร์รหัสเปิด (Open Source) ไร้สาย (Wireless) เทคโนโลยีนานาและชีวภาพ เป็นลักษณะทั่วไปของยุคโลกาภิวัตน์ (Dinar Standard 071006)

ข้างต้นนี้เป็นการเคลื่อนไหวเพื่อการพัฒนาซึ่งมีตัวอย่างรูปธรรมจำนวนไม่น้อย อย่างไรก็ตาม การเคลื่อนไหวดังกล่าวถูกกลบด้วยเรื่องทางการเมืองและการทหาร ซึ่งสามารถทำลายผลพวงของการพัฒนาได้ในพริบตา ด้วยนโยบายการทึงระเบิดจนกลับไปสู่ยุคหินของสหัส

ในด้านปัญหาสันติภาพและสังคม

มีความซับซ้อนกว่า เนื่องจากประกอบด้วยผู้เล่นจำนวนมาก และมีการรวมศูนย์ทางอำนาจและผลประโยชน์สูง ในรอบปี 2006 มีผู้ชี้แจงความเป็นไปได้ที่จะเกิดสงครามกลางเมืองในปาเลสไตน์ เลบานอนและอิรักพร้อมกันในตะวันออกกลาง ซึ่งจะทำให้ภูมิภาคนี้ร้อนระอุมากขึ้นไปอีก อย่างไรก็ตาม มีความพยายามจากหลายฝ่ายที่ต้องการไม่ให้ความขัดแย้งดังกล่าวขยายตัวออกไป ในปี 2007 คาดหมายในด้านดีว่าพลังแห่งสันติภาพจะสามารถต้านยั่นพลังแห่งสังคมได้ และสถานการณ์ความรุนแรงทั่วไปไม่น่าจะแพร่ร้ายไปกว่าในปี 2006

9.4 ช่องว่างและการพัฒนา

โลกอาหรับและประเทศมุสลิมในตะวันออกกลางกล่าวโดยทั่วไป มีช่องว่างที่สำคัญ 6 ประการ โดยช่องว่างเหล่านี้ด้านหนึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา ในอีกด้านหนึ่งเป็นตัวเร่งให้เกิดการพัฒนาเพื่อลดทอนช่องว่างลง ช่องว่างดังกล่าว ได้แก่

1) ช่องว่างระหว่างรัฐบาลกับประชาชน

สืบเนื่องจากพื้นฐานเสรีภาพและประชาธิปไตยที่ยังมีค่อนข้างจำกัด เมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่น ช่องว่างนี้แสดงออกในหลายด้าน ที่สำคัญได้แก่

(ก) ท่าทีหรือนโยบายของรัฐบาล ที่ส่วนใหญ่เป็นพันธมิตรกับสหัส ขณะที่ภาคประชาชนเห็นเป็นอย่างอื่น

(ข) ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันหรือการเล่นพวกร้อง ที่ขาดการตรวจสอบ ก่อให้เกิดความชุนเคืองใจหรือความรู้สึกไม่เป็นธรรมในสังคมขึ้น เป็นเงื่อนไขให้กลุ่มพลังอื่นทั้งภายในและภายนอกเข้ามาแทรกแซง กลุ่มพลังภายในที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มศาสนา หรือพรรคราชการเมืองที่อิงศาสนาที่เคลื่อนไหวอย่างคึกคักในหลายประเทศ กลุ่มเหล่านี้ที่ทำงานได้ผลดีมักมีมวลชนรองรับ กว้างขวาง จนกระทั่งคุกคามต่อรัฐบาล เช่น ขบวนการราดราภาพมุสลิมในอียิปต์ สำหรับพลัง

ภายนอกมีสหรัฐ เป็นต้น อาศัยช่องว่างดังกล่าวในการจัดตั้งมาลชนหรือกลุ่มอำนาจต่างๆ เพื่อ กดดันรัฐบาลในภูมิภาคให้ปฏิบัติตามที่ตนต้องการ

การลดถอนช่องว่างดังกล่าวเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศในทุกทาง กล่าวอีกอย่าง หนึ่งก็คือ การพัฒนาประเทศในทุกทางย่อมมีผลในการลดช่องว่างระหว่างรัฐบาลกับประชาชน

2) ช่องว่างทางเศรษฐกิจ ระหว่างคนรวยกับคนจน ระหว่างเมืองกับชนบท

แสดงออกที่ (ก) ฐานะทางเศรษฐกิจ (ข) ฐานะทางการศึกษาและการเข้าถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่ (ค) การว่างงานซึ่งมีอัตราค่อนข้างสูงในภูมิภาคนี้ ช่องว่างดังกล่าวมีส่วนขยายช่องว่างระหว่างรัฐบาลกับประชาชน ช่องว่างทางเศรษฐกิจนี้ ในบางประเทศในภูมิภาคที่ยังสามารถรักษาอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูง สร้างงานชั้นอย่างพอเพียง และสามารถให้สวัสดิการที่จำเป็น ได้แก่ การศึกษาและสาธารณสุขได้ทั่วถึง ปัญหาไม่รุนแรงมาก แต่ในประเทศที่มีทรัพยากรพลังงานไม่มาก อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจไม่สูง สถานการณ์จะรุนแรงขึ้น กรณีที่นำจับตากลับประเทศโอมาน เป็นต้น

3) ช่องว่างระหว่างวัย

ประเทศในตะวันออกกลาง กล่าวได้ว่าเป็นประเทศของเยาวชน ซึ่งโดยวัยมีความต้องการ อิสระเสรี และเปิดรับของใหม่หรือการเปลี่ยนแปลงได้เร็ว ในบางประเทศ เช่น ในอิหร่าน ประชากรจำนวนมากเกิดหลังการปฏิวัติอิสลามปี 1979 แม้จะมีความรู้สึกวิชาติสูง แต่ความเข้มข้นทางการปฏิวัติหรือ การเคร่งทางศาสนาไม่มากเท่ารุ่นการปฏิวัติ ซึ่งปัจจุบันได้เข้ามามีอำนาจทางการบริหาร ยกตัวอย่าง ได้แก่ ประธานาธิบดีอาرمานีจัด เป็นต้น ช่องว่างนี้เปิดให้อิทธิพลตะวันตกที่มีของปลูกใหม่หรือมี วัฒนธรรมทางนวัตกรรมแทรกเข้ามาได้ เหล่านี้หากจัดการไม่ดีก็อาจกล่าวเป็นปัญหาใหญ่ได้

4) ช่องว่างทางเพศ

ช่องว่างทางเพศ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นทั่วโลกในสังคมชายเป็นใหญ่ แต่ในโลกอาหารดูจะมีปัญหามาก เป็นพิเศษ และก็เป็นจุดที่ตะวันตกขยายความให้กว้างออกไปอีก จนกระทั่งกล้ายเป็นเหมือนจุดอ่อน สำคัญ แต่ในทางปฏิบัติในหลายประเทศ เหตุการณ์ไม่ได้ Lewinsky ที่ปานั้น ในบางรัฐ เช่นรัฐปาเลสไตน์ที่ มีสถานการณ์ซุบยวนนาน สรวิสได้ต่อสู้เดียงบ่าเดียงไห่ชาย และค่อนข้างมีบทบาทสูงในสังคม ประเทศ อิหร่านที่แม้มีการปฏิวัติอิสลาม ก็ปรากฏว่าสรวิสได้มีสิทธิและบทบาทมากขึ้น ปัจจุบันนักศึกษาหญิงใน ระดับมหาวิทยาลัยมีมากกว่าชาย นอกจากนี้ ยังพบว่าสรวิสได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารทางธุรกิจ เพิ่มขึ้นโดยที่ไม่ได้เป็นประเทศต่างๆ ช่องว่างทางเพศภาวะจึงเป็นสิ่งที่ค่อยๆ คลื่นลายไปตามการพัฒนาของ สังคม การเพิ่มบทบาทสรวิสในตะวันออกกลางที่สำคัญต่อไปจะเป็นด้านการเมือง ซึ่งคาดว่าคงมีความ ขัดแย้งสูง และนับเป็นหัวเลี้ยวสำคัญของภูมิภาคนี้ด้วย

5) ช่องว่างทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ช่องว่างนี้มีทั้งภายในและระหว่างตะวันออกกลางกับโลกตะวันตก และเกิดจากเหตุปัจจัยสำคัญ 3 อย่าง ได้แก่

(ก) ซ่องว่างทางเศรษฐกิจที่ทำให้ชนบทอันห่างไกลและคนยากจนเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ยากลำบากกว่า ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ทั่วโลก แต่ภูมิภาคตะวันออกกลางมีลักษณะพิเศษ เช่น การใช้อินเทอร์เน็ตยังมีสัดส่วนน้อยเกินไป ซึ่งอาจเกิดจากประเด็นทางการเมือง

(ข) ทศนะว่าวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นเรื่องของทุนนิยม ที่บางคนเห็นว่า ขัดกับหลักศาสนา จากนี้มีการจัดการศึกษาที่เน้นให้ความสำคัญทางศาสนาสูง ทำให้สังคมโลกอาจรับมีลักษณะค่อนข้างปิดตัว อย่างไรก็ตาม ทศนะนี้ก็มีผู้ใด้แย่งกันมากขึ้น แนวโน้มทั่วไปคือมีการให้ความสำคัญแก่วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยมากขึ้น เพราะหากปราศจากสิ่งนี้ ก็จะขาดความรู้ทางวัฒนเพื่อการพัฒนา

(ค) ภาวะความขัดแย้งและสังคมต่อเนื่องเป็นเวลานาน ที่จำกัดการพัฒนาทางด้านนี้ หรือทำให้การพัฒนาดังกล่าวขึ้นกับประเทศตะวันตก ซึ่งมักใช้การแทรกแซงประเทศที่ไม่ยอมอ่อนน้อมให้ปฏิบัติตาม หรือหากมีการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ก็ขัดขวางด้วยมาตรการต่างๆ เช่น กรณีอิหร่านต้องการพัฒนาความรู้ทางด้านพลังงานนิวเคลียร์

6) ซ่องว่างทางการบริหารจัดการหรือการจัดการสมัยใหม่

กล่าวโดยทั่วไป การบริหารจัดการสมัยใหม่ต้องการองค์กรที่ยืดหยุ่น และมีคุณงานหรือผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้และความคิดสร้างสรรค์สูง เหล่านี้ขัดกับลักษณะสังคมประเภทนี้ที่ต้องการความเชื่อฟังและการยึดถือปฏิบัติตามกันมาเป็นสำคัญ มีความพยายามทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติในการสร้างองค์กรที่ทันสมัยที่เป็นแบบอิสลามขึ้น นับว่าเป็นนวัตกรรมทางองค์กรและสังคมที่สำคัญ

กระแสโลกกวัตน์ที่มีการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนการปรับองค์กรอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สามารถดำเนินการอยู่ได้ในโลกที่ไม่แน่นอนและเต็มไปด้วยการเปลี่ยน ส่งผลกระทบอย่างสูงต่อโลกอาหรับและโลกอิสลาม ขณะเดียวกัน ความเป็นไปในตะวันออกกลาง ก็มีผลกระทบต่อโลกกวัตน์ด้วย

สันติภาพ ประชาธิปไตย และการพัฒนาอย่างยั่งยืนในตะวันออกกลาง จะสร้างความหน้าใหม่แห่งโลกกวัตน์ ภูมิทัศน์ทางการเมืองในตะวันออกกลางจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างผิดหูผิดตา เมื่ออิทธิพลการยนต์กลดบทบาทลง และผู้แสดงภายในสามารถกำหนดนโยบายการเมืองและการพัฒนาประเทศของตนเองได้มากขึ้น นี้เป็นการเปลี่ยนแปลงใหญ่ จุดหนึ่งของดุลอำนาจโลก

បរទាន់ករណ

- 2006 Israel-Gaza conflict – Wikipedia, the free encyclopedia.** <http://en.wikipedia.org/wiki/2006_Israel-Gaza_conflict> Retrieved 9 Mar 2007.
- 2006 Israel-Lebanon conflict – Wikipedia, the free encyclopedia.** <http://en.wikipedia.org/wiki/2006_Israel-Lebanon_conflict> Retrieved 9 Mar 2007.
- Ahrari, Ehsan. “Russia rules the world’s arms bazaar.” **Atimes**. <<http://www.atimes.com/printN.html>> Retrieved 31 Oct 2006.
- Akyol, Mustafa. “Is capitalism compatible with Islam?” **Turkish daily news** (Feb 19, 2007) <<http://www.turkixhdailynews.com.tr/article.php?enewsid=66511>> Retrieved 20 Feb 2007.
- Benhold, Katrin, “At World Economic Forum, a look at the dangers of a shifting power equation.” **International Herald Tribune**. (Jan 23, 2007) <<http://www.iht.com/bin/print.php?id=4313257>> Retrieved 5 Feb 2007.
- “Campbell, Deborah. “Iran’s quiet revolution.” **Payvand’s Iran News**. (Nov 11, 2006) <<http://www.payvand.com/news/06/nov/1122.html>> Retrieved 12 Nov 2006.
- Cohen, Jim and Nicolaidis, Dimitri. “Imperial designs vs. reality in Lebanon. **Z Magazine online** Vol.19 No.10 (Oct 2006) <<http://zmagsite.zmag.org/Oct2006/cohenpr1006.html>> Retrieved 15 Oct 2006.
- Economy of the OIC** <http://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_the_OIC> Retrieved 7 Jan 2007.
- “Emaar’s King Abdullah economic city to be regions hi-tech club.” **Mena Report**. <<http://www.menareport.com/en/business/208546/&mod=print>> Retrieved 8 Feb 2007.
- Engdahl, William F. “The emerging Russian giant plays its cards strategically.” **GlobalResearch.ca** (Oct 7, 2006) <<http://www.globalresearch.ca/index.php?context=viewArticle&code=WIL20061007&articleId=3408>> Retrieved 14 Oct 2006.
- Engelhardt, Tom. “Forgotten Afganistan.” **TomDispatch**. (Feb 5, 2007) <http://www.zmag.org/content/print_article.cfm?itemID=12044§ionID=49> Retrieved 6 Feb 2007.
- Erlanger, Steven. “Series of sordid corruption charges nears it’s Nadir in Israel.” **International Herald Tribune**. (Jan 24, 2007) <<http://www.iht.com/bin/print.php?id=4335550>> Retrieved 27 Jan 2007.
- Franshetti, Mark. “Russia defies West and goes ahead with nuclear fuel sale to Iran.” Times (Dec 17, 2006) <<http://www.timesonline.co.uk.PrintFriendly.0,,1-524-2508381.html>> Retrieved 18 Dec 2006.
- “Hail economic city to serve as logistic hus-KSA” **MENAFN** (Feb 4, 2007) <http://www.menafn.com/qn_news_story_s.asp?StoyId=1093144566> Retrieved 8 Feb 2007.
- Kaminer, Reuven. “Olmert leads Isareel into a Five-Front war.” **Political Affairs Magazine**. (Feb 8-11, 2007) <<http://www.politicalaffairs.net/article/articleview/4830/1/240/>> Retrieved 12 Feb 2007.
- King Abdullah Economic City** <http://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_the_OIC> Retrieved 8 Feb 2007.
- King Abdullah economic city launched by custodian of two holy mosques.” **EAAR**. <<http://www.emaar.com/MediaCenter/PressRelease/December20.asp>> Retrieved 8 Feb 2007.
- Klare, Micheal. “Beware empires in decline.” **Foreign Policy Focus**. (Oct 16, 2006) <<http://www.commondreams.org/cgi-bin/print.cgi?file=/views06/1016-35.htm>> Retrieved 17 Oct 2006.
- “Knowledge economic city in Al-Madinah ink \$267 million deals at Cityscape.” **Mena Report**. <<http://www.menareport.com/en/business/206994>> Retrieved 8 Feb 2007.
- “Lat-Am leaders end second summit.” **BBC News**. (Dec 10, 2006) <<http://news.bbc.co.uk/go/pr/fr/-/2/hi/business/6166047.stm>> Retrieved 22 Jan 2007.
- Lobe, Jim. “Arabs less worried about Iran, poll finds.” **Lebanon Lobby**. (Feb 11, 2007) <http://financialexpress-bd.com/index3.asp?cnd=2/11/2007§ion_id=4&newsdis=52213&spcl=no> Retrieved 11 Feb 2007.

- Mayton, Joseph S. "Lebanon bombs kill 3; civil war looming." **All Headline News** (Feb 14, 2007) <<http://www.allheadlinenews.com/articles/7006460100>> Retrieved 15 Feb 2007.
- McKay, Floy J. "The US War machine: Shockingly, Awfully Expensive." **Seattle Times** (Jan 24, 2007) <<http://commondreams.org/cgi-bin/print.cgi?file=/views07/0124-30.htm>> Retrieved 25 Jan 2007.
- Mercosur** <<http://en.wikipedia.org/wiki/mercosur>> Retrieved 21 Jan 2007.
- "New York, other US cities losing competitive edge." **Taipei Times**. (Jan 23, 2007) <<http://www.taipeitimes.com/News/worldbiz/archives/2007/01/23/2003346017>> Retrieved 23 Jan 2007.
- "Poll show Arabs dislike Bush." **Muslim New, The.** (Feb 9, 2007) <<http://www.muslimnews.co.uk/news/news.php?article=12337>> Retrieved 11 Feb 2007.
- "Russia queries US military role in ME" **DAWN the internet edition.** (Jan 28, 2007) Retrieved 29 Jan 2007.
- "Russia to open intl. nuclear center in Siberia by year-end." **Russian News & Information Agency.** (Oct 26, 2006) <<http://en.rian.ru/20061026/55149450-printhtml>> Retrieved 31 Oct 2006.
- "S America launched trading bloc." **BBC News.** (Dec 9, 2004) <<http://news.bbc.co.uk/go/pr/fr/-/2/hi/business/4079505.stm>> Retrieved 21 Jan 2007.
- "SAGIA governer and Emaar the economic society board members tour KAEC site and presentation centre." **AME Info** (Jan 18, 2007) <<http://www.ameinfo.org/108112.html>> Retrieved 8 Feb 2007.
- "Saudi plans \$30bn 'economic city'." **BBC News.** (Nov 6, 2006) <<http://news.bbc.co.uk/go/pr/fr/-/2/hi/business/6121732.stm>> Retrieved 8 Feb 2007.
- "Saudi to build 26-billion-dollar new city." **Breitbart.com** (Dec 20, 2005) <<http://www.breitbart.com/news/2005/12/051220165102.rfmm4n2n.html>> Retrieved 8 Feb 2007.
- "Scandals tighten noose around Israel government." **Jordan Time, The.** (Feb 4, 2007) <<http://www.jordantimes.com/sun/news/news5.htm>> Retrieved 4 Feb 2007.
- Schmidt, Jonathan and Davies, Howard. "The Shifting power equation of globalization." **International Herald Tribune.** (Jan 17, 2007) <<http://www.iht.com/aricles/2007/01/17/opinion/edshmidt.php>> Retrieved 21 Jan 2007.
- "South American presidents gather for Mercosur summit." **VOA News** (Jan 18, 2007) <<http://www.voanews.com/english/2007-01-18voa52.cfm?renderforprint=1>> Retrieved 21 Jan 2007.
- Sudakov, Smitry. "Russia's influence in the Middle East irritates USA." **Pravda.ru** (Sep 20, 2006) <<http://english.pravda.ru/print/russia/politics/84536-Egypt-0>> Retrieved 31 Oct 2006.
- "Syria blames US for recent bombings in Iraq, Lebanon and Algeria." **Middle East News.** (Feb 14, 2007) <http://news.monstersandcritics.com/middleeast/news/printer_1263583.php> Retrieved 15 Feb 2007.
- Trounson, Rebecca. "Former aide criticizes Carter over Mideast book." **Los Angles Times.** (Jan 13, 2007) Retrieved 14 Jan 2007.
- World Economic Forum. **Annual Meeting 2007 Themes.** <<http://www.weforum.org/en/events/AnnualMeeting2007/Themes/index.htm>> Retrieved 27 Jan 2007.

ลำดับความเคลื่อนไหวด้านการเมืองในตะวันออกกลางปี 2549

เดือนมกราคม

วันที่ 3 ม.ค. น.ส.พ.เดออะวอชิงตัน ไกมส์ ในสหรัฐรายงานว่า ขัดต้ม อุสเซน อดิตประธานาธิบดีอิรักที่ปัจจุบันถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำกรุงแบกแดด ได้กล่าวต่อหน้าความ 2 คนของเขาว่า หากเขากลับมาตัดสินประหารชีวิตในฐานเป็นอาชญากรสองครัม เขาขอตายด้วยวิธียิงเป้าดีกว่าการถูกแขวนคอ (เดลินิวส์ 04012006)

วันที่ 3 ม.ค. ประธานาธิบดีอาร์มาดิเนจัด แห่งอิหร่าน "ได้ประนามว่า ชาวยูโรปได้ล้างเผ่าพันธุ์ชาวอิสลามออกเยอรมันด้วยการขับไล่ชาวบารมีออกจากทุกประเทศในยุโรป นับเป็นการยิงกระสุนดเดียวได้นก 2 ตัว ทั้งกำจัดชาวอิสลามออกจากการเมือง แต่ตั้งนิคมชาวบารมีขึ้นท่ามกลางประเทศมุสลิม อิสลามเป็นส่วนหนึ่งของยุโรปที่ถูกขับออกมาระหว่างความคิดต่อต้านอิสลามอยู่แล้วโดย自然 แล้วทำไม่อาจปาเลสไตน์ ผู้ไม่ได้มีส่วนสัมภาระชาวบารมีเลย ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงถูกบังคับขับไล่ออกจากดินแดนของตนเองเพื่อยกที่ให้แก่รัฐอิสลาม แต่ยุโรปกลับไม่ชดใช้อาชญากรรมที่ได้ก่อไว้เอง (เดลินิวส์ 03012006)

วันที่ 5 ม.ค. นายกฯ "อาเรียล ชารอน" แห่งอิสราเอล วัย 77 ปี ถูกตัวนำเข้าโรงพยาบาลด่วนหลังมีอาการป่วยหนัก ซึ่งพบว่าเลือดออกในสมอง จนต้องได้รับการผ่าตัดอย่างเร่งด่วนนานกว่า 7 ชั่วโมงจึงสามารถรักษาชีวิตเอาไว้ได้ ก่อนส่งเข้าห้องไอซีयูเพื่อติดตามอาการที่อยู่ในขั้นวิกฤตต่อไป (เดลินิวส์ 06012006)

วันที่ 7 ม.ค. ที่ผ่านมาในกรุงแบกแดด ขณะที่ ตัวประกันชาวฝรั่งเศสรายหนึ่ง ที่หลบหนีออกมายังไกด์ หลังจากถูกกักตัวในอิรักนานถึง 5 สัปดาห์ ได้เดินทางกลับรั่งเศสแล้ว (เดลินิวส์ 11012006)

วันที่ 9 ม.ค. คณะแพทย์อิสราเอล เปิดเผยว่า นายกฯอาเรียล ชารอน เริ่มหายใจได้ด้วยตนเองแล้วเมื่อวันจันทร์หลังจากคณะแพทย์ตัดสินใจอย่างระดับให้นายชารอนรู้สึกตัวจากอาการ昏迷ที่เกิดจากการใช้ยาชาแบบค่อยเป็นค่อยไป แม่นายชารอนสามารถรอดชีวิตได้ แต่คงไม่มีโอกาสที่จะกลับไปนั่งในตำแหน่งนายกฯได้ ซึ่งทำให้มีการมองกันว่า อิสราเอลอาจเกิดช่องว่างทางการเมืองขึ้น (เดลินิวส์ 10012006)

วันที่ 10 ม.ค. เจ้าหน้าที่สอบสวนของสหรัฐกับอิรัก ได้รับมอบหมายให้ลังดาวาผู้สืบเชื้อสายชาวอเมริกัน น.ส.จิลล์ แคร์รอร์ล วัย 28 ปี ผู้สืบเชื้อพิเศษที่ทำงานให้กับบริษัทเดียน ไซน์ มอนเตอร์ ถูกกลุ่มนี้อ้างเป็นลักษณะตัว

วันที่ 16 ม.ค. ที่กรุงลอนדון ไม่มีการทำข้อตกลงใด ๆ ระหว่างสหรัฐ, ฝรั่งเศส, อังกฤษ และเยอรมัน รวมทั้งรัสเซียกับจีน กรณีเสนอข้อพิพาทการเพิ่มสมรรถนะเรือเนียร์ของอิหร่านต่อที่ประชุมคณะกรรมการตีความมั่นคงฯ ซึ่งอาจนำไปสู่การคว่ำบาตรหรือไม่ ขณะนี้สหรัฐเห็นว่า อิหร่านไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจังในการทำงานของกระบวนการทางการทูต ส่วนกลุ่มอิหร่าน 3 จากประเทศสหภาพยุโรป (อิยู) ที่ประกอบด้วย อังกฤษ, ฝรั่งเศส และเยอรมัน ต่างพยายามกดดันอิหร่านอย่างหนัก ในขณะที่รัสเซียกับจีนคัดค้านการนำประเด็นดังกล่าวเข้าที่ประชุมสหประชาชาติ (เดลินิวส์ 19012006)

วันที่ 26 ม.ค. เจ้าหน้าที่ของพระคยา 마스และพระคยา 파타ห์ ซึ่งเป็นพระคยาสูบลาปลาสเตน เปิดเผยว่า กลุ่มหัวรุนแรงฆามาสค่ายชนะได้ครองเสียงมากในการเลือกตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติครั้งแรกของ 槃เลสไตน์ ในขณะเดียวกัน กระแสความหวาดกลัวเพิ่มมากขึ้นว่า ผลการเลือกตั้งดังกล่าวจะผลักให้กระบวนการการสร้างสันติภาพในตะวันออกกลางประสบปัญหาความบ่ำบุ่น สำนายนายมาห์

มูด อับบาส ผู้นำปาเลสไตน์ กล่าวว่า เขาจะลาออกจากตำแหน่งหากเขามีความสามารถหลักด้านระหว่างสันติภาพของเขากับอิสราเอลได้ (เดลินิวส์ 27012006)

วันที่ 29 ม.ค. อดีตผู้นำอิรัก ชัดดัม ได้ออกมาพิจารณาของศาลแล้วได้เดินออกจากศาลด้วยความไม่พอใจที่การพิจารณาไม่ได้ให้ความเป็นธรรมแก่ต้นเองพร้อมตะโกนว่า” ผู้ทรายศ” (Aljazeera.com 29012006)

วันที่ 30 ม.ค. นาย Ismail Haniya ผู้นำยา麻สเรียกร้องต้องการให้ยูโรปให้ความช่วยเหลือสนับสนุนด้านการเงินแก่ปาเลสไตน์ (Aljazeera.com30012006)

วันที่ 30 ม.ค. นายเօธุ โอลเมอร์ รัฐมนตรีนายกฯอิสราเอลได้ประกาศว่า อิสราเอลได้ตัดสินใจที่จะระงับการอนุมัติเงินให้แก่คณะกรรมการปาเลสไตน์ เนื่องจากเกรงว่าเงินดังกล่าวถูกนำไปให้ความช่วยเหลือกลุ่มก่อการร้าย เด米อิสราเอลเตรียมจะลงมือเบนจำนวน 35 ล้านดอลลาร์ให้คณะกรรมการปาเลสไตน์ในวันที่ 1 ก.พ. การตัดสินใจของอิสราเอลมีขึ้นหลังจากยา麻สชนะการเลือกตั้งรัฐสภาปาเลสไตน์ เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา นอกจากนี้ นายโอลเมอร์ยังเรียกร้องประชาคมโลกให้เพิ่มแรงกดดันต่อยา麻สด้วย (เดลินิวส์ 31012006)

เดือนกุมภาพันธ์

วันที่ 2 ก.พ. การพิจารณาคดีชัดดัม อุสเซน อดีตประธานาธิบดีอิรักและพระพักในข้อหาเป็นอาชญากรต่อมวลมนุษย์ ได้เปิดมากขึ้นอีกครั้งโดยปราศจำเลยทั้งแปดคนในศาล ซึ่งนายราอุฟ ราชีด อับเดล ราชีมานะ ประธานผู้พิพากษาเผยแพร่ว่า จำเลยบางคนปฏิเสธขึ้นศาล ส่วนคนอื่น ๆ สับสน ดังนั้นเขาจึงตัดสินใจเปิดศาลพิจารณาคดีโดยไม่ต้องมีพวากเขามาร่วมพิจารณา (เดลินิวส์ 03022006)

วันที่ 20 ก.พ. ได้มีการเปิดเผยแพร่ภาพนับ 100 ภาพที่แสดงให้เห็นการกระทำทางรุนแรงนักโทษและการทำผิดทางเพศแก่นักโทษที่เรือนจำ Abu Ghraib เมื่อปี 2004 ซึ่ง SBS รายงานว่าภาพดังกล่าวจะถูกถ่ายทอดในรายการ Dateline Program (Aljazeera.com15022006)

วันที่ 20 ก.พ. นายปีเตอร์ แม็คเคย์ รมต.ต่างประเทศแคนาดา ได้กล่าวเยี่ยนยันว่า รัฐบาลใหม่ปาเลสไตน์ภายใต้การนำของกลุ่มยา麻สจะต้องเปลี่ยนท่าที โดยเฉพาะในการยอมรับการเมืองของอิสราเอล มิฉะนั้นแคนาดาจะงดความช่วยเหลือที่มอบให้องค์กรบริหารปาเลสไตน์ปีละ 22 ล้านดอลลาร์ หรือประมาณ 880 ล้านบาท ด้านนายคาดิ เมชาล ผู้นำฝ่ายการเมืองของยา麻ส กล่าวที่กรุงเทพฯ ระหว่างการเข้าพบหารือกับผู้นำสูงสุดทางศาสนาของอิหร่านเมื่อวันที่ 21 ก.พ. ว่า ยา麻สจะตัดสินใจเกี่ยวกับการเจรจาับอิสราเอลก็ต่อเมื่อรัฐชาวiyatlonตัวอักษรดินแดนของชาวปาเลสไตน์ และให้การยอมรับสิทธิ์ต่าง ๆ แล้วเท่านั้น (เดลินิวส์ 22022006)

วันที่ 22 ก.พ. กลุ่มคนร้ายได้ลอบวางระเบิดลูกใหญ่ถล่มที่ สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ชื่อ Askari shrine ซึ่งเป็นที่เคารพของมุสลิมชีอะห์ ซึ่งตั้งอยู่ในเมืองชามาราทางตอนเหนือของกรุงแบกแดด ขณะเกิดเหตุมีคนนับร่วมพันอยู่ภายในสถานที่ดังกล่าว

วันที่ 23 ก.พ. คอนโดยร์ช่า ไอร์ รัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐเดินทางไปเลบานอนโดยไม่แจ้งล่วงหน้า ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเดินทางไปประเทศไทยวันอุกฤษ 5 วัน ทั้งนี้ เพื่อแสดงสนับสนุนรัฐบาลเลบานอน และได้เยี่ยมประเทศอิร์ปีต์และชาอุติอาราเบีย ซึ่งเป็นส่วนในการสนับสนุนประธานาธิบดีอับบาสของปาเลสไตน์รวมทั้งการทางการทั้งการพัฒนานิเวศลีย์ของอิหร่าน (Aljazeera.com 23022006)

เดือนมีนาคม

วันที่ 2 มี.ค. นักการเมืองชาวเชร์กและชูนหนี่ ได้ตักลงหินขอบรั่มกันปฏิเสธการลงสมัครเป็นผู้นำคนละรัฐมนตรีชุดเดียวกัน ก็มีผู้เสียชีวิตไปอย่างน้อย 47 คน ในเหตุการณ์ระเบิดหลายรายลอก และการยิงกันทั่วประเทศเมื่อวันที่ 1 มี.ค.ที่ผ่านมา ซึ่งเป็นเหตุการณ์โฉนดที่รุนแรงที่สุด มีการกลบวางระเบิดรถynต์ใกล้ตลาดแห่งหนึ่งและสำนักงานตำรวจนครรัตน์ในชุมชนของชาวชีอะห์ในพื้นที่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของกรุงแบกแดด ซึ่งส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 29 คน และได้รับบาดเจ็บอีก 67 คน (เดลินิวส์ 03032006)

วันที่ 4 มี.ค. ผู้นำกลุ่มหัวรุนแรงยาเสพติดกล่าวว่า กลุ่มยาเสพติดปฏิเสธคำขอของรัฐเชียงใหม่ให้ปรับปรุงอิสราเอลและปลดอาชญากรรมของกำลังของตน โดยอ้างว่า ไม่ได้อยู่ในภาระการประชุมและชาวปาเลสไตน์เชื่อว่า อิสราเอลไม่มีสิทธิจะอยู่ในดินแดนดังกล่าว (เดลินิวส์ 06032006)

วันที่ 5 มี.ค. นายยามมิค เรชา อาเซฟี ไมซ์กกระท่วงต่างประเทศอิหร่านแฉลงว่า รัฐบาลอิหร่านยังไม่พร้อมเจรจาต่อรองกรณีพัฒนานิวเคลียร์ แม้เมื่อความเสี่ยงที่จะได้รับบทลงโทษจากคณะกรรมการตีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติก็ตาม การวิจัยนิวเคลียร์ของอิหร่านจะดำเนินต่อไป แต่การข่มขู่, โฆษณาชวนเชื่อ และการก่อการุณจะไม่ส่งผลกระทบต่อเรา สวนดร.ค่อนโคลลีชา ไวร์ รมต.ต่างประเทศสหราชอาณาจักร กล่าวว่า ตนรู้สึกประทับใจในความตั้งใจของนายกรัฐมนตรีและรัฐสภาที่ต้องการให้เกิดความเข้าใจที่ดีระหว่างสองประเทศ แต่ห่วงว่า คณะกรรมการตีความมั่นคงฯ จะหารือเรื่องโครงการนิวเคลียร์ของอิหร่านอย่างจริงจัง ขณะที่ นายหลี่ เจ้าชิง รมว.ต่างประเทศจีนได้ออกมาเรียกว่าห้องอิหร่านให้เป็นการเจรจาเรื่องวิกฤตินิวเคลียร์กับอิหร่านใหม่โดยเร็วที่สุด.

(เดลินิวส์ 06032006)
วันที่ 14 มี.ค. กองกำลังอิสราเอลได้ใช้รถแทรกล้อร์และยานหุ้มเกราะบุกเข้าไปในเรือนจำบุกเข้าชิงตัวผู้นำกลุ่มติดอาชุกของปาเลสไตน์ 6 คน ในเมืองเจริคโ ในเขตเวสต์แบงก์ ประกอบด้วยนายอาเหม็ด ชาอาดัต อายุ 51 ปี ผู้ต้องหาบังการสังหารนายเรยา vim ชีวี อดีตรมต.ท่องเที่ยว ของอิสราเอลเมื่อปี 2544 นายฟ้าอัด อัล-โซบากิ อดีตผู้ช่วยของนายยัสเซอร์ อาrafat ปฏิบัติการนี้ใช้เวลานานกว่า 10 ชั่วโมง ส่งผลให้เจ้าหน้าที่เรือนจำและเจ้าหน้าที่ทางการปาเลสไตน์เสียชีวิตมากกว่า 10 ราย ซึ่ง อิสราเอลจะนำตัวบุคคลเหล่านี้ขึ้นสู่กระบวนการพิจารณาในศาลต่อไป。(เดลินิวส์ 16032006)

วันที่ 18 มี.ค. กลุ่มผู้ประท้วงต่อต้านสิ่งแวดล้อมจากหมู่บ้านโลเกียดอนประท้วง ในวันครบรอบ 3 ปีการใช้กำลังบุกยึดอิรักของกองกำลังพันธมิตรที่นำโดยสหรัฐฯ กลุ่มผู้ประท้วงเรียกร้องให้ห้ามพันธมิตรถอนกำลังออกจากอิรักทันที โดยมีประชาชนมากกว่า 1,000 คน รวมตัวประท้วงกันที่ไทร์ส สแควร์ในนครนิวยอร์ก พร้อมกันนั้นการประท้วงยังเกิดขึ้นในอสเตรเลีย เอเชียและยุโรป แต่ก็เป็นการ utilizes ที่ไม่เกี่ยวกับเรื่องเล็กน้อยเท่านั้น (เดลินิวส์ 20032006)

วันที่ 20 มี.ค. นายอับบาส ปชน. ปาเลสไตน์ระบุว่า ได้รับรายชื่อครม. และโครงการของรัฐบาลชุดใหม่แล้ว และเขากำลังร่วมประชุมคณะกรรมการบริหารขององค์การลดปลดภัยปาเลสไตน์เพื่อเสนอรายชื่อ ครม. ชุดนี้ ก่อนหน้านี้ กลุ่มพافาเดิร์ของนายอับบาส ปฏิเสธว่ามีรัฐบาลภายใต้การนำของยามาสที่จะนำการเลือกตั้งในปาเลสไตน์ และกำลังแข่งขันการท้าทายจากการจัดตั้งรัฐบาลพรุ่งนี้เดียว ด้านนายอิสмаอิล ยานิเยห์ ว่าที่นายกรัฐมนตรีปาเลสไตน์ กล่าวว่า สมาชิกยามาส 24 คน รวมทั้งสตีเว่นส์ คงจะรับการเสนอชื่อเข้าทำงานในครม. ชุดใหม่นี้ (เดลินิวส์ 21032006) และชาวนิวซีแลนด์อีกคน ที่ได้รับการเสนอชื่อเข้าทำงานในครม. ชุดใหม่นี้ (เดลินิวส์ 21032006)

วันที่ 29 มี.ค. ปีเตอร์ แม็กเคอร์ รอมต.ต่างประเทศแคนาดา ประธานฯได้รับการติดต่อทั้งหมดและการช่วยเหลือด้านการเงินต่อรัฐบาลใหม่ของปาเลสไตน์ที่นำโดยกลุ่มยามาส ซึ่งแคนาดาภายเป็นชาติแรกที่ดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ รัฐบาลใหม่ของปาเลสไตน์ ซึ่งก่อตั้งหัวรุนแรงข้ามส่วนกลางเสียงข้างมาก สถาบันตนเข้าทำหน้าที่ในช่วงเช้าที่ผ่านมา (เดลินิวส์ 3111032006)

วันที่ 29 มี.ค. ที่ประชุมสุดยอดผู้นำชาติอาหรับที่ซูดาน ลงมติปฏิเสธแนวคิดปักปันเขตแดนของอิสราเอลแต่เพียงฝ่ายเดียวของนายโอลเมร์ต รักษาการนายอิสราเอล หลังจากการเลือกตั้ง โดยอ้างว่าแผนการนี้ทำให้รัฐปาเลสไตน์ไม่ได้เกิด (เดลินิวส์ 30032006)

เดือนเมษายน

วันที่ 3 เม.ย. ดร.ค่อนได้เชชา ไรซ์ รอมต.ต่างประเทศสหรัฐ และนายเจ็ค สตรอร์ รอมต.ต่างประเทศอังกฤษ ได้สัมสุดการเจรจาอย่างตึงเครียดเป็นเวลา 2 วันกับบรรดาผู้นำอิรัก พร้อมเรียกร้องให้ผู้นำอิรักข้ามพื้นความคิดเห็นที่แตกต่าง ซึ่งกดดันให้พวกเขาร่วมจัดตั้งรัฐบาลอิรักใหม่ให้ได้โดยเร็ว หลังจากที่มีการเลือกตั้งไปแล้วเป็นเวลามากกว่า 3 เดือน (เดลินิวส์ 04042006)

วันที่ 6 เม.ย. ประธานาธิบดีโมเซ คัตชาฟ ของอิสราเอล ได้เลือกนายເອສຸດ ໂອລເມີຣັດ ຮັກຊາການຍາກຮູ້ມນຕີໄທເປັນຜູ້ຮັບหน้าที่จัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่ของอิสราเอลอย่างเป็นทางการแล้ว และนายໂອລເມີຣັດກล่าวว่า เขายังรับเรื่องจัดตั้งรัฐມນຕີຟືພສນໂດຍເວົາເພື່ອເດີນຫັນແພນກາຕອນນິຄມອີສຣາເຂດອອກຈາກເຂດເວສດໍ ແບ່ງກົດໜີ້ ນາຍັດໜາຝຢັກລ່າວ່າ ສາມາຝຶກຮູ້ສກາ “ເນສເຊືດ” ຈຳນວນ 78 ດັນຈາກທັງໝົດ 120 ດັນ ຍັງໄດ້ແນະນຳໃຫ້ທາບທານນາຍໂອລເມີຣັດຮັບຕໍ່ແນ່ງນາຍຮູ້ມນຕີຄົນຕ່ອງໄປດ້າຍ ທັນນີ້ພຽກຄາດິມາ ซຶ່ງເປັນພວກນິຍມສາຍກາຕາຂອງນາຍໂອລເມີຣັດ ຊະກາກເລືອກຕັ້ງທີ່ໄປເມື່ອສັບປະກິດທີ່ຜ່ານມາມີສາມາຝຶກໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງ 29 ທີ່ນັ້ນ (เดลินิวส์ 07042006)

วันที่ 11 เม.ย. ครม.อิสราเอลได้ประกาศว่า นายอาเยลด ชาeron นายກຽມນຕີທີ່ອຳນວຍຢູ່ໃນໂຮງພາບາລ ໄວ້ ຄວາມສາມາດอย่างถาวรในการบริหารประเทศ ซຶ່ງທ່ານມີການປົດປັບຕົວຢ່າງເປົ້າໃນການ ອູ້ໃນຕໍ່ແນ່ງຜູ້ນຳປະເທດເປົ້າໃນຕໍ່ແນ່ງຜູ້ນຳປະເທດ 5 ປີຂອງເຂົາ หลังຈາກລັ້ມປ່າຍເປັນລົມໜ້າມີເມື່ອວັນທີ 4 ມ.ค. ທີ່ຜ່ານມາ ຍັງອູ້ໃນອາການໂຄມາຕັ້ງແຕ່ນັ້ນມາ (เดลินิวส์ 12042006)

วันที่ 12 เม.ย. รัฐบาลปาเลสไตน์ชุดใหม่ภายใต้การนำของกลุ่มหัวรุนแรงข้ามส่วนกลาง ซຶ່ງຖືກຕັດຂາດແລະໂດດເຕີຍເພີ່ມມາກີ່ນເວື່ອຍ ໆ ໄນເພີ່ມແຕ່ຈະຖືກຕັດຂາດຈາກชาຕິອາຫຮັບບາງປະເທດດ້ວຍ ຈົນປະສົບປ້າມາໃນກາງຈ່າຍເຈັນເດືອນເຈົ້າທີ່ຂອງຮູ້ປາລຈຳນວນ 140,000 ດັນ ທຳມະນຸດ້າວ່າໄປຂອງພິ່ງປະຊາຊົນອະນຸມາດາເພື່ອຂອງຄວາມໜ່ວຍແລ້ວ ໂດຍທຳການຂອງຮະດມເຈັນໜ່ວຍແລ້ວຜ່ານທາງເວັບໄຊຕົວແລະສະຖານີໄກຮັດຕັ້ງພາຍໃຕ້ ຂ້ອຍເວົາເພື່ອດັກລ່າວ່າ ຊື່ໃຊ້ຮັບການສັບສົນຈາກສັນນິບັດໜາຕິອາຫຮັບ ມີຂຶ້ນໃນຫຼຸງທີ່ຄົນະບັນຍາປາເລສໄຕນ໌ ຊື່ໃນດ້າວັນຍາມາສ (เดลินิวส์ 14042006)

เดือน พฤษภาคม

วันที่ 2 พ.ค. เจ้าหน้าที่ระดับสูงจาก 5 ชาติสมาชิกถาวรคณานິຕີຄວາມມັນຄົງສະຫະພະຊາດ ຊື່ປະກອບດ້າຍສຫະອັກຖື ຝົງເສັດ ແຮງເສ ຈືນ ແລະ ວິເສີຍ ມີກຳນົດຫາວົອທີ່ກຽງປະເຈີສ ປະເທດຝົງເສ ເພື່ອກຳນົດທ່າທີ່ຮ່ວມກັນເບື້ອງຕົ້ນໃນປະເທດນິກຖືນິວເຄີຍວິຂອ້ອນວ່າ ໂດຍກາປະໜຸມດັກລ່າວເປັນກາວຫາວົອຄັ້ງແກ

ภายหลังสำนักงานพลังงานประมาณสากล (ไอเออีโอดี) รายงานที่ระบุว่า อิหร่านละเมิดคำสั่งสหประชาชาติที่ให้ยุติการเสริมสมรรถนะเรือเนียมไปยังคณานตรีความมั่นคงฯ (เดลินิวส์ 03052006)

วันที่ 5 พ.ค. รัฐบาลจุดไฟหมื่นอิสลามอย่างเป็นทางการนำของนายกรัฐมนตรีอิหร่าน โอลิเมอร์ เข้ารับตำแหน่ง หลังรัฐสภาให้การรับรองรายชื่อคณะรัฐมนตรีที่นายโอลิเมอร์เสนอพร้อมประการจะกำหนดพร้อมดำเนินการโดยอย่างถาวรให้แล้วเสร็จภายในปี 2553 ในว่าป่าเลสไตน์จะเห็นด้วยหรือไม่ก็ตาม (เดลินิวส์ 06052006)

วันที่ 9 พ.ค. อิสลามได้ประกาศให้เวลากลุ่มยาเส้นซึ่งเป็นแกนนำรัฐบาลใหม่ป่าเลสไตน์จนถึงสิ้นปี เพื่อพิสูจน์ให้เห็นความตั้งใจที่จะเจรจาสันติภาพขั้นตอนสุดท้าย ซึ่งหากพ้นกำหนดอิสลามจะกำหนดเขตแดนสุดท้ายฝ่ายเดียวภายในปี 2551 (เดลินิวส์ 11052006)

วันที่ 10 พ.ค. พบว่าในช่วงวันที่ 1-30 เดือนเมษายน 2006 มีอัตราการเสียชีวิตของชาวอิรักที่ถูกสังหารประมาณ 1,091 คน (Aljazeera.com10052006)

วันที่ 14 พ.ค. ประธานาธิบดีมาห์มูด อาห์มาดิเนจاد ของอิหร่าน กล่าวที่กรุงเตหะรานภายหลังเดินทางกลับจากเยือนประเทศอินโดนีเซียเป็นเวลา 5 วันว่า จะไม่ยอมรับข้อเสนอทุกประการของกลุ่มชาติยูโรป ที่เรียกร้องให้อิหร่านยุติโครงการนิวเคลียร์เพื่อสันติ (เดลินิวส์ 15052006)

วันที่ 20 พ.ค. คณะรัฐมนตรีใหม่ของอิรักได้กล่าวปฏิญาณตนเมื่อรัฐสภาอิรักให้การรับรอง ก่อนมีการเปิดประชุมสภาสมัยพิเศษของอิรัก ซึ่งคณะรัฐมนตรีประกอบด้วยตัวแทนจากกลุ่มศาสนา ลัทธิและชนกลุ่มพื้นเมือง โดยมีนายมิลกี เป็นนายกรัฐมนตรีของอิรักที่มาจากเสียงจากสมาชิกรัฐสภา 275 เสียง (Aljazeera.com 20052006)

วันที่ 20 พ.ค. กรณีการสอบสวนทางทหารในอาชญากรรมสงครามในกรณีการสังหารที่ Haiditha ซึ่งเป็นเขตย่านที่พักของกลุ่มชุนหนี่โดยทหารสหรัฐฯ ก่อการล่าหาให้รับผิดชอบเนื่องจากระหว่างการตรวจตราคาดคะเนของทหารในเมืองและเกิดการสังหารประชาชนที่เป็นเด็กผู้หญิง 24 คนเหตุเกิดเมื่อเดือนพฤษภาคม 2005 ซึ่ง John Murtha สมาชิกสภาของเกรชี้ว่าการสอบสวนดังกล่าวจะพบว่าทหารนิวเคลียร์ สาหรูได้สังหารประชาชนอย่างเลือดเย็น (Aljazeera.com20052006)

วันที่ 22 พ.ค. กองทัพสนธิรัฐบุกกล่มทั้งทางภาคพื้นดินและทางอากาศที่ทางใต้ของตำบลกันดาห์ยา อัฟกานิสถานเป็นเหตุให้ ตาลีบันเสียชีวิต 60 คนและพลเรือนอีก 16 คน และมีผู้บาดเจ็บอีก 15 คน (นิวส์ 22052006)

วันที่ 24 พ.ค. ประธานาธิบดีบุช ของสหรัฐฯ ว่าอิสลามออกล้ำกฎหมายในการเสนอ แผนเขตแดน โดยนายกรัฐมนตรีโอลิเมอร์ของอิสลามจะวัดแนวเขตแดนใหม่ภายในปี 2010 และจะถอนตัวออกจากเวสต์แบงค์ และอนุนาตกาชา แต่จะดำเนินการก่อสร้างรากฐานป้องกันอย่างถาวร ซึ่งประธานาธิบดีบุช แนะนำให้มีการเจรจาที่ป่าเลสไตน์เพื่อถือเป็นร่วมกันตัดสินใจจากทั้งสองฝ่าย แต่กลุ่มยาเส้นไม่ยอมรับอิสลามและไม่เห็นด้วยกับแผนการของอิสลามเพราอิสลามเคยยึดครองเวสต์แบงค์และอนุนาตกาชามาตั้งแต่ปี 1967 และเพิงถอนตัวไปเมื่อปีที่แล้วแต่ยังควบคุมภาคตะลeste พื้นดิน และอากาศ (Aljazeera.com24052006)

วันที่ 24 พ.ค. ประเทศไทยนำจรวดโลกเช่นสาหรู อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย จีน รวมทั้งเยอรมัน ได้พบเจรจาเพื่อหารือยุทธิข้อตกลงต่างในความเห็นด้วยกันว่าจะนำเรือรบไปประจำตัวที่ต่อการค้า

باتร็อใช้มาตราการทางทหารต่ออิหร่าน ขณะที่สหรัฐและบางประเทศในยุโรปพยายามหาทางปีบให้สหประชาชาติใช้มาตราการคว่ำบาตรอิหร่าน (Aljazeera.com 24052006)

วันที่ 26 พ.ค. ผู้นำจิย์ดนาย Nidal Majdoub.และน้องชาย ถูกสังหารด้วยระเบิดคาร์บอม์ทางตอนใต้ของเลบานอน ซึ่งอิสราเอลได้กล่าวและสังหารก่อนผู้ต่อต้านเชื้อบอลเลาะห์ในเลบานอนและปาเลสไตน์ในเขต ชนวนกาชาและเขตเเตสแบงค์ไปจำนวนมากตามนโยบายการลอบสังหารก่อนผู้ต่อต้านที่เรียกว่า “targeted assassination”. (Aljazeera.com26052006)

วันที่ 26 พ.ค. ในกรุงศรีฯ Washington ประธานาธิบดีบุชและนายกรัฐมนตรีอังกฤษ โทนี แบลร์ถึงแม้ย้อมรับว่า
ประชาชนไม่ชอบการทำสิ่งใดๆ แต่ปฏิเสธถึงการถอนกำลังออกจากอิรักและเรียกว่องให้ชุมชน
นานาชาติยอมรับผู้นำคนใหม่ของอิรัก ประธานาธิบดีบุชยอมรับว่าความผิดพลาดใหญ่ของสหรัฐ
คือการกระทำผิดต่อหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในคุก Abu Ghraib ในกรุงแบกแดด อย่างไรก็ตามผู้นำ
ทั้งสองคิดว่าการบุกอิรักเป็นการตัดสินใจที่ถูกต้องแล้ว (ปีที่ 26052006)

วันที่ 28 พ.ค. ผู้ต้องสงสัยในข้อหาการก่อการร้ายที่สหรัฐนำไปกักขังไว้ที่คุกใน Guantanamo ประเทศศิลวามูบว่าเป็นเด็กอย่างน้อยประมาณ 60 คนและสหรัฐถูกกล่าวหาว่ามีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่ค่อนข้างแย่ ซึ่งนับว่าสหรัฐถูกมองอย่างไม่น่านิยมมากต่อในหลายด้านประเทศไทยในการทำงานกับกลุ่มก่อการร้ายนับแต่เหตุการณ์ 9/11 (Independent28052006)

วันที่ 29 พ.ค กลุ่ม亚马สปภิ เสนอการใช้ประชามติแห่งชาติตามข้อเสนอของประธานาธิบดีอับบาส ที่ได้เสนอไว้เมื่อวันที่ 25 มิ.ย ที่ต้องการให้มีประชามติเกี่ยวกับเขตแดนของปาเลสไตน์โดยโดยให้ถือเค้าดินแดนที่ครอบครองอยู่และโดยมีเมืองหลวงปาเลสไตน์ที่เยรูซาลีםตะวันออก พร้อมทั้งการยอมรับ อิสราเอล ซึ่งกลุ่ม亚马สไม่ยอมรับอิสราเอล

วันที่ 30 พ.ค. นายพล George Casey เป็นผู้นำกองทัพสหรัฐฯในอิรัก ได้ออกคำสั่งให้สังกองกำลังทหารสหรัฐฯที่ร่วมอยู่ที่คุ้วเฒมาเพิ่มในอิรักอีกประมาณ 1,500 นาย เพื่อมาเสริมกำลังทางตะวันตกของตำบลอันบาร์ (Anbar) โดยสถานที่ดังกล่าวเกิดความรุนแรงและการประทะระหว่างทหารสหรัฐฯและกลุ่มต่อต้านที่ค่อนข้างดเดือด (Aliazeera.com30052006)

วันที่ 31 พ.ค. คอดโดยรีชา ไรซ์ รัฐมนตรีต่างประเทศของสหรัฐฯระบุว่าสหรัฐฯมีเงื่อนไขว่า จะร่วมบันไดเชิงเจรจากับอิหร่าน ต่อเมื่ออิหร่านจะรับการพัฒนานิวเคลียร์พร้อมการรับข้อเสนอผลประโยชน์จุ่งใจที่ประเทศอังกฤษ

เดือนมิถุนายน

วันที่ 6 มิ.ย อิหร่านได้รับการเสนอผลประযุชน์จุ่งใจจาก 5 ประเทศสมาชิกคณะกรรมการรัฐมนตรีความมั่นคงของสหประชาชาติรวมทั้งเยอรมัน และประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป เพื่อแลกเปลี่ยนการให้อิหร่านยุติพัฒนานิวเคลียร์ ซึ่งอิหร่านกำลังพิจารณาผลประยุชน์ดังกล่าว (Aljazeera.com10062006)

วันที่ 6 มิ.ย. นายกรัฐมนตรีอธิรักษ์นัยมิตริกิ ได้ลงนามรับรองแผนการสมานฉันท์แห่งชาติที่รวมไปถึงการอภัยโทษแก่ผู้ต่อต้านหรือผู้ก่อการร้ายที่กลับมาเข้าร่วมกับรัฐบาล โดยการใช้กฎหมายกำหนดกรอบของเวลาให้กับทุกหัวและตัวราชที่ควบคุมความปลอดภัยทั่วทั้งประเทศ แต่ไม่ได้ระบุถึงกรอบเวลาการถอนกำลังออกไปของทหารสหรัฐ นอกจากนี้ยังกำหนดให้ข้าราชการที่ถูกกักขังและได้รับการ

ปล่อยตัวสามารถกลับมาสู่สภาพปกติแบบเดิมรวมทั้งนักเรียนก็สามารถกลับสู่ชั้นเรียนได้ตามปกติ ขณะเดียวกันกระทรวงยุติธรรมได้ปล่อยตัวนักโทษออกจากเรือนจำแล้ว 453 คนและตามแผนการได้เตรียมปล่อยตัวนักโทษอีกโดยนับถึงสิ้นเดือนจะปล่อยนักโทษกำหนดโดยรวมทั้งหมดประมาณ 2,500 คน (Aljazeera.com07062006)

วันที่ 10 มิ.ย. กลุ่มหัวรุนแรงยาเสพติด เป็นรัฐบาลปาเลสไตน์ ได้ยิงจรวดล้มอิสราเอลการซึ่งถือเป็นสัญญาณการสิ้นสุดของข้อตกลงหยุดยิงระหว่างสองฝ่ายที่ดำเนินมาอย่างนาน 16 เดือนอย่างเป็นทางการ โดยแสดงการณ์ฉบับหนึ่งจากกองพลน้อยเชโซเดิน อัล-คัสซัม ของกลุ่มติดอาวุธของยาเสพติด ระบุว่า การโจมตีเป็นการตอบโต้อิสราเอลที่ยังเป็นใหญ่สังหารชาวน้ำปาเลสไตน์เสียชีวิต 10 คน รวมทั้งเด็ก 3 คนรวมอยู่ด้วย (เดลินิวส์ 11062006)

วันที่ 13 มิ.ย. ประธานาธิบดีบุช ของสหรัฐได้เยือนอิรักโดยไม่แจ้งล่วงหน้า โดยเข้าพบกับนายกรัฐมนตรีมิลิค คณะรัฐมนตรีอาวุโส โดยเฉพาะรัฐมนตรีมหาดไทย กลาโหมและด้านน้ำมันที่สถานทูตสหรัฐในกรุงเทพฯ โดยประธานาธิบดีมีกำหนดอยู่ที่อิรัก 5 ชั่วโมง ซึ่งเจ้าหน้าที่กลาโหมรายงานว่ากองกำลังทหารอิรักและสหรัฐจะเคลื่อนกำลังเข้ามาเพิ่มในกรุงเทพฯ ประมาณ 40,000 นายเพื่อระดับความรุนแรงในแบบเดเด (รอยเตอร์ 13062006)

วันที่ 15 มิ.ย. ประธานาธิบดีมาร์กูด อาห์มัดติเนจด ได้เข้าร่วมประชุมความมั่นคงปลอดภัยของอาเซียนที่ เชียงไย อิหร่านนับเป็นประเทศที่เข้าร่วมในฐานะผู้สังเกตการณ์ เช่นเดียวกับปากีสถาน อินเดียและมองโกเลีย ซึ่งการเข้าร่วมประชุมเพื่อต้องการหาแนวทางจากการที่มีความคิดแตกแยกเป็นสองฝ่ายเรื่องนิวเคลียร์ของอิหร่านโดยหลังจากวันประชุม ประธานาธิบดี อุบ จินต้าo จึงหันหัวไปประชุมของรัสเซีย ซึ่งทางรัสเซียและจีนให้การสนับสนุนนโยบายของอิหร่าน (ເອເພີ 15062006)

วันที่ 16 มิ.ย. อิหร่านและซีเรียได้เชิญสัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางทหารที่เรียกว่า การชุมชนทั่วไป (common threat) จากอิสราเอลและสหรัฐ โดยความร่วมมือของทั้งอิหร่านและซีเรียบนฐานของสนธิสัญญา글루ท์และความเป็นหนึ่งเดียวเพื่อต่อต้านการชุมชนที่จึงควรมีแนวหน้าในการต่อต้านการชุมชนจากอิสราเอลเพื่อความเข้มแข็งในภูมิภาค ในวันเดียวกันสหภาพยูโรปได้ยินยอมให้ความช่วยเหลือปาเลสไตน์ 100 ล้านยูโรหรือ 126 ล้านдолลาร์สหรัฐ โดยแบ่งออกสามส่วน ซึ่งส่วนแรกช่วยเหลือด้านสุขภาพผ่านทาง World Bank ส่วนอีกสองส่วนเป็นการช่วยเหลือด้านสาธารณูปโภค และความปลอดภัยทางสังคม (Aljazeera.com16062006)

วันที่ 21 มิ.ย. หัวหน้าหน่วยความของชั้ดดัมถูกสังหาร โดยกลุ่มคนร้ายสวมใส่ชุดเจ้าหน้าที่ตำรวจได้มาลักพาตัวหน้าย Khamis al-Obaidi จากบ้านพักและชั่วโมงต่อมาพบศพ Khamis al-Obaidi บนถนนในกรุงเทพฯ (บีบีซี 21062006) ซึ่งในวันเดียวกันมีการลักพาตัวครั้งใหญ่ในรอบเดือนนี้โดย กลุ่มคนร้ายได้บุกเข้าลักพาตัวคนงานประมาณ 100 คนในโรงงานที่อยู่ทางเหนือของกรุงเทพฯ ซึ่งในช่วงต้นเดือนวันที่ 5 มิ.ย.ได้มีการลักพาตัวคนงาน 50 คนบนถนน Salihiya ตอนกลางกรุงเทพฯ รวมทั้งเมื่อวันที่ 2 มิ.ย.คนร้ายได้สังหารเด็กชื่อห์ 24 คนบนรถมินิแวนที่เมืองQara Tappah ที่อยู่ทางเหนือของกรุงเทพฯ (Aljazeera.com05062006)

วันที่ 22 มิ.ย. พบร่างการรายงานเบื้องต้นของเรื่องสังหารหมู่ Haditha ไม่สมบูรณ์ และไม่ถูกต้อง (The Los Angeles Times 22062006)

วันที่ 25 มิ.ย นายกรัฐมนตรีอิรัก มาเรกิ เสนอการให้อภัยให้แก่ผู้ก่อการร้ายเป็นหนึ่งในทางสามานฉันท์ในชาติ ด้วยแผนการประ kob ด้วย 28 ประเด็นสำคัญซึ่งหนึ่งในนั้นคือการให้อภัยให้แก่ผู้ก่อการร้ายและ ฝ่ายต่อต้านรัฐบาลที่กลับมาช่วมมือกับรัฐบาล (Aljazeera.com27062006)

วันที่ 25 มิ.ย นักกราฟชาวปาเลสไตน์ นักกราฟปาเลสไตน์ 3 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มเดอบ ปีอบปูลาร์ รีชิสแทนซ์ คอมมิตตี (พีอาร์ซี) กลุ่มนักกราฟติดอาชญากรรมพราคามาส และกองกำลังอิสลาม จอมตีฐานทัพอิสราเอลที่ พร้อมเดนอิสราเอล-กาชาดแล้วข้างว่า จับตัวสิบโภกีลัด ชาลิต วัย 19 ปี เพื่อต่อรองให้อิสราเอล ปล่อยตัวนักโทษหญิงและเด็ก (manager online 25062006)

วันที่ 26 มิ.ย นายกรัฐมนตรีอิรเมร์ตเตรียมการพร้อมเพื่อนบุกกาชาดที่คาดว่าจะนานและแผ่วงกว้างขวางโดย อิสราเอลได้เคลื่อนกองกำลังและเตรียมอาชญากรรมที่บริเวณชายแดนกาชาด โดยเป็นการตอบสนอง จากการที่ปาเลสไตน์ได้ต่อต้านอิสราเอล

วันที่ 27 มิ.ย. ทหารอิสราเอลหลายพันนายได้เคลื่อนพลเตรียมบุกจนวนกาชาด เพื่อกดดันให้กลุ่มหัวรุนแรงปาเลสไตน์ ปล่อยตัวทหารร้ายรุนแรงอิสราเอลที่ถูกกลับพาตัวไป จนกาชาดเป็นชนวนเพิ่มความรุนแรงในตะวันออกกลาง ทั้งนี้ สิบโภกีลัด ชาลิต วัย 19 ปี ถูกจับไปเมื่อวันที่ 25 มิ.ย. ที่ผ่านมาในการจอมตีฐานทัพของทหารอิสราเอลบริเวณชายแดนจนวนกาชาด ทั้งนี้ อิสราเอลได้ปฏิเสธข้อเรียกร้องของกลุ่มหัวรุนแรงปาเลสไตน์ 3 กลุ่ม ซึ่งรวมทั้งกลุ่มติดอาชญากรรมของบวนกาชาด รัฐบาลปาเลสไตน์ เพื่อให้ปล่อยตัวสตีและเด็กชาวปาเลสไตน์ทั้งหมดจากคุกอิสราเอล เพื่อแลกเปลี่ยนกับข้อมูลเกี่ยวกับทหารตั้งกล่าว (เดลินิวส์ 28062006)

วันที่ 29 มิ.ย. อิสราเอลได้ปฏิบัติการทางทหารเข้าไปในปาเลสไตน์เต็มตัว ที่เขตเเวสด์ แบงก์ โดยจับกุมรวมต. 8 คน และ ส.ส. 20 คนของรัฐบาลปาเลสไตน์ ภายใต้การนำของกลุ่มยาามาส พร้อมทั้งบุกเข้าจนวนกาชาด เพื่อกดดันอย่างเข้มข้นต่อปาเลสไตน์ให้ปล่อยตัวสิบโภกีลัด ชาลิต ส่วนศพของผู้ตั้งถิ่นฐาน อิสราเอลคนหนึ่ง ซึ่งถูกกลุ่มมือปืนลักพาตัวไป ก็ถูกพบแล้วในเขตเเวสด์แบงก์ ซึ่งยังเพิ่มความตึงเครียดในวิกฤติการณ์ที่ Lewaway ที่สุดระหว่างอิสราเอลและปาเลสไตน์ ตั้งแต่กลุ่มหัวรุนแรงยาามาส เข้าบิหารปาเลสไตน์ในเดือนมี.ค. ที่ผ่านมา (เดลินิวส์ 30062006)

วันที่ 30 มิ.ย. ในรอบเดือนนี้มีรายงานความประพฤติมิชอบของกองทัพสหรัฐ เมื่อวันที่ 30 ก.ค. ทหารสหรัฐ 5 นายถูกสอบสวนกรณีข่มขืนหญิงอิรักและพยายามทำลายทึ่งพร้อมฆ่าสามาชิกในครอบครัวอีกสามคน ซึ่งเหตุเกิดที่ทางตอนใต้ของ Mahmoudiya. นอกจากนี้เมื่อวันที่ 26 มิ.ย. ทหารสหรัฐ 2 นายถูกตั้งข้อหาลากหางเพลรีอันอิรักเมื่อเดือนก.พ เหตุเกิดบริเวณตะวันตกของเมือง Ramadi. และในกรณีการสังหารหมู่ Haditha ของการพิสูจน์ของหน่วยสืบสวนนาวิกโยธินที่คาดว่าอาจจะมีส่วนได้ว่าทหารสหรัฐได้ก่ออาชญากรรมหรือเกี่ยวข้องหรือไม่ (Aljazeera.com 26, 30062006)

เดือนกรกฎาคม

วันที่ 6 ก.ค. อิสราเอลเข้ายึดกาชาดได้ หลังจากที่ยกกองกำลังออกไประเมื่อ 10 เดือนก่อน ซึ่งคุณแม่นตีความมั่นคง แห่งสหประชาชาติ ออกโรงให้มีร่างมติที่ต้องการให้อิสราเอลถอนกองกำลังออกจากกาชาดทันที และปล่อยตัวคุณะรัฐมนตรีปาเลสไตน์ที่ถูกจับตัวไปเมื่อวันที่ 29 มิ.ย. ซึ่งสหรัฐถือว่าเป็นมติที่ “จำเอียง” (manager online 06072006)

วันที่ 9 ก.ค. เกิดเหตุฆาตกรรมทางตอนใต้ของกรุงเบกแಡด โดยมีปืนยิงใส่ผู้โดยสารเป็นเหตุให้ชาวชุน หนีตาย 40